

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce, soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce:	Krajina 2000, spolek pro ochranu přírody dolního Posázaví, sídlem Studené 93, 254 01 Jílové u Prahy, zastoupen JUDr. Michalem Bernardem, Ph.D., advokátem, sídlem Klokotská 103/13, 390 01 Tábor,
proti žalovanému:	Ministerstvo životního prostředí, sídlem Vršovická 1442/65, 100 00 Praha,
za účasti osob zúčastněných na řízení:	1) Ředitelství silnic a dálnic ČR, IČO 65993390, sídlem Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha 4, zastoupený Mgr. Petrem Kuchařem, advokátem, sídlem Na Pankráci 30a/404, 140 00 Praha 4, 2) Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu, sídlem Cejl 866/50a, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 08. 2022, č. j. MZP/2022/520/887,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Krajský úřad Plzeňského kraje (dále jen „*orgán ochrany přírody*“ nebo „*prvostupňový orgán*“) vydal dne 13. 4. 2022 rozhodnutí č. j. PK-ŽP/4706/22 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), jímž rozhodl o žádosti osoby zúčastněné na řízení č. 1 (dále též „*žadatel*“) o výjimku dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*ZOPK*“), ze zákazů stanovených v § 50 odst. 1 a 2 téhož zákona k ochraně zvláště chráněných druhů živočichů (dále též jen „*ZCHDŽ*“) pro účely realizace a užívání stavby záměru dálnice D3 0304 Václavice – Voračice (dále též jen „*předmětná stavba*“ nebo „*předmětný stavební záměr*“). Předmětná stavba je součástí záměru dálnice D3 - Středočeská část, k němuž bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí ze dne 1. 2. 2012, č. j. 1933/ENV/12, podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon EIA*“).
2. Prvostupňový orgán, jakožto příslušný orgán ochrany přírody, v prvostupňovém rozhodnutí rozhodl tak, že ve výroku I. povolil podle § 56 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny výjimku ze zákazů dle § 50 odst. 1 a 2 téhož zákona ve vztahu k tam vyjmenovaným zvláště chráněným druhům živočichů, a ve výroku II. stanovil podmínky pro výkon činností povolených ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí.
3. Prvostupňové rozhodnutí napadl žalobce odvoláním, která žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 08. 2022, č. j. MZP/2022/520/887 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II.

Žaloba

4. Žalobce tvrdí, že napadené rozhodnutí je nezákonné a věcně nesprávné a že jím byl zkrácen na svých právech, a to jak přímo, tak porušením svých práv v předcházejícím řízení, a proto proti němu podává v zákonné lhůtě tuto žalobu podle § 65 odst. 1, resp. § 65 odst. 2 s.ř.s. Žalobce tvrdí, že napadeným rozhodnutím byl, a to dále uvedenými procesními i hmotně právními nezákonnostmi, zkrácen na právu na příznivé životní prostředí, jehož je dle mezinárodních závazků ČR a ustálené judikatury Ústavního soudu a správních soudů nositelem, a práva na spravedlivý proces.
5. (*Nesoulad rozsahu žádosti a napadeného rozhodnutí*)
6. Předmětné správní řízení je řízením návrhovým. Správní orgán nemůže rozhodnout o něčem, co nebylo předmětem žádosti. Předmět (rozsah) rozhodnutí musí odpovídat rozsahu žádosti. V opačném případě je rozhodnutí nezákonné. Napadené rozhodnutí však rozhodlo o něčem, o co žadatel nežádal. Správní orgán tak překročil rozsah žádosti. Podle výrokové části napadeného rozhodnutí je zjevné, že výjimka podle § 56 ZOPK je povolena pro stavbu (realizaci) a též pro provoz této stavby. Viz text výroku č. II napadeného rozhodnutí cit: „po dobu výstavby a následně po celou dobu životnosti dálnice D3“. O to však žadatel nežádal – viz jeho žádosti z 1. 12. 2017 a 10. 10. 2018. V těchto žádostech není uvedeno, že by žadatel žádal o povolení výjimky i pro následné desítky let užívání stavby. Nadto je

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

výroková část rozhodnutí vnitřně rozporná. Zatímco ve výroku č. II. je výjimka časově omezena ukončením provozu stavby (viz výše text výroku č. II napadeného rozhodnutí cit: „a po dobu jejího užívání“.), podmínka č. 14 výroku č. III. omezuje platnost udělené výjimky cit: „po dobu 10 let od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí“. Nesoulad napadeného rozhodnutí s žádostí a celková zmatečnost řízení spočívá i ve výčtu druhů ZCHDŽ, o které je výjimka žádána a je o nich v průběhu řízení rozhodováno. V žádosti žadatele ze dne 1. 12. 2017 je uvedeno 20 druhů, o které žadatel žádal. V žádosti ze dne 10. 10. 2018 pak šest druhů. Dne 10. 2. 2020 bylo vydáno usnesení o zastavení řízení pro druhy krahujce obecného, veverku obecnou a vlašťovku obecnou usnesením č. j. PK-ŽP/3620/20. Povolení výjimky bylo vydáno na druhy, uvedené ve výroku č. I. napadeného rozhodnutí. Pro druhy rorýs obecný a moták pochop, pro které žadatel také žádal o povolení výjimky (rorýs žádost z 10. 10. 2018, moták žádost z 1. 12. 2017) však žádné rozhodnutí vydáno nebylo. Tuto nezákonnost potvrzuje žalovaný na str. 4 napadeného rozhodnutí. To účastník považuje za rozpor s § 45 správního řádu. Správní orgán nerozhodl o celém předmětu řízení, jak jej vymezil žadatel svou žádostí, resp. žádostmi, které správní orgán spojil do jednoho řízení. Tvrzení správního orgánu o tzv. „deštníkové ochraně“ považuje účastník řízení za věcně nesprávné a v rozporu s § 50 a § 56 ZOPK. Pro všechny vyhláškou zakotvené zvláště chráněné druhy živočichů a rostlin, do jejichž ochrany by mohlo být škodlivě zasahováno, musí být udělena výjimka dle § 56 ZOPK. V zákoně, prováděcí vyhlášce, ale ani v metodických pokynech MŽP se pojem deštníkový druh nevyskytuje, jeho definice je zcela nejasná a proto ji nelze ve správním rozhodnutí použít. Napadené rozhodnutí se týká těchto ZCHDŽ (obratlovci): čolka obecného (*Lissotriton vulgaris*/*Triturus vulgaris*), ropuchy obecné (*Bufo bufo*), skokana zeleného (*Pelophylax esculentus*), užovky obojkové (*Natrix natrix*), slepýše křehkého (*Anguis fragilis*), kuňky obecné (*Bombina bombina*), rosníčky zelené (*Hyla arborea*), ještěrky obecné (*Lacerta agilis*), lejška šedého (*Muscicapa striata*), koroptve polní (*Perdix perdix*) a ťuhýka obecného (*Lanius collurio*). Tedy celkem jedenácti ZCHDŽ, kde ovšem druhy krahujec obecný (*Accipiter nisus*) a rorýs obecný (*Apus apus*) už chybí. Celé řízení je tedy značně zmatečné a podle názoru účastníka řízení není jednota návrhu a rozhodnutí, ve smyslu povinnosti naplnění dispoziční zásady správního řízení. Z textu na str. 7 prvostupňového rozhodnutí cit. „Orgán ochrany přírody vyhodnotil, že jsou stavbou dálnice dotčeny zákazy (ust. § 50 odst. 1 a 2 ZOPK) stanovené k ochraně zjištěných ZCHDŽ, resp. že předmětný záměr představuje škodlivý zásah ve smyslu § 50 odst. 2 ZOPK. Na základě podkladů řízení, Národní databáze ochrany přírody (dále jen „NDOP“) a po zhodnocení biologie jednotlivých v žádosti uvedených ZCHDŽ orgán ochrany přírody došel k závěru, že stavbou budou dotčeny a předmětem žádosti o povolení výjimky § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. c) ZOPK v části týkající se ZCHDŽ mravenec (rod *Formica* sp.), prskavec menší (*Brachinus expulso*), čmeláky (ssp. *Bombus*), svižník polní (*Cicindela campestris*), zlatohlávek tmavý (*Oxythyrea funesta*), čolka obecná (*Lissotriton vulgaris*/*Triturus vulgaris*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), užovka obojková (*Natrix natrix*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), kuňka obecná (*Bombina bombina*), rosníčka zelená (*Hyla arborea*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), lejsek šedý (*Muscicapa striata*), koroptev polní (*Perdix perdix*) a ťuhýk obecný (*Lanius collurio*).“ je zjevné, že v rozporu se zásadou dispozice předmětem řízení a skutečností, že se jedná o návrhové řízení, konkrétní rozsah předmětu žádosti si určil správní orgán. Prvostupňové rozhodnutí tyto okolnosti nijak nezduvodňuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění a tedy rozporné s § 68 odst. 3 správního řádu. Celý postup správního řízení je zmatečný a nezákonný. Pokud žalovaný tvrdí, že žadatel (ŘSD ČR) v pozdější fázi řízení cit: „V rámci dalšího řízení, které navazovalo na

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

předchozí zrušující rozhodnutí ministerstva, žadatel podáním ze dne 3. 6. 2021, č. j. RSD-329183/2021-1 (položka 165 správního spisu), konkretizoval požadovanou platnost výjimky, a to na dobu „výstavby a následně na celou dobu životnosti stavby D3 0304 Václavice - Voračice“, což odvolatelé zjevně přehlížejí.“, žalobce je přesvědčen, že se jedná právě o rozšíření obsahu původní žádosti (časový rozsah žádosti), na který dopadá § 41 odst. 8 správního řádu. Žadatel o rozšíření žádosti nepožádal, prvostupňový orgán takové rozšíření nepovolil (muselo by mít formu samostatného usnesení), účastníci řízení včetně žalobce neměli možnost se takovému případnému usnesení bránit. Žalovaný zde pomíjí dispoziční zásadu, když rozsah žádosti vymezuje žadatel na začátku řízení, nikoliv v pozdějších fázích řízení, cit. „posléze specifikovanému návrhu žadatele“. (str. 3 napadeného rozhodnutí, zvýrazněno žalobcem). Tvrzení žalovaného cit. „Obsah rozhodnutí tedy zjevně odpovídá konečnému návrhu žadatele tak, jak byl tento do obsahu žádosti doplněn a upřesněn dle požadavků správního orgánu.“ (str. 3 napadeného rozhodnutí, zvýrazněno žalobcem), jedná se podle názoru žalobce o nepřipustné rozšíření žádosti v rozporu s § 45 ve spojení s § 41 odst. 8 správního řádu. Tato vada má vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, zasahuje do procesních i hmotných práv žalobce. Postup obou správních orgánů je tak zásahem do práva žalobce na spravedlivý proces a porušením dispoziční zásady řízení dle § 45 ve spojení s § 41 odst. 8 SŘ.

7. *(Výjimka vydána k neplatné projektové dokumentaci)*
8. Žalobce namítal a namítá, že rozhodnutí obou správních orgánů byla vydána k projektové dokumentaci SUDOP Praha a.s., 2016, doplněné o přílohu Kompenzační opatření 5/2021. Před vydáním napadeného rozhodnutí nicméně byla vydána kompletně nová projektová dokumentace na uvedený záměr – a to označená datem 12/2021 (AKTUALIZACE DŮR). Jedná se o kompletně novou projektovou dokumentaci. Napadené rozhodnutí tak bylo vydáno k projektové dokumentaci, která již mnoho měsíců před vydáním napadeného rozhodnutí, tedy v průběhu běžícího řízení, byla kompletně nahrazena projektovou dokumentací novou. Správní orgán žádost vůbec neposoudil ve vztahu k nové projektové dokumentaci, podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí zůstala projektová dokumentace již neplatná. Takový postup považuje účastník za nezákonný a věcně nesprávný v rozporu s § 50 odst. 3 správního řádu a povinností zjistit skutečný stav věci. Bylo povinností správního orgánu před vydáním rozhodnutí posoudit žádost ve vztahu k nové projektové dokumentaci, zejména jak ovlivní zásah do ochrany ZCHDŽ, zda je výjimka účelná, a dále ji posoudit ohledně obsažených kompenzačních opatření. Bezpochyby bylo v procesní rovině i povinností správních orgánů seznámit s ní účastníky řízení a dát jim prostor se k tomu vyjádřit. Zároveň, označení PD pouze rokem znamená nedostatečnou identifikaci PD a tedy nejednoznačnost a nesrozumitelnost správního rozhodnutí. Žalovaný podle názoru žalobce zcela nesprávně tvrdí, že cit. „Výjimka ze zákazů k ochraně ZCHDŽ je dle § 56 odst. 1 ZoPK udělována v obecné rovině pro účely jakéhokoli škodlivého zásahu.“ Vždyť přece v projektové dokumentaci stavebního záměru, pokud se výjimka týká právě stavebního záměru, je přesně popsán záměr, ze kterého orgán ochrany přírody a krajiny posoudí splnění podmínek § 56 zákona č. 114/1992 Sb. Výjimka je udělována k činnosti samotné, ale v rozsahu projektové dokumentace. Tvrzení žalovaného je absurdní – právě z popisu škodlivé činnosti z projektové dokumentace lze seznat, zda a v jaké míře je pro konkrétní druh činnosti škodlivá a zda a jaké je třeba stanovit kompenzační opatření k minimalizaci těchto vlivů. Je přece zásadní rozdíl, pokud liniová stavba má dva či čtyři či šest pruhů, zda je vedena po estakádě, nebo v tunelu, nebo povrchově, v jakém zářezu či na náspu atd. Žalovaný nesmyslně tvrdí cit. „Žadatelem nebyla

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

v průběhu správního řízení předložena KÚPK žádná další aktualizace, na kterou odvolatelé poukazují. Nutno opakovat, že řízení o výjimce je řízením návrhovým, kdy předmětem tohoto řízení disponuje žadatel.“ Přitom zcela přehlíží, že jej na uvedenou skutečnost, tj. existenci nové podoby škodlivého záměru dle nové projektové dokumentace, upozorňoval právě žalobce v odvolání (odvolací námitka č. 2). Bylo tedy jeho povinností, tuto námitku prověřit a posoudit. Podle rozsudku NSS č.j. 1 As 111/2008 – 363 cit: „Nejvyšší správní soud ale považuje za nutné obiter dictum dodat, že nesdílí názor žalobců na vzájemný vztah územního plánování a rozhodování o výjimce z uvedeného zákazu, resp. na jejich hierarchii. Územní plánování probíhá o úroveň výše než konkrétní rozhodování v územním či stavebním řízení (pro něž jediné, jak podotýká žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti, je třeba vyžadovat rozhodnutí o výjimce) – a to jak z hlediska rozsahu ploch, na které dopadá, tak z hlediska širší účasti veřejnosti na něm. Je právě věcí územního plánu, aby – při dodržení všech procesních postupů a zvážení všech připomínek a námitek od zainteresovaných osob – stanovil, které plochy mohou být zastavěny (a čím), a které mají naopak zůstat nedotčeny či v nich má být stavební činnost provozována jen v omezené míře. Tím, že územní plán počítá v určité oblasti s výstavbou dálnice, ještě není řečeno, že dálnice tam nakonec bude stát: tato otázka je pak věcí konkrétního územního řízení, v němž není nijak předem zaručeno, že pro danou stavbu bude udělena výjimka.“ Podle § 50 odst. 3 správního řádu je správní orgán povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, zde zájmu na ochraně ZCHDŽ. Bez posouzení aktuální podoby škodlivého záměru, popsané v nové projektové dokumentaci, této povinnosti správní orgán dosáhnout nemohl. Tato vada má vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, zasahuje do procesních i hmotných práv žalobce.

9. *(K nesouhlasu s umístěním náhradních opatření)*
10. Žalobce v rámci svých námitek namítal, že žadatel nedoložil souhlas vlastníků pozemků, na nichž mají být realizována kompenzační opatření, ač jej doložit musí. Vydání rozhodnutí, jehož součástí by bylo schválení opatření ke zmírnění vlivu stavby na konkrétní zvláště chráněné druhy, by bylo nepřípustným zásahem do ústavně garantovaného vlastnického práva takto dotčených vlastníků. Žalobce namítal, že žádost žadatele by proto měla být zamítnuta, neboť bez zajištění realizace navržených opatření a jejich trvalého zachování a údržby ve funkčním stavu pro účely, pro který jsou navrhována, by povolení výjimky byla v rozporu s § 56 zákona č. 114/1992 Sb. Správní orgán v napadeném rozhodnutí uvádí, že cit: „(...)Z této části odůvodnění jasně vyplývá, že toto sdělení nebylo podkladem aktuálního rozhodnutí, neboť na něm byla založena „původní správní úvaha stran účastenství v řízení...“. Jedná se pouze o poznámku učiněnou v zájmu kontinuity argumentace, neboť na tuto pasáž navazuje zdůvodnění ohledně změny skutkového základu věci, pokud jde o zařazení kompenzačních opatření do vlastního projektu stavby.“ Dle správního orgánu se opatření stala součástí dokumentace pro územní řízení stavby, která je stavbou dopravní infrastruktury, pro níž je možné dotčené pozemky vyvlastnit a tvoří se stavbou neoddělitelný celek. Správní orgán tak konstatuje, že s ohledem na možnost využití institutu vyvlastnění není nutné pro stavbu předkládat souhlasy vlastníků dotčených pozemků. Dle správního orgánu nejsou vlastníci pozemků pak pouze z titulu vlastnického práva dokonce ani účastníky řízení o výjimce dle § 56 ZOPK pro realizaci stavby, jehož předmětem je zhodnocení přípustnosti realizace stavby s ohledem na zásah do veřejného zájmu na ochraně zvláště chráněných druhů živočichů. K tomu žalobce uvádí následující. Za prvé, právní titul pro účast v řízení je nerozhodný. Účastník řízení účastníkem je a uplatňuje svá účastnická práva. Povinnost zajištění souhlasu vlastníka pozemku s umístěním

cizí stavby nebo věci na jeho pozemku vůbec nesouvisí s tím, zda je účastníkem podle § 27 odst. 1 nebo 2 správního řádu. Z právního řádu vyplývá základní zásada a ústavně garantované právo ochrany vlastnictví. Pokud někdo do vlastnického práva zasahuje, musí k tomu mít náležitý titul (souhlas, služebnost, nájem). Za druhé, i kdyby se teoreticky na realizaci kompenzačního opatření mohly obecně vztahovat předpisy o vyvlastnění, jedná se o teoretickou možnost. Nelze ale v nynějším řízení povolit výjimku na základě kompenzačních opatření, kde vyvlastňovací řízení vůbec neproběhlo. A dokonce neproběhlo ani územní ani stavební řízení na umístění a realizaci těchto opatření – jak uvedeno výše, kompenzační opatření nejsou součástí stavby dálnice D3, pro kterou je požádáno o územní rozhodnutí. Žádné jiné rozhodnutí stavebního úřadu kompenzační opatření též nepovoluje. Nelze tedy vydat výjimku na podkladě kompenzačních opatření coby závazných podmínek napadeného rozhodnutí, která jsou v tuto chvíli nesplnitelná. Za třetí, správní orgán argumentuje sdělením MŽP č. j. MZP/2019/630/1587 ze dne 3. 7. 2019, které ale není součástí spisové dokumentace a účastníci řízení na něj nemohli nijak zareagovat. Tím byla porušena jejich procesní práva, jedná se o podstatnou vadu řízení. Žalobce je přesvědčen, že tento závěr správního orgánu je nezákonný a zcela nesprávný. Dle jeho názoru je žalobce i nadále účastníkem řízení a není možné jej z tohoto řízení z uvedeného důvodu vyloučit. Žalobce zřejmě bude účastníkem územního řízení (správní orgán ho nijak neidentifikuje, čímž zatěžuje své rozhodnutí nepřezkoumatelností a rozporem s § 68 odst. 3 správního řádu), nicméně tuto skutečnost musí potvrdit věcně a místně příslušný stavební úřad. Krajský úřad jako orgán ochrany přírody a krajiny není příslušný k posouzení a argumentaci, že odvolatel bude účastníkem územního řízení. K tomu není oprávněn ani žadatel. Územní řízení na stavbu sice bylo zahájeno dnem podání žádosti, nicméně pro nedostatek podkladů věcně a místně příslušný stavební úřad ještě ani nestanovil okruh účastníků, natož aby oznamoval účastníkům zahájení řízení. Krajský úřad pouze přebírá nekompetentní tvrzení žadatele, že odvolatel bude účastníkem řízení, aniž by v souladu s povinností zjistit skutečný stav věci (§ 3 ve spojení s § 50 odst. 3 správního řádu) a v souladu se zásadou součinnosti s jinými orgány veřejné správy tuto otázku u stavebního úřadu reálně zjišťoval. I kdyby tomu tak nakonec bylo (což ale musí posoudit a vyjasnit stavební úřad, nikoliv orgán ochrany přírody a krajiny), pak není možné odvolatele z účastenství v nynějším řízení vyloučit z důvodu teoreticky možného vyvlastnění dle zákona č. 184/2006 Sb. Žalobce s ohledem na výše uvedené ohledně stavu územního řízení zdůrazňuje, že v současné době není předmětná stavba ani umístěna na pozemcích, tudíž není možné zcela jasně konstatovat, kterých pozemků a v jakém rozsahu se stavba bude přesně týkat a v jakém rozsahu by mělo proběhnout avizované vyvlastnění. Správní orgány v tomto případě předjímá výsledek územního řízení, přestože je s ohledem na nedostatky žádosti a podkladů pro vydání rozhodnutí nadále možná i varianta, že územní rozhodnutí pro danou stavbu nebude vydáno či bude vydáno v jiném rozsahu, než předjímá správní orgán. Nadále je možná i varianta, že bude územní rozhodnutí vydáno a následně zrušeno příslušným soudem či může být žadatelem požádáno o změnu územního rozhodnutí, takže se změní okruh dotčených pozemků, jak se již stalo např. v případě řízení pro stavbu dálnice D0136. To by samozřejmě mělo vliv i na to, kdo je a kdo není účastníkem řízení. Žalobce je tak přesvědčen, že správní orgány nadále musí vlastníky pozemků a staveb dotčených kompenzačními opatřeními brát jako účastníky řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK ze zákazu stanovených v § 50 ZOPK k ochraně zvláště chráněných druhů živočichů pro stavbu, neboť pro ni nebylo vydáno územní rozhodnutí, stavba není umístěna a nadále není zřejmé, které pozemky a v jakém rozsahu budou skutečně dotčené. Řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK ze zákazu stanovených v § 50 ZOPK k ochraně zvláště chráněných

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

druhů živočichů probíhá před tím, než je stavba umístěna, ne po jejím umístění, jak uvádí správní orgán. Tuto otázku již vyjasnila ustálená judikatura správních soudů. Tudíž během tohoto řízení není definitivně stanoveno, jaké pozemky, jakým způsobem a jak dlouho budou samotnou stavbou dotčeny. Žalobce též namítá nelogičnost výběru pozemků pro kompenzaci stavby. Část pozemku, které byly k tomuto účelu stanoveny, jsou samotnou stavbou dotčeny, tudíž není pochopitelné, jakým způsobem tyto kompenzační opatření budou naplňovat svůj účel. Je zcela zřejmé, že účel těchto kompenzačních opatření nemůže být splněn, neboť tyto pozemky budou výrazně dotčeny stavbou, a to buď budou trvale či krátkodobě zastavěny či na nich bude dočasný zábor během samotné realizace stavby. Žalobce tak namítá, že většina z navržených opatření nebudou plnit svůj účel a nebudou plně funkční, případně jejich kompenzační funkce bude naplněna až s odstupem několika let po realizaci stavby. Žalovaný v napadeném rozhodnutí (str. 6) tvrdí cit. „Až v řízení o povolení škodlivé činnosti, v tomto případě tedy v řízení o umístění stavby, resp. v řízení o povolení stavby, mohou být fakticky ve smyslu § 27 odst. 1 a 2 správního řádu vlastnická práva vlastníků pozemků omezena, zrušena či jinak přímo dotčena, přičemž tak vlastnická práva vlastníků vytváří výše zmíněný hmotněprávní základ účastenství v těchto dalších řízeních.“ Tuto argumentaci považuje žalobce za nezákonnou a věcně nesprávnou – povolení výjimky dle § 56 zák. č. 114/1992 Sb. je vázáno na splnění podmínek, bez jejich zajištění by výjimka vydána nebyla. A to je právě tento případ – podmínky pro udělení výjimky nejsou prokazatelně splněny. Povoloování samotných podmínek pro udělení výjimky (tj. konkrétních staveb kompenzačních opatření) až v územním řízení není zárukou, že tyto podmínky nakonec povoleny budou – vlastníci se brání a budou bránit, vyvlastnění je pouze možnost; nadto část kompenzačních opatření je mimo koridor stavby vymezený v územně plánovací dokumentaci. To už ale může být povolení výjimek pravomocné, bez možnosti přezkumu. Žalovaný se zamotává do své vlastní sítě, kterou ušil v předchozí fázi řízení. Pokud tvrdí cit: „V předchozím odvolacím řízení ministerstvo shledalo jako nedostatek absenci stanovisek vlastníků pozemků k návrhu kompenzačních opatření, která byla v předchozím meritorním rozhodnutí ukládána. Stanoviska (nikoli souhlasy) byla shledána jako podstatná z hlediska předmětu řízení v zájmu posouzení vhodnosti umístění opatření a jejich perspektivní účinnosti, nikoli podmínkou, bez které nelze o výjimce případně kladně rozhodnout. Je v tomto ohledu nutné respektovat, že na základě doplněného návrhu v rozsahu přílohy „D3 0304 Václavice – Voračice, Kompenzační opatření (5/2021)“ doznal skutkový základ řízení v tomto ohledu podstatných změn, v jejichž obsahu se stala dosavadní kompenzační opatření ukládaná v předchozím meritorním rozhodnutí orgánem ochrany přírody součástí vlastního stavebního záměru jako samostatné stavební objekty.“ Taková argumentace ale přece nedává vůbec smysl. Jak mohou být stanoviska vlastníků, a nikoliv souhlasy, podstatnými z hlediska předmětu řízení v zájmu posouzení vhodnosti umístění opatření a jejich perspektivní účinnosti, pokud vlastník s takovými vysloví nesouhlas? Právě bez souhlasu vlastníků nelze přece stavby kompenzačních opatření perspektivně umísťovat na jejich pozemky. A to zejména tam, kde jsou zcela mimo koridor pro umístění veřejně prospěšné stavby dle územně plánovací dokumentace. Žalobce je přesvědčen, že napadené rozhodnutí je nezákonné, protože nezaručuje splnění a realizaci podmínek (kompenzačních opatření), na základě kterých bylo vydáno.

11. *(K podmínkám § 56 odst. 1 a 2 ZOPK)*
12. Žalobce v řízení před krajským úřadem detailně namítal, že nejsou splněny podmínky dané ust. § 56 odst. 1 a 2 ZOPK pro udělení výjimky. Žadatelem uváděné argumenty dokládají (i

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

tak pochybnou) potřebnost dálnice, nikoliv však převahu tohoto zájmu nad přírodními (aj.) hodnotami, které by její výstavba ohrozila. Žalobce poté v námitkách podrobně argumentoval ke všem okruhům § 56 odst. 2 ZOPK (doprava, bezpečnostní význam, sociální podmínky a ekonomika). K tomu viz námitky žalobce v řízení na prvním stupni a v odvolacím řízení. K argumentaci obou správních orgánů převahou jiného veřejného zájmu dálnice D3 nad zájmem ochrany přírody a krajiny účastník předně namítá, že tato argumentace je opřena o dokumenty, jimž vypršela platnost v roce 2020 (Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR, Dopravní politika České republiky 2014 – 2020, schválená usnesením Vlády č. 449/2013, tedy nejméně šest let před plánovaným zahájením stavby dálnice D3 (žadatele předpokládá zahájení v roce 2026) a nejméně deset let před plánovaným zahájením provozu. To je podle názoru žalobce nepřipustná argumentace. Je dokonce paradoxní, že správní orgány argumentují Dopravní politikou České republiky 2014 – 2020, schválená usnesením Vlády č. 449/2013, přičemž zcela ignoruje v řízení u obou orgánů vznesenou námitku účastníka ve vztahu k tomuto dokumentu, která zněla cit: „Záměr je v rozporu s Dopravní politikou ČR pro období 2014-2020 s výhledem do roku 2050 z dubna 2013, což je vrcholový strategický dokument vlády pro oblast dopravy, za jehož implementaci je odpovědné Ministerstvo dopravy ČR. Podle tohoto dokumentu cit: „4.6 Snižování dopadu na veřejné zdraví a životní prostředí: Ke snížení emisí snížit intenzitu silniční dopravy, rozvíjet integrované dopravní systémy a parkovací politiku, podporovat veřejnou a nemotorizovanou dopravu, přednostně posilovat kapacitu stávajících dopravních koridorů před budováním souběžných komunikací s obdobnou kapacitou dopravy obsluhující stejná území“. (str. 65)“. Napadené rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění a rozporné s § 68 odst. 3 správního řádu. Dále, oba správní orgány argumentují potřebností spojení Prahy s Českými Budějovicemi a Linzem, opírá se o Politiku územního rozvoje (PUR ČR, Nařízení Evropské unie 1315/2013 a Dohodu ČR s Rakouskou spolkovou vládou uveřejněnou pod č. 25/2017 Sb.). Ani jeden z těchto dokumentů však neurčuje konkrétní vedení trasy. PUR a TEN-T požaduje pouze spojnicí výše uvedených bodů kapacitní komunikací, dohoda s Rakouskem řeší jen přechod mezi oběma státy. Nelze o ně v žádném případě ale opírat konkrétní trasu dálnice D3 na území Středočeského kraje. Navíc, rychlostní silnice S10 v současnosti nevede k hranici u obce Wulowitz, ale končí u města Freistadt. V plánu je prodloužení S10 k městu Rainbach, nikoliv ke státní hranici. Přestavba S10 na dálnici nemá rakouská strana v plánu, a to ani na žádném dílčím úseku. To jen podporuje tvrzení, že předmětná stavba nemá žádný vliv na to, jak bude vypadat spojení ČR s Rakouskem. Její mezinárodní význam je žadatelem účelově zveličován. Obecně pak převaha veřejného zájmu individuální automobilové dopravy nad ostatními veřejnými zájmy nebyla objektivně posouzena, pouze jsou neustále omílány důvody potřebnosti dálnice. Správní orgány ponechaly zcela bez povšimnutí vznesenou námitku účastníka v řízení před ním, která zněla cit: „Stavba je zcela mimo rozvojovou osu dle Politiky územního rozvoje B.2.7. Praha – Benešov – České Budějovice, není součástí žádné, ani nadmístní rozvojové osy (viz kap. B.4.). Záměr zcela míjí rozvojovou oblast OBk6 Benešov, prochází naopak obcemi, které jsou maximálně lokálními centry osídlení.“. Stejně tak jako námitku, že cit: „Záměr není prioritní stavbou v systému evropské mezinárodní dálniční sítě TEN T, jak uvádí investor.“ A další právní, koncepční a politické dokumenty na evropské, celostátní i krajské úrovni, které účastník zmiňoval a argumentoval, že předmětná stavba je s nimi v rozporu (evropská Směrnice č. 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu, zákon ČR č. 254/2001 Sb. o vodách, Programové prohlášení Rady Středočeského kraje ve volebním období 2016–2020 (kapitola Životní prostředí a

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

zemědělství), národní Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (usnesení vlády č. 861), správní orgány zcela pomíjí. Napadené rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění a rozporné s § 68 odst. 3 správního řádu. Zásady územního rozvoje Středočeského kraje jsou krajským politickým dokumentem, ze kterého nelze dovozovat převažující veřejný zájem na konkrétní trase nad celostátním zájmem ochrany přírody a krajiny. K podmínce neexistence jiného uspokojivého řešení žalobce namítal, že pro záměr dálnice D3 existují dvě možné varianty trasování - Východní i západní koridor SD3 byly v multikriteriálním hodnocení dopadu na ŽP (MŽP 2011) hodnoceny shodným počtem bodů (rozdíl až v desetinách bodů ve prospěch západní - 73,77 ku východní 73,38) a uznány jako možné. Navzdory tomu začala být západní varianta propagována jako "ta správná a výhodnější". Objektivně nebylo nikdy doloženo v čem a pro koho je západní výhodnější a není proto možné tuto variantu považovat za převažující veřejný zájem. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 8/2010 – 323 cit: „V řízení o povolení výjimky podle § 56 citovaného zákona jde pak o posouzení, zda navrhovaná trasa dálnice představuje optimální řešení pro ochranu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.“. A právě východní varianta z hlediska ochrany přírody a krajiny (a z hlediska ochrany ZCHDŽ) byla shledána příznivější než varianta západní. Důvodem pro „těsné vítězství“ Západní varianty v procesu EIA byla nikoliv ochrana přírody a krajiny, ale tvrzené větší hlukové zatížení většího počtu obyvatel. Navíc, 1. 2. 2022 vypršela platnost původního stanoviska EIA, prodlouženého v roce 2017. Podle stanoviska EIA (str. 13) cit: Na základě závěrů posudku, veřejného projednání a doplňujících informací je akceptovatelná realizace obou variant (tj. varianty západní i varianty východní) popsanych v dokumentaci vlivů záměru „D3 – Středočeská část“ na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, s tím, že varianta západní je výhodnější z důvodu méně významných negativních vlivů na veřejné zdraví. (zvýrazněno účastníkem). Podle str. 93 Posudku EIA (září 2011) cit: „Výsledek odpovídá očekávání, při preferování vlivu a výhod pro obyvatelstvo je vhodnější západní koridor, při preferování ochrany přírody a krajiny je vhodnější východní koridor.“ Oba správní orgány tedy argumentují posudkem EIA záměrně zcela selektivně, naprosto ale pomíjejí závěr Posudku EIA, že z hlediska ochrany přírody a krajiny je vhodnější východní koridor. To právě žalobce prokazoval v řízení před prvostupňovým správním orgánem – nepochopitelně a tedy nepřezkoumatelně žalovaný argumentuje cit. „ZoPK pak třeba prokázat, že se jedná o variantu reálnou a uskutečnitelnou a zároveň je věrohodně doloženo, že daná varianta může představovat menší zásah do přirozeného vývoje chráněných druhů rostlin a živočichů“. Žalobce v této souvislosti poukazuje na Opravu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, pod č. j. 2022/C 271/14, podle které se v článku 5 odst. 1 uvedené směrnice text „... ve které se určí, popíší a posoudí možné významné vlivy na životní prostředí vyplývající z provádění plánu nebo programu a rozumná náhradní řešení s přihlédnutím k cílům...“, nahrazuje textem: „... ve které se určí, popíší a posoudí možné významné vlivy na životní prostředí vyplývající z provádění plánu nebo programu a rozumných variant s přihlédnutím k cílům...“. (zvýrazněno žalobcem). Podle metodiky Evropské komise tato změna (oprava) znamená, že všechny varianty identifikované jako rozumné se musí posuzovat na stejné úrovni detailnosti. Toto by mělo mít podle názoru žalobce vliv na předmětné řízení a východní varianta (coby jedna ze dvou rozumných variant), měla být hodnocena v rámci předmětného řízení. A to z pohledu ochrany přírody a krajiny jako příznivější, viz výše. Na základě důkazů uváděných žalobcem v řízení je

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

prokázané, že existuje jiné uspokojivé řešení; napadené rozhodnutí je tedy v rozporu s § 56 odst. 1, věta druhá ZOPK. Zcela klíčová úvaha pro rozhodnutí, tedy otázka převažujícího veřejného zájmu mezi konkurujícími si veřejnými zájmy, je žalovaným bez jakéhokoli věcného odůvodnění. Napadené rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné a rozporné s § 68 odst. 3 správního řádu. Tato procesní vada zasahuje do práva žalobce na spravedlivý proces.

13. *(K námitce, že žádost neprokazuje splnění podmínek závazného stanoviska EIA)*
14. Žalobce v řízení před Krajským úřadem Středočeského kraje namítal, že žádost neprokazuje splnění podmínek závazného stanoviska MŽP ke stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí vydanému dle zákona dne 1. 2. 2012 pod č. j. 1933/ENV/12 ze dne 6.6.2017, č.j. 38297/ENV/17, zejména závazných podmínek č. 27 až 43. Splnění těchto podmínek žadatel neprokazuje, žalobce je přesvědčen, že tyto závazné podmínky plněny nejsou. Námitka zněla takto cit. „Žádost neprokazuje splnění podmínek závazného stanoviska MŽP ke stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí vydanému dle zákona dne 1. 2. 2012 pod č.j. 1933/ENV/12 ze dne 6.6.2017, č.j. 38297/ENV/17, zejména závazných podmínek č. 27 až 43. Splnění těchto podmínek žadatel neprokazuje, účastník řízení je přesvědčen, že tyto závazné podmínky plněny nejsou.“ Na tuto námitku prvostupňový správní orgán v napadeném rozhodnutí vůbec nereaguje, nijak ji nevypořádává. Napadené rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění a rozporné s § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaný tuto odvolací námitku ponechává bez povšimnutí. Tato procesní vada zasahuje do práva žalobce na spravedlivý proces. Řízení podle § 56 ZOPK sice není navazujícím řízením, účastník je ale přesvědčen, že ověřovací stanovisko je a musí být podkladem pro řízení správního orgánu podle § 56 ZOPK. Podle § 50 odst. 1 správního řádu podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé. Podle § 50 odst. 3 správního řádu je správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. Mezi podklady řízení sice je Dokumentace EIA (2010) a její posudek, ale chybí stanovisko EIA (a následné závazné stanovisko EIA). Závazné stanovisko EIA se svými podmínkami mělo být i součástí řízení o výjimce dle § 56 ZOPK, protože obsahuje řadu důležitých informací a podmínky závazného stanoviska EIA by se neměly zásadně lišit od podmínek rozhodnutí o udělení výjimky. Ani správní orgán ve svém zdůvodnění nekonfrontuje Rozhodnutí se závazným stanoviskem, a je otázka, zda jej vůbec vzal v úvahu. To, že správní orgán nevzal v potaz závazné stanovisko EIA, jako podklad pro Rozhodnutí, je vadou Rozhodnutí. Žalobce namítal a namítá též porušení § 50 odst. 3 správního řádu.
15. *(K namítanému rozporu s § 45 správního řádu, rozpor s § 68 odst. 2 správního řádu)*
16. Žádost žadatele neurčuje časové vymezení žádosti. Prvostupňový správní orgán bez toho, aniž by o to žadatel žádal, rozhodl o tom, že výjimka je časově ohraničena cit: „pro realizaci a po dobu užívání stavby“. Správní orgán překročil své kompetence, a v rozporu s dispoziční zásadou a § 45 správního řádu rozhodl o něčem, co předmětem žádosti nebylo, resp. přiznal více, než o co bylo žádáno. Obě žádosti neobsahují ani věcné vymezení oč je žádáno. Správní orgán však povoluje výjimku ke všem těmto činnostem cit: „opravňuje držitele výjimky v místě stavby dálnice „D3 0304 Václavice – Voračice“ dle přílohy tohoto rozhodnutí stavbou dotčené lokální populace a jedince ZCHDŽ včetně jejich vývojových stádií rušit, chytat, neúmyslně zraňovat nebo usmrcovat, sbírat, dopravovat (přemísťovat) při záchranných transferech a škodlivě zasahovat do jejich přirozeného vývoje ničením

nebo změnou jimi užívaného biotopu v rámci realizace předmětné stavby a po dobu jejího užívání.“ (viz výrok č. II napadeného rozhodnutí). Správní orgán překročil své kompetence, a v rozporu s dispoziční zásadou a § 45 správního řádu rozhodl o něčem, co předmětem žádosti nebylo, resp. přiznal více, než o co bylo žádáno. Tvzení správního orgánu o tzv. „deštníkové ochraně“ považuje účastník řízení za věcně nesprávné a v rozporu s § 50 a § 56 ZOPK. Pro všechny vyhláškou zakotvené zvláště chráněné druhy živočichů a rostlin, do jejichž ochrany by mohlo být škodlivě zasahováno, musí být udělena výjimka dle § 56 ZOPK. Žalovaný těmto námitkám nepřisvědčil, a pouze obecně a nepřezkoumatelně tvrdí cit. „ Z výrokové části napadeného rozhodnutí zřetelně a bez důvodných pochybností vyplývá, o jaké žádosti bylo rozhodováno, způsob řešení právní podstaty věci a rovněž pak jakých právních norem bylo při rozhodování užito. Je z ní zcela zřejmý obsah posuzované žádosti, označení související projektové dokumentace a rovněž výčet ZCHDŽ, ke kterým je výjimka povolována, resp. u kterých bylo řízení zastaveno. Toto odůvodnění je přesným zkopírováním rozhodnutí žalovaného pro jiný úsek dálnice D3, konkrétně rozhodnutí ze dne 29.6.2022, č.j. MZP/2022/520/708. Jako takové nereaguje na podstatu námitek, vůbec se s nimi nevypořádává, a zcela nesmyslně píše o výčtu ZCHDŽ, u kterých bylo řízení zastaveno. Kopírovat doslovně odůvodnění z jiného rozhodnutí, bez elementární kontroly správnosti a smyslu, jistě není naplněním smyslu výkonu správní činnosti a požadavku na přezkoumatelnost a řádnou odůvodněnost správních rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu.

17. *(Nezákonné závazné podmínky napadeného rozhodnutí)*

18. Podmínka č. 14 je nezákonná a věcně nesprávná. Za prvé, platnost výjimky má být uvedena ve výroku č. II., nikoliv jako závazná podmínka v rámci výroku č. III. K této odvolací námitce se žalovaný vůbec nevyjádřil, zatížil tak napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností. Za druhé, platnost výjimky 10 let je neodůvodněně dlouhá, ve vztahu k předmětu řízení a v rozporu s veřejným zájmem na ochraně přírody a krajiny. Prvostupňový orgán v podmínce č. 14 uložil, že výjimka má platit 10 let od její právní moci, přičemž pokud bude vydáno územní nebo stavební rozhodnutí, tak bude platit i během jejich platnosti. Podle názoru žalobce je tato doba platnosti příliš dlouhá a zároveň nejasná, neboť dálnice jako velké liniové dopravní stavby se staví, zprovozňují a kolaudují v různých časových termínech a pro různé úseky. Např. u dálnice D8-0805 Lovosice – Řehlovice délky 14,6 km v CHKO České středohoří byla první výjimka povolena v roce 2003, k zahájení výstavby došlo v roce 2007 a k předčasnému užívání došlo až v roce 2016. Navíc celá dálnice nemá stále kolaudační souhlas, neboť ŘSD ČR nezvládá získat všechna potřebná rozhodnutí pro všechny stavební objekty a také splnit všechny podmínky všech dosud vydaných stavebních povolení. Dále nelze podle názoru žalobce vázat platnost správního rozhodnutí s platností jiného rozhodnutí tímto „klouzavým“ způsobem, zvláště pokud si žadatel může platnost územního nebo stavebního rozhodnutí donekonečna prodlužovat. Ad absurdum může platnost napadeného rozhodnutí (právní účinky výjimky) trvat desítky let. Proto je zcela nezbytné stanovit časový údaj přesně a jednoznačně. Stav v území se může po deseti letech bez pochyby významně změnit (i s ohledem na klimatické změny, změnu vodního režimu krajiny atd.). Pokud nebude do platnosti výjimky záměr zkolaudovaný, tak žadateli nic nebrání v tom, aby si požádal o prodloužení platnosti této výjimky. Např. KÚ v Hradci Králové ve svém rozhodnutí ze dne 22. 1. 2018, č. j. KUKHK-31261/ZP/2017-8 k zásahu do biotopů 30 zvláště chráněných druhů a rodů organismů dálnicí D1109 Trutnov – státní hranice omezil platnost výjimky jen na 4 roky. Správní orgány mají povinnost v obdobných případech postupovat obdobně. Žalovaný na str. 11 napadeného rozhodnutí tvrdí, že „Mají-

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

li odvolatelé dále za to, že doba platnosti výjimky 10 let je neopodstatněně dlouhá, pak ministerstvo poukazuje na již výše rovněž řešené časové vymezení výjimky v obsahu výrokové části napadeného rozhodnutí, a to na dobu „výstavby a následně na celou dobu životnosti stavby D3 0304 Václavice – Voračice“. V tomto ohledu nelze minimální dobu platnosti výjimky 10 let jistě pokládat za neopodstatněně dlouhou, pokud má být účinná i pro dobu užívání stavby.“ Tato argumentace je ale ve vnitřním rozporu s tvrzením žalovaného na str. 3 napadeného rozhodnutí cit.: „Ministerstvo nenalézá ani tvrzený nesoulad mezi takto formulovaným časovým vymezením udělované výjimky a podmínkou č. 14 výroku II výrokové části napadeného rozhodnutí. Platnost výjimky v podobě hmotněprávního oprávnění je formulována pro celou dobu realizace a užívání stavby. Podmínkou existence tohoto hmotněprávního oprávnění je však účinnost správního aktu, kterým bylo toto oprávnění založeno. Podmínka č. 14 výroku II výrokové části napadeného rozhodnutí se netýká bezprostředně doby platnosti hmotněprávních oprávnění plynoucích z výjimky, ale právě účinků rozhodnutí, kterým jsou tato oprávnění založena. Podmínka je současně formulovaná způsobem, který ve vazbě na předpokládaný další proces potřebný k realizaci vlastního záměru zajišťuje smysluplné využití udělované výjimky.“ Argumentaci žalovaného žalobce nerozumí. Podle jeho názoru žalovaný směřuje obě věci, a jeho rozhodnutí je vnitřně rozporné a nepřezkoumatelné, když na jednu odvolací námitku žalobce reaguje v obou částech zcela odlišnou právní argumentací. Tato procesní vada zasahuje do práva žalobce na spravedlivý proces. Viz k tomu argumentaci žalovaného z jeho vyjádření k účinkům napadeného rozhodnutí, kterým jsou tato oprávnění založena (podmínka č. 14) cit.: „V tomto ohledu nelze minimální dobu platnosti výjimky 10 let jistě pokládat za neopodstatněně dlouhou, pokud má být účinná i pro dobu užívání stavby.“ Žalobce dále namítal, že podmínka č. 12 napadeného rozhodnutí je nezákonná a věcně nesprávná, neboť pro předměty ochrany chráněné evropskými směnicemi, tj. mj. kuňku obecnou (*Bombina bombina*), rosníčku zelenou (*Hyla arborea*), ještěrku obecnou (*Lacerta agilis*), lejska šedého (*Muscicapa striata*), koroptev polní (*Perdix perdix*) a řůhýka obecného (*Lanius collurio*), platí podle § 45i ZOPK že uložená kompenzační opatření musí být zajištěna před realizací záměru. Pokud tedy budou opatření provedena souběžně se stavbou, budou provedena pozdě. V tomto bodě je rozhodnutí v rozporu se zákonem. K tomu viz přiložený znalecký posudek. A jak uvádí Znalecký posudek RNDr. Vlašína ve vztahu k druhu kuňka obecná cit.: „Ukazuje se, že navrhovaná stavba minimálně v jednom případě zcela likviduje stanoviště „naturového druhu“ kuňka obecná (*Bombina bombina*). Rozhodnutí stanoví : „Držitel výjimky je povinen zajistit provedení náhradních opatření nejpozději souběžně s výstavbou konkrétního úseku stavby, kde jsou opatření lokalizována, a udržovat je ve funkčním stavu po dobu nejméně 10 let od dokončení stavby.“ Přičemž pro předměty ochrany chráněné evropskými směnicemi, tj. mj. kuňku obecnou (*Bombina bombina*) a řůhýka obecného (*Lanius collurio*), platí podle § 45i ZOPK že: „uložená kompenzační opatření musí být zajištěna před realizací záměru.“ Pokud tedy budou opatření provedena souběžně se stavbou, budou provedena pozdě.“ Žalovaný argumentuje nesprávně, pokud tvrdí, že podmínka č. 12 je dostatečná v tom, že tato opatření mají být funkční nejpozději souběžně se stavbou. Pojmy „souběžně s výstavbou“ (podmínka č. 12) a „před realizací záměru“ (zákonný požadavek) jsou zcela odlišné časové okamžiky, což žalovaný přehlíží. Kompenzační opatření musí být vždy zajištěna (tj. být funkční) před realizací záměru. Žalobce tedy namítá rozpor napadeného rozhodnutí s § 45i zák. č. 114/1992 Sb. Dozor a kompenzační opatření je nutné ukotvit vzhledem k roční době, jinak je to vágní ustanovení, které je v rozporu s požadavky § 56 zákona č. 114/1992 Sb. K podmínce č. 5 - "bobulovitý" je biologicky nesmysl, odvolatel

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

namítá, že napadené rozhodnutí neobsahuje odpovídající biologickou specifikaci na úrovni rodu či čeledi. Žalovaný tuto námitku vypořádává nepatřičně. Podstatou námitky bylo něco zcela jiného, než tvrdí žalovaný.

19. (Rozpor s § 56 odst. 7 ZOPK)

20. V současném znění § 56 odst. 7 ZOPK stanoví, že se správní orgán řídí obdobně požadavky § 5b odst. 3 ZOPK. Musí tedy obsahovat: a) označení druhů a množství rostlin nebo živočichů, na které se má odchylný postup vztahovat, b) prostředky, způsob nebo metody povolené pro odchyt nebo zabíjení, c) důvod pro odchylný postup vycházející z odstavce 1 nebo 2, podmínky a časové a místní okolnosti, za nichž lze takto postupovat, d) způsob kontrol, které bude orgán ochrany přírody stanovující odchylný postup provádět. V odvolání (odvolací bod č. 11) žalobce odkazoval na rozsudek Krajského soudu v Praze, č. j. 51 A 108/2020-53 a uváděl cit. „Podle názoru odvolatele napadené rozhodnutí výše citované zákonné a judikatorní požadavky nesplňuje, neboť ve vztahu ke všem zvláště chráněným druhům, pro které se výjimka povoluje, není způsob kontrolní činnosti přezkoumatelně stanoven. Není zejména stanoveno, jakým způsobem budou dané kontroly probíhat, tedy nejen informace o tom, že proběhnou, ale jejich přesný průběh. Žalovaný se s odvolací námitkou neztotožnil (viz str. 13 a 14 napadeného rozhodnutí). Žalobce uvádí, že v povolené výjimce chybí ve smyslu § 56 odst. 7 ve vztahu k § 5b odst. 3 písm. d) zákona č. 114/1992 Sb. (cit.: „Rozhodnutí podle odstavce 1 musí obsahovat způsob kontrol, které bude orgán ochrany přírody stanovující odchylný postup provádět...“) uložení konkrétního postupu, resp. podmínky, jak krajský úřad provádět vlastní průběžné kontroly v území, a to od zahájení prací v území až do vydání kolaudačního souhlasu (pozn. žalobce: tzn. během třeba i cca 10-15 let). Žalobce zdůrazňuje, že odkaz žalovaného na § 5b odst. 5 cit. zákona (cit.: „Kdo provádí činnosti stanovené podle odstavce 1 nebo 4, je povinen do 31. prosince každého roku nahlásit orgánu ochrany přírody zásah provedený na základě odchylného postupu...“), kterým má být údajně zajištěna průběžná kontrola krajského úřadu, je nesprávný, neboť v tomto případě se jedná jen o informační povinnost ze strany žadatele, nikoliv o konkrétní průběžnou kontrolní činnost krajského úřadu jako nestranného zástupce veřejné moci. Rozhodnutí o výjimce skutečně neobsahuje splnění požadavku § 5b odst. 3 písm. d) zákona č. 114/1992 Sb. o vlastní průběžné kontrole krajského úřadu během škodlivých zásahů v území, které může probíhat třeba 10-15 let. Odkaz na § 85 odst. 1 cit. zákona o „možné kontrole“ je irelevantní, neboť schválení § 5b odst. 3 písm. d) cit. zákona by tak bylo absurdní. Navíc obsah § 5b odst. 5 cit. zákona má jiný účel, než § 5b odst. 3 písm. d) cit. zákona, což je i logické, neboť zákonodárce jimi chtěl na jedné straně zajistit zákonnou informační povinnost žadatele a na straně druhé zajistit vyšší nároky vlastní průběžné kontrolní činnosti orgánu ochrany přírody. Obě povinnosti tak nelze směřovat, jak činí žalovaný, takže rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí krajského úřadu jsou podle názoru žalobce nezákonná. Navíc tvrzení žalovaného, že jakási možnost průběžné kontroly krajským úřadem dle jeho uvážení je stejná, jako údajně povinnost této kontroly (požadovaná přímo zákonem), je nelogické. Žalobce na podporu svého tvrzení odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 7. 2020, č.j. 31 A 72/2019-203, který na základě žaloby spolku Voda z Tetčic, z. s., zrušil ze dvou důvodů rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2019, č.j. MZP/2019/560/409 o změně rozhodnutí o výjimce k zásahu do biotopů 29 zvláště chráněných druhů živočichů v rámci stavby „Rychlostní silnice R52, stavba 5204 Pohořelice – Ivaň, 1. etapa v km 16,1-19,2“, přičemž tím druhým důvodem byla právě absence správné aplikace § 56 odst. 7 ve vztahu k § 5b odst. 3 cit. zákona (viz dále body 24, 25 a 26 rozsudku). Podle žalobce v nyní řešené věci nedošlo ke splnění § 5b odst. 3 písm. d)

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

cit. zákona, neboť jen odkázat na zákon č. 114/1992 Sb. nestačí. Obdobně nesprávně při aplikaci § 56 odst. 7 ve vztahu k § 5b odst. 3 písm. d) cit. zákona postupoval i Krajský úřad Jihomoravského kraje, kterým svým rozhodnutím ze dne 27. 7. 2016, č.j. JMK 108488/2016 za splnění 11 podmínek povolil výjimku k zásahu do biotopů 29 zvláště chráněných druhů živočichů stavbou dálnice „R5204 Pohořelice – Ivaň, 1. etapa“ (dále jen R5204.1), přičemž žalovaný svým rozhodnutím ze dne 14. 3. 2019, č.j. MZP/2019/560/409 jeho postup v této věci v rozporu se zákonem potvrdil. Investor následně sám stáhl všechny žádosti o vydání územního rozhodnutí mj. i s ohledem na rozhodnutí soudu v této věci. V případě dálnice R5204.1 se jedná o škodlivý zásah do biotopů těchto 29 zvláště chráněných druhů živočichů: Krajský soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 14. 7. 2020, č.j. 31 A 72/2019-203 předně uvádí, že výjimka v rámci dálnice R5204.1 byla sice Krajským úřadem Jihomoravského kraje povolena rozhodnutím ze dne 27. 7. 2016, tzn. ještě bez existence § 56 odst. 7 zákona č. 114/1992 Sb., nicméně vzhledem k tomu, že toto ust. bylo v platnost uvedeno přímo (účinnost zákona č. 225/2017 Sb. s novelou stavebního zákona a zákona č. 114/1992 Sb. je od 1. 1. 2018), tak bylo povinností žalovaného zajistit, aby před vydáním jeho rozhodnutí dne 14. 3. 2019 bylo toto ustanovení zákona určité plně aplikováno, což se ovšem nestalo. Dále Krajský soud v Brně upozorňuje, že § 56 odst. 7 cit. zákona zvyšuje nároky na rozhodovací (vyšší konkrétnost a jednoznačnost) a kontrolní činnost krajských úřadů jako orgánů ochrany přírody, takže předkládá jakýsi návod, v jaké podrobnosti a v jakém stupni konkrétnosti mají být dotčené druhy/rody zvláště chráněných druhů organismů v řízení o výjimce identifikovány – nestačí tedy uvádět jejich lokalizaci, ale je nutné uvádět přiměřené údaje o jejich dotčených počtech a také je nutné zajistit vlastní průběžnou kontrolu. Podle názoru žalobce byl postup Krajského úřadu Jihomoravského kraje a žalovaného u stavby dálnice R5204.1 stejně nezákonný, jako postup Krajského úřadu Plzeňského kraje a žalovaného u stavby dálnice D03004, neboť v obou případech nebyl správně aplikován § 5b odst. 3 písm. d) zákona č. 114/1992 Sb. V předmětném sporu totiž chybí uložený požadavek na vlastní průběžnou kontrolu krajského úřadu od zahájení prací v území až do získání kolaudačního souhlasu. Rozhodnutí žalovaného je tak nezákonné. Dále žalobce uvádí, že v povolené výjimce chybí ve smyslu § 56 odst. 7 ve vztahu k § 5b odst. 3 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb. označení druhů a množství rostlin nebo živočichů, na které se má odchýlný postup vztahovat. Napadené rozhodnutí (výrok ani odůvodnění) neuvádí u většiny druhů zvláště chráněných živočichů žádný počet jedinců, na které se toto rozhodnutí vztahuje. A to ani přibližný. Napadenému rozhodnutí - jeho výrokové části - tak chybí jedna ze stěžejních náležitostí. Tento nedostatek podle žalobce způsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Napadené rozhodnutí bylo vydáno přes zřejmý nedostatek v identifikaci chráněných zájmů z hlediska ochrany přírody, které budou velmi pravděpodobně zásahem dotčeny. Nebyla dostatečně úplně zjištěna situace. U většiny druhů nebylo ani řádově stanoveno množství jedinců, kterých se bude záměr dotýkat. Rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se dvěma směrnici EU a mezinárodní úmluvou o ochraně netopýrů. Podle Dohody o ochraně populací evropských netopýrů, která byla ratifikována a vyšla ve sbírce a je součástí právního řádu cit: „Článek III (Základní povinnosti) 4. Každá strana podnikne přiměřené kroky zaměřené k ochraně netopýrů a bude veřejnost informovat o významu takovéto ochrany.“ Lze dokázat, že ČR (jako strana) nepodnikla v případě předmětné stavby (úseku 0305/I dálnice D3) přiměřené kroky na ochranu netopýrů, ačkoliv o jejich přítomnosti věděla a věděla též o jejich možném ohrožení Výše uvedená nezákonnost zasahuje do práv žalobce (hmotných i procesních ve smyslu Aarhuské úmluvy), který se podle svých stanov zabývá ochranou životního prostředí a ochranou přírody, neboť prvostupňový správní orgán a žalovaný byli povinni uložit odborné a transparentní

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

kontroly plnění obsahu povolené výjimky ke zmírnění škodlivého zásahu a k zajištění kompenzací za tento zásah během terénních a stavebních prací v dotčeném území. V důsledku jejich pochybení tak žalobce: - nemá žádné informace, jakým způsobem a kdy bude orgán ochrany přírody (prvostupňový správní orgán) tyto kontroly provádět, - nemohl se s plánem těchto kontrol seznámit a vyjádřit se k němu, a - ani jako účastník řízení i ve smyslu § 70 zákona č. 114/1992 Sb. nemůže ověřovat, zda prvostupňový správní orgán tyto kontroly skutečně provádí a s jakým výsledkem, resp. ani s využitím zákona o právu na informace.

21. *(K tvrzenému doplnění kvantifikace druhů)*
22. Žalobce namítal, že žadatel nesplnil požadavek odvolacího orgánu v jeho zrušujícím rozhodnutí a nedoplnil požadovanou kvantifikaci druhů. K tomu dovolatel odkazuje na znalecký posudek, který byl přílohou odvolání. Znalec uvádí cit. ze str. 4 Znaleckého posudku: Předmětem námitek v řízení bylo zejména uvádění počtu ZCHDŽ a způsobu jeho stanovení. Farkač (2021) v doplněných podkladech blíže konkretizuje odhadované (předpokládané) počty jednotlivých ZCHDŽ, a to tzv. kvalifikovaným odhadem početnosti, přičemž sám autor uvádí, že nové průzkumy nebyly provedeny. Zastaralost údajů a potřebnost nových aktuálních průzkumů je zřejmá. Správní orgán považuje provedené průzkumy za dostatečné pro definování předpokládaných kolizí stavby se zájmy na ochranu ZCHDŽ v ust. § 56 ZOPK a je názoru, že zpracovatel podchytil za celou dobu prováděných průzkumů všechny významně dotčené ZCHDŽ a jejich skupiny, s jejichž ochranou může být výstavba dálnice D3 v řešeném úseku v konfliktu. K aktuálnosti, resp. úplnosti výčtu dotčených ZCHDŽ Správní orgán v Rozhodnutí sděluje, že v této věci vycházel ze stanoviska AOPK ČR č. j. SR/1994/SC/2018-2 ze dne 3. 10. 2019, které tuto aktuálnost a úplnost potvrzuje. Zde jako znalec musím vyslovit zásadní námitku. Téměř tři roky staré stanovisko z podstaty věci nemůže potvrzovat aktuálnost údajů. Nadto se domnívám, že stanovisko AOPK ČR nemá zcela dominantní postavení. Tato instituce zde neprováděla žádné vlastní průzkumy a vycházela jen z průzkumu provedených, z nichž některé dokonce zcela opomínila (např. Vlach 2012). AOPK ČR vyšla vstříc žadateli a vydala potvrzující stanovisko v době, kdy bylo v NDOP uvedeno mnohem více zvláště chráněných druhů z daném území. NDOP je produkt AOPK ČR, která pomocí validace garantuje výskyt ochrannými důležitých (a jiných) druhů v daném území. Je pochopitelné, že samotný výskyt druhu ještě neznamená, že bude stavbou (záměrem) dotčen a že je potřeba pro něj vydělovat výjimku. Ovšem rozpor mezi souborem druhů, které v daném území objevil Žadatel (pomocí zadaných studií) a souborem druhů, indikovaných v NDOP, byl v době vydání stanoviska AOPK ČR velký. Pro Správní orgán není a nemůže být stanovisko AOPK ČR jediným a/nebo zastřešujícím podkladem.“ AOPK skandálně vyšla vstříc žadateli a vydala potvrzující stanovisko pro něco, co ve skutečnosti nebyla pravda. V době, kdy uvádí stanovisko, to co uvádí, bylo v samotném NDOP uvedeno mnohem více chráněných druhů aj. závažných informací o daném území. Žalovaný se s touto námitkou odmítl zabývat z důvodu její obecnosti. Žalobce na ní však trvá, jako důkaz navrhuje výslech znalce. Žalovaný tvrdí: „Pokud mají odvolatelé za to, že uvedené údaje neodpovídají skutečnosti, nepředložili v dosavadním řízení ani v tomto odvolání nic, co by bylo způsobilo tyto údaje a potažmo pak skutkový stav věci rozumně zpochybnit. Prosté tvrzení o nepravdivosti přirozeně nepostačuje.“ (str. 15-16 napadeného rozhodnutí). Tato argumentace je nezákonná a věcně nesprávná. Žalobce zdůrazňuje, že relevantnost výhrad doložil posudkem znalce. Za druhé, důkazní břemeno ve správním řízení je na správních orgánech. Zvláště pak v řízeních týkajících se veřejného zájmu – zde veřejný zájem na

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

ochraně přírody a krajiny. Cit § 50 odst. 3 správního řádu: „(3) Správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu.“ Této povinnosti správní orgány v předmětném řízení nedostály. K tomu žalobce odkazuje na dva rozsudky správních soudů v obdobné věci (Spor mezi žalobcem a stavebníkem, potažmo správními orgány, ohledně skutkových zjištění ve věci výskytu a početnosti zvláště chráněných druhů živočichů). Nejvyšší správní soud v bodě 19 rozsudku ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 As 213/2019 - 110, shledal, že „soud sice vychází při přezkumu správního rozhodnutí ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), to však neznamená, že by nemohl použít důkazní prostředky, které tu sice v této době nebyly, ale o tehdejšímu skutkovému stavu vypovídají (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006-99, publ. pod č. 1275/2007 Sb. NSS). Z hlediska citovaného ustanovení je tedy podstatné, zda určité skutkové okolnosti v rozhodné době (do rozhodnutí žalovaného správního orgánu) reálně existovaly, nikoli zda jimi bylo argumentováno, nebo zda existoval důkazní prostředek, který o nich vypovídá (srovnej také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 4 As 141/2013-28). Tato argumentace NSS potvrzuje nezákonnost tvrzení žalovaného ohledně přípustnosti znaleckého posudku RNDr. V., přiloženého k odvolání, uvedenou na str. 18 a 19 napadeného rozhodnutí cit. „Odvolatelé v zásadě opakují odkaz na posudek RNDr. V., který se zabývá právním hodnocením napadeného rozhodnutí a uvedených podkladů. Pokud odvolatelé mínili některá z tvrzení RNDr. V. prezentovat jako odvolací námítky, mohli tak učinit tím, že by tyto v řízení sami uplatnili, což odvolatelé, vyjma níže uvedených pasáží, neučinili. RNDr. V. sám však není účastníkem tohoto správního řízení ani zmocněným zástupcem kteréhokoli z účastníků. O nepřípustnosti posudku RNDr. V. jako nového podkladu řízení si mohli současně odvolatelé učinit úsudek na základě výsledků předchozího odvolacího řízení, v kterém byl stejným způsobem uplatňován stejný posudek vztahující se k předchozímu meritornímu rozhodnutí.“ Nepřipuštění důkazu znaleckého posudku, předloženého žalobcem v rámci odvolání, je podstatnou vadou řízení, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, a porušením jeho práva na spravedlivý proces. Podle rozsudku Městského soudu v Praze č.j. 10A 71/2018 - 244 ze dne 20.3.2020 pak cit. „Jestliže již na úrovni správních orgánů rozhodné skutečnosti nebyly dostatečně zjištěny a posouzeny a v žalobním řízení byly předloženy sobě navzájem kontroverzní podklady, v nichž žalobce i stavebník předkládají svá vlastní zjištění o výskytu (lokaci a četnosti) zvláště chráněných živočichů, stavebník připouští nutnost ochrany volně žijících ptáků a hlavně jsou si oba vědomi nutnosti přijetí určitých kompenzačních opatření pro eliminaci negativních vlivů umístění záměru, je městský soud toho názoru, že za takové situace ani na základě dokazování v soudním řízení by nebylo lze jednoznačně vyloučit dotčení zájmů chráněných citovaným zákonem - a tím potvrdit závěr žalovaného o tom, že biologické hodnocení zde vůbec nebylo třeba. Podle názoru městského soudu je tedy na místě právě to, aby poměry o životním prostředí v oblasti byly zjištěny úplně již ve správním řízení a úměrně tomu aby eventuálně byly stanoveny podmínky umístění stavby podle § 92 stavebního zákona. K tomuto účelu, jak Nejvyšší správní soud vyložil ve výše citovaném rozsudku ze dne 29. 5. 2014, č.j. 9 As 89/2013-65, je nezbytné v rámci správního řízení zajistit biologické hodnocení podle § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny včetně stanovení případných kompenzačních opatření podle § 67 odst. 4 zákona. Městský soud je tak názoru, že v části o nedůvodnosti biologického hodnocení napadené rozhodnutí trpí vadou nedostatečného skutkového zjištění a tuto vadu napadeného rozhodnutí nelze odstranit v rámci dokazování před soudem. Napadené rozhodnutí tedy s tímto závěrem neobstojí a městskému soudu tedy nezbylo, než jej pro tuto vadu bez jednání zrušit podle

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

ustanovení § 76 písm. b) s. ř. s.“

23. (*K namítané nedostatečnosti a zastaralosti podkladových výzkumů*)
24. Žalobce v řízení před krajským úřadem tvrdil, že hodnocení podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb. nebylo aktualizováno v souladu s vyhláškou č. 142/2018 Sb. Toto hodnocení musí být přepracováno a aktualizováno dle výše uvedené vyhlášky – v souladu s její strukturou i obsahovými požadavky. Za prvé, k rozporu odborného stanoviska Doc. F. s požadavky vyhlášky č. 142/2018 Sb., žalovaný uvádí cit: (...) ministerstvo podotýká, že zmíněná vyhláška nabyla účinnosti dnem 1. 8. 2018, přičemž v § 8 přechodných ustanovení vyhlášky je co do její časové působnosti určeno, že ustanovení této vyhlášky se použijí pro posuzování vlivů záměrů, koncepcí, politiky územního rozvoje, návrhu zásad územního rozvoje, návrhu územního plánu a pro hodnocení vlivu zásahu na chráněné zájmy, jejichž zpracování bylo zahájeno po dni nabytí účinnosti této vyhlášky. Vlastní biologické hodnocení však v tomto případě bylo zahájeno již před uvedeným dnem nabytí účinnosti vyhlášky, když původní dokument byl zpracován v roce 2015. Pokud ministerstvo posuzuje obsah odborného posouzení doc. F. a jeho aktualizace, pak má za to, že informace v něm obsažené jsou v zásadě dostatečné pro potřeby rozhodování o případných výjimkách z ochrany potencionálně dotčených ZCHDŽ“. Žalobce považuje tuto argumentaci za nezákonnou a věcně nesprávnou. Předně zdůrazňuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v polovině roku 2022, tedy více než čtyři roky po nabytí účinnosti předmětné vyhlášky. Žalovaný zde zcela pomíjí, že ochrana přírody a krajiny a zvláště pak ZCHDŽ je ve veřejném zájmu, podmínky v území se neustále mění a pomíjí principy zákona č. 17/1992 Sb. (princip vysoké ochrany a princip předběžné opatrnosti). Nezákonnost lze nelze tolerovat a převážit zásadou co nejmenšího zatěžování žadatele. Žalovaný na str. 17 napadeného rozhodnutí tvrdí cit. „Pokud je namístě o výjimce ze zákazů k ochraně ZCHDŽ v konkrétní věci uvažovat, pak tato se může vždy vztahovat pouze na ty ZCHDŽ, u kterých lze předpokládat jakýkoli negativní vliv činnosti, jejíž výsledky se tak mohou dostat do kolize se zákazy k ochraně ZCHDŽ. Samotný výskyt jedinců ZCHDŽ v širším okolí území dotčeného stavbou samozřejmě neznamená, že tato stavba bude mít na tyto ZCHDŽ negativní vliv. Odvolatelé neuvádí žádné skutečnosti, které by měly jednak o aktuálním výskytu ZCHDŽ nad rámec doposud zjištěného skutkového stavu věci reálně svědčit, jednak by měly svědčit pro závěr o negativním vlivu stavby na tyto jedince či populaci ZCHDŽ.“ Žalovaný zcela pomíjí do spisu založený znalecký posudek RNDr. V., který právě toto potvrzuje. Omlouvat nedostatečně zjištěný skutkový stav možnostmi zákona č. 114/1992 Sb. (viz argumentace žalovaného na str. 17) podle názoru žalobce možné není. Žalovaný odkazuje na § 84 zákona č. 114/1992 Sb. To je zcela absurdní argumentace – nezákonné a věcně nesprávné rozhodnutí prvostupňového orgánu bylo povinností žalovaného zrušit, nikoliv chlácholit žalobce institutem změny a zrušení povolení! Důkazní břemeno v žádném případě neleží na účastnících řízení, nejedná se o sporné řízení, správní orgán je povinen se s jejich námitkami řádně vypořádat, a nikoliv je odbýt odkazem na § 52 správního řádu. Zároveň povinnost zjistit všechny okolnosti pro ochranu veřejného zájmu, kterým ochrana ZCHDŽ dle ZOPK je, leží na správním orgánu (viz § 50 odst. 3 správního řádu). Je nezákonností rozhodnutí, pokud z podkladů předkládaných účastníky spolehlivě vyplývá výskyt dalších ZCHDŽ v území, se těmito námitkami blíže nezabývat a spokojit se se zcela nedostatečným odborným posudkem, který je podroben zdrcující kritice ze strany znalce, který zpracoval znalecký posudek se znaleckou doložkou. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 6 As 8/2010 – 323 cit: „V řízení o povolení výjimky podle § 56 citovaného zákona jde pak o posouzení, zda navrhovaná trasa dálnice představuje

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

optimální řešení pro ochranu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.“. Pokud správní orgán odmítá řešit další ZCHD, prokazatelně se v trase vyskytující, nemůže naplnit výše uvedený judikatorní požadavek. Napadené rozhodnutí je v rozporu s ust. § 50 odst. 3 správního řádu Podle názoru shora nadepsaného účastníka řízení nebyly v řízení zjištěny všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu.

25. *(Znalecký posudek, další nezákonnosti napadeného rozhodnutí)*
26. Žalobce k odvolání přiložil znalecký posudek znalce RNDr. M. V., který se zabývá skutkovými okolnostmi vydání napadeného rozhodnutí a jeho podklady. Znalecký posudek prokazuje řadu nezákonností napadeného rozhodnutí. Především, znalecký posudek prokazuje, že napadené rozhodnutí nezakotvuje žádná zmírňující opatření pro některé ZCHDŽ. To je v rozporu s § 50 ve spojení s § 56 ZOPK. Znalec uváděl cit. „Z posudků pořízených Žadatelem vyplývá, že přímo v trase předmětného plánovaného úseku dálnice se vyskytují (a pravděpodobně též hnízdí) mj. tyto druhy ptáků: koroptev polní (*Perdix perdix*), lejsek šedý (*Muscicapa striata*) a ůhýk obecný (*Lanius collurio*), patřící mezi ZCHDŽ. Je tedy zřejmé, že dojde k likvidaci jejich biotopu. Zatímco pro lejska se jako kompenzační opatření navrhuje vyvěšování speciálních budek, pro koroptev a ůhýka se nenavrhují opatření žádná.“ Dále Znalec uváděl cit: „V souvislosti s kuňkou se v Rozhodnutí uvádí: „Z hlediska jedinců a druhů nepředstavuje stavbou zabírané území charakterem jedinečný a lokalizací zásadní biotop, jehož ztráta by vedla k zániku druhů nebo zásadnímu oslabení jejich místních populací, je však nezbytné zajistit konektivitu a disperzi jejich místních populací.“ Tato informace je nepravdivá a nemá oporu v podkladech předložených žadatelem ani v jiných vědeckých a odborných zdrojích. Naopak důkazem výrazného mizení kuňky obecné z krajiny je dlouhodobé sledování na Královéhradecku (M. a V., 2012). Další fragmentace krajiny, kterou stavba dálnice (záměr) jednoznačně představuje, povede k dalšímu mizení tohoto druhu.“. Dále znaleckým posudkem žalobce prokazoval, že v území se vyskytují další ZCHDŽ a že podklady shromážděné v řízení žadatelem a správním orgánem jsou nedostatečné. Prokazoval prostřednictvím znaleckého posudku i nezákonnost některých závazných podmínek rozhodnutí. Poukazuje i na další nezákonnosti a věcné nesprávnosti napadeného rozhodnutí. Závěrem znalec uváděl: „Rozhodnutí bylo vydáno přes zřejmý nedostatek v identifikaci chráněných zájmů z hlediska ochrany přírody. Rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se dvěma směrnici EU a Dohodou o ochraně populací evropských netopýrů, která je součástí právního řádu ČR. Rozhodnutí nevychází z aktuálního stavu poznání co do výčtu druhů, kterých se záměr dotkne a jejich početnosti.“ Žalobce v odvolací námitce explicitně odkázal na celý obsah znaleckého posudku a činil jej nedílnou součástí svých námitek nezákonnosti a věcné nesprávnosti napadeného rozhodnutí, v návaznosti na podklad Ing. F.. Žalovaný toto zcela přehlédl, neboť tvrdí cit. „Odvolatelé v zásadě opakují odkaz na posudek RNDr. V., který se zabývá právním hodnocením napadeného rozhodnutí a uvedených podkladů. Pokud odvolatelé mínili některá z tvrzení RNDr. V. prezentovat jako odvolací námítka, mohli tak učinit tím, že by tyto v řízení sami uplatnili, což odvolatelé, vyjma níže uvedených pasáží, neučinili. RNDr. V. sám však není účastníkem tohoto správního řízení ani zmocněným zástupcem kteréhokoli z účastníků.“. Žalobce zde odkazuje na již v bodu 10 žaloby uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 As 213/2019 - 110, cit: „soud sice vychází při přezkumu správního rozhodnutí ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), to však neznamená, že by nemohl použít důkazní prostředky, které tu sice v této době nebyly, ale o tehdejší skutkovém stavu vypovídají (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

As 32/2006-99, publ. pod č. 1275/2007 Sb. NSS).“ Z hlediska citovaného ustanovení je tedy podstatné, zda určité skutkové okolnosti v rozhodné době (do rozhodnutí žalovaného správního orgánu) reálně existovaly, nikoli zda jimi bylo argumentováno, nebo zda existoval důkazní prostředek, který o nich vypovídá“ (srovnej také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 4 As 141/2013-28). Tato argumentace NSS potvrzuje nezákonnost tvrzení žalovaného ohledně přípustnosti znaleckého posudku RNDr. V., přiloženého k odvolání. Napadené rozhodnutí je proto nezákonné a věcně nesprávné. V důsledku nedošlo k vypořádání odvolacích námitek žalobce, napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné a rozporné s § 68 odst. 3 správního řádu. Tato procesní vada zasahuje do práva žalobce na spravedlivý proces.

27. *(Rozpor s § 3 ve spojení s § 50 odst. 3 správního řádu)*
28. Podle ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), nevyplývají ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonů s požadavky uvedenými v § 2. Podle ustanovení § 50 odst. 3 správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. Ochrana životního prostředí a zdraví lidí je veřejným zájmem, chráněným právními předpisy ČR včetně předpisů s ústavní silou. Oba správní orgány dle žalobce nedostatečně zjistily stav věci a okolnosti důležité pro ochranu zájmu na ochraně životního prostředí a zdraví obyvatel. K jednotlivým bodům žalobce odkazuje na své výše uvedené žalobní body, zejm. bod 10 výše, a vypořádání námitek ze strany správního orgánu v napadeném rozhodnutí.
29. *(Rozpor s § 68 odst. 3 správního řádu)*
30. Podle ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu se v odůvodnění rozhodnutí uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Podle tohoto ustanovení se tedy v odůvodnění rozhodnutí musí uvést, jak se správní orgán vypořádal se všemi námitkami a návrhy účastníků. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů; a je v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu. Konkrétní důvody jsou uvedeny ve výše uvedených bodech 1 až 11 této žaloby. Dále pak žalobce uvádí, že žalovaný přiznává absenci vypořádání námitek ze strany prvostupňového orgánu cit ze str. 19 napadeného rozhodnutí: „V závěru bodu se odvolatelé dovolávají vypořádání námitek, které uplatnili na samém počátku řízení před Krajským úřadem Středočeského kraje. K těmto ministerstvo uvádí, že od doby jejich uplatnění byla již vydána tři rozhodnutí ve věci a celý proces byl opakovaně doplňován. Odvolatelé v řízení poskytli již celou řadu vyjádření a připomínek, v jejichž obsahu však tyto prvotní námitky neopakují. Pokud měl KÚPK za těchto okolností za to, že odvolatelé na nich již netrvají či ty z nich, které považují nadále za relevantní, zakomponovali do aktuálně uplatňovaných námitek, nelze v jeho přístupu shledávat pochybení. Rovněž ministerstvo má v této souvislosti za to, že odvolatelé řadu v odvolání uvedených námitek uplatněných před Krajským úřadem Středočeského kraje uvedli v dalším řízení, přičemž KÚPK na ně ve smyslu výše uvedeného adekvátně reaguje. Pokud zůstala dle odvolatelů některá z námitek uplatněných v řízení před Krajským úřadem Středočeského kraje v roce 2018 nevypořádána, neuvádí odvolatelé, jaká námitka takto opomenutá zůstala ani jakým způsobem byli odvolatelé tímto tvrzeným pochybením zkráceni na svých právech. Prostý poukaz na námitky uplatněné před cca 4 lety se jeví v této souvislosti účelovým.“ Žalobce vznesl

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

námítky v řízení několikrát: a) říjen 2018 v řízení před Krajským úřadem Středočeského kraje, b) prosinec 2019 v řízení před Krajským úřadem Plzeňského kraje a c) únor 2020 v řízení před Krajským úřadem Plzeňského kraje, d) říjen 2021 v řízení před Krajským úřadem Plzeňského kraje. Z prvostupňového rozhodnutí je zjevné, že se Krajský úřad Plzeňského kraje vůbec nezabýval námitkami vznesenými před KU Středočeského kraje. Z napadeného rozhodnutí se zdá, jakoby pro KU Plzeňského kraje řízení začínalo až příkázáním věci ze strany MŽP z 11.2.2019 (viz výroková část i odůvodnění napadeného rozhodnutí). Argumentace žalovaného, že účastníci řízení musí v průběhu řízení potvrdit (trvat) na svých námitkách, vznesených na počátku řízení, je absurdní a v rozporu se zásadou jednoty řízení. Bylo by absurdní trvat na tom, aby účastníci vždy v každé fázi řízení opakovali (kopírovali) své vznesené námitky jako prevenci proti argumentu správního orgánu, že by na nich snad již nemuseli trvat. Nic takového ze správního řádu, zejm. § 68 odst. 3 nevyplývá. A konečně argumentace žalovaného, že žalobce nedoložil, jak se nevypořádání námitek dotkne jeho hmotných práv, je zcela mimo relevanci. Absence vypořádání námitek dle konstantní judikatury správních soudů znamená nepřezkoumatelnost rozhodnutí a je důvodem pro jeho zrušení. Takový postup je v rozporu s právem žalobce na spravedlivý proces. A jak žalobce uvádí, v souladu s mezinárodními závazky ČR je žalobce jako spolek na ochranu přírody a krajiny a na ochranu životního prostředí nositelem hmotného práva na příznivé životní prostředí. Prvostupňové rozhodnutí tedy vůbec nereaguje na námitky shora nadepsaného účastníka z října 2018, ani na námitky dalších účastníků vznesených v této fázi řízení. Ponechává tedy zcela bez povšimnutí řadu hmotných i procesních námitek, mezi jinými: - námitku absence ústního jednání, - námitku porušení § 50 odst. 1 a porušení procesních práv účastníků řízení odlišných od žadatele, - námitky vůči podkladům řízení (absence lokace pomocí GPS, nedostatečná fotodokumentace, výskyt dalších druhů, nedostatek navržených kompenzačních opatření, absence posouzení kumulativních vlivů, - námitka druhotného ohrožení druhů a jejich biotopů vlivem zhoršení vodního a tepelného režimu krajiny v důsledku stavby a provozu SD3 a vlivem výstavby logistických center, dálničních odpočívek, rozvoje sídel, nedostatečné funkčnosti sedimentačních a retenčních nádrží, praktických stavebních nedostatků a vad dálnice splachů z vozovky, eroze půdy aj., - námitka týkající se migrační studie (Farkač, 2015), - námitka, že projektová dokumentace předložená k žádosti není dokumentací konečnou, - námitka, že v dokumentaci nejsou stanoveny kompetence biologického dozoru, - námitka zastaralých podkladů a výskytu druhů, které žádost ignoruje (netopýři, ryby a kruhoústí, obojživelníci, vydra (důkaz na silnici II/18) a jeřáb popelavý (Doletický rybník u Maršovic) a - další námitky. K odvolací námitce, že napadené rozhodnutí se jakkoliv nevyrovnává s vydaným rozhodnutím MŽP ze dne 10.9. 2020 č.j. MZP/2020/520/896 v předmětném řízení, nelze tedy vůbec ověřit, zda KU Plzeňského kraje splnil a jak svou zákonnou povinnost respektovat právní názor vyslovený v rozhodnutí odvolacího orgánu, žalovaný věcně nereaguje. V této souvislosti odkazuje žalobce na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na rozsudek ze dne 6. 8. 2009, sp. zn. 9 As 88/2008, podle kterého cit.: „procesní práva žalobce v sobě zahrnují i právo na to, aby se správní orgány s jejich námitkami i odvolacími důvody řádně vypořádaly; jinak by procesní právo účasti v řízení bylo zcela „holé“ a čistě formální, a bylo by tak okleštěno do té míry, že by se stalo vyprázdněným pojmem.“ K odvolací námitce, že nelze za splnění požadavků § 68 odst. 3 správního řádu považovat, pokud se správní orgán zcela odmítne zabývat znaleckým posudkem ve smyslu § 56 správního řádu (se znaleckou doložkou), který byl účastníky řízení v řízení předložen, se žalovaný nevyjadřuje. Podle § 50 odst. 4 správního řádu (pokud zákon nestanoví, že některý podklad

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Účastník je přesvědčen, že znalecký posudek je nadán závazností a neuplatní se pro něj volné hodnocení důkazů, a i tak je povinností správního orgánu pečlivě přihlížet k tomu, co uvedli a předložili účastníci řízení. A to se v tomto řízení nestalo. Žalobce odkazuje na obecná východiska ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu k přezkoumatelnosti a srozumitelnosti správních rozhodnutí. Z ní plyne, že cit: „funkcí odůvodnění správního rozhodnutí je zejména doložit správnost a nepochybně i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí, jehož jedna z nejdůležitějších vlastností je přesvědčivost. Je proto nutné, aby se správní orgán v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu vypořádal s námitkami účastníků řízení, přičemž z odůvodnění jeho rozhodnutí musí být seznatelné, z jakého důvodu považuje námitky účastníka řízení za liché, mylné anebo vyvrácené (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109).“ Obdobně z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu také vyplývá, že cit: „Nevypořádá-li se správní orgán v rozhodnutí o opravném prostředku se všemi námitkami, které v něm byly uplatněny, způsobuje to nepřezkoumatelnost rozhodnutí zpravidla spočívající v nedostatku jeho důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Může to však způsobit i nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající v jeho nesrozumitelnosti.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84). Napadené rozhodnutí na některé vznesené odvolací námitky vůbec nereaguje, nevypořádává se dokonce ani s účastníky předloženým znaleckým posudkem. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, cit: „Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku odůvodnění.“. Tak tomu ale v napadeném rozhodnutí není – na řadu konkrétních vznesených námitek žalovaný vůbec nereaguje a podstatou daných námitek se nezabývá.

IV.

Vyjádření žalovaného k žalobě

31. Žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
32. V prvním žalobním bodu namítá žalobce, že žalovaný, resp. KÚPK, rozhodl o jiném časovém rozsahu udělované výjimky, než o který žadatel v rámci svého návrhu žádal. Dle odvolatele není v žádostech ze dne 1. 12. 2017 a 10. 10. 2018 uvedeno, že by byla výjimka požadována pro užívání stavby. Pokud byl uvedený požadavek v řízení doplněn, nejedná se dle žalobce o upřesnění návrhu, ale o jeho rozšíření, o kterém však nebylo rozhodnuto v souladu s § 41 odst. 8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný považuje tuto žalobní námitku za nedůvodnou. Pokud jde o časovou působnost udělované výjimky, v prvotním obsahu žádosti formulován konkrétní požadavek nebyl. V předchozím odvolacím řízení v tomto ohledu vytýkal žalovaný rozpor

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

předchozího meritorního rozhodnutí a podkladů řízení. Žalovaný konstatoval, že žádost o výjimku konkrétní požadavek stran časové působnosti výjimky neobsahuje, přičemž může být pojímána jako žádost o výjimku jak pro výstavbu, tak pro provoz stavby. V této souvislosti uložil žalovaný KÚPK v dalším řízení otázku časové působnosti výjimky vyjasnit. V rámci dalšího řízení, které navazovalo na předchozí zrušující rozhodnutí, žadatel na základě shodně formulované výzvy KÚPK podáním ze dne 3. 6. 2021, č. j. RSD-329183/2021-1 (položka 165 správního spisu), konkretizoval požadovanou platnost výjimky, a to na dobu „výstavby a následně na celou dobu životnosti stavby D3 0304 Václavice - Voračice“. Žadatel i KÚPK tedy postupovali při tomto procesu v režimu odstranění vad žádosti (kdy vadou žádosti bylo nedostatečné vymezení toho, co je navrhováno), a nikoli v režimu změny žádosti či jejího rozšíření, jak uvažuje žalobce. Žalobce, stejně jako další účastníci řízení, byl o uvedeném postupu a obsahu označeného podání žalobce řádně vyrozuměn a byla mu dána možnost se k návrhu v jeho konečné podobě, tedy i k doplněnému návrhu časové působnosti výjimky, vyjádřit. Žadný z účastníků řízení včetně žalobce nevzněl k tomuto požadavku žádných námitek. Pokud měl žalobce za to, že se v případě doplněného návrhu nejedná o jeho upřesnění, nýbrž o jeho rozšíření, měl dostatek prostoru pro to, aby tuto skutečnost u nalézacího správního orgánu uplatnil. Žalobce tak v průběhu správního řízení neučinil a neučinil tak ani v rámci odvolání současně s uplatněnou námitkou nesouladu obsahu odvoláním napadeného rozhodnutí a žádosti. Rovněž tvrzení o porušení práva žalobce na spravedlivý proces se objevuje poprvé v rámci žaloby. Žalovaný má za to, že prvotní žádost trpěla nedostatky ohledně vymezení toho, co je v rámci návrhu požadováno, přičemž odstranění tohoto nedostatku bylo doplněním návrhu, a nikoli jeho rozšířením. Žádost představuje vyjádření toho, co má být předmětem správního řízení, přičemž jako taková musí splňovat především obsahové (materiální) náležitosti. Pokud tyto náležitosti nesplňuje, jedná se o vadu návrhu, kterou je nutné odstranit postupem dle § 45 odst. 2 správního řádu. Nemůže se tedy jednat o změnu podání ve smyslu § 41 odst. 8 téhož právního předpisu, jak uvádí žalobce. Žalobce dále v obsahu tohoto bodu namítá, že KÚPK nerozhodl o celém předmětu řízení s tím, že není rozhodnuto o ZCHDŽ moták pochop a rorýs obecný. Žalovaný, v souladu s obsahem napadeného rozhodnutí, tvrzený nesoulad mezi návrhem žadatele a rozhodnutím KÚPK co do výčtu ZCHDŽ neshledává. Obsah rozhodnutí KÚPK byl plně v souladu s návrhem žadatele. Obsah žádostí ze dne 1. 12. 2017 a 10. 10. 2018, pokud jde o výčet ZCHDŽ, pro které je výjimka požadována, byl na základě aktualizace biologického hodnocení lokality zúžen v rámci podání žadatele ze dne 19. 7. 2019 (položka 9 spisu). ZCHDŽ rorýs obecný a moták pochop nebyly po zúžení rozsahu žádosti co do výčtu ZCHDŽ již předmětem tohoto řízení, tudíž nelze přisvědčit žalobci v tom, že by nebylo meritorně rozhodnuto o celém předmětu řízení. Žalovaný v této souvislosti připustil, že případná absence rozhodnutí (usnesení) o zastavení řízení v uvedené části věci není v souladu s procesními pravidly pro správní řízení, avšak taková případná vada nezatěžuje vadou nezákonnosti rozhodnutí v meritu věci. Není přirozeně vyloučeno rozhodnout o zastavení řízení v části věci samostatným usnesením. Takové usnesení však nebylo předmětem odvolacího řízení ve věci samé. Žalobce dále v textu na straně 4 žaloby opakuje obsah předchozího odvolání, pokud jde o ZCHDŽ, o kterých rozhodnuto bylo, avšak bez formulace jakékoli určité námítky vůči souvisejícímu obsahu žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný se tak nemá v tomto rozsahu k čemu vyjádřit. Lze pouze zopakovat, že KÚPK rozhodl výhradně o tom, co jako předmět řízení učinil žadatel, jak bylo již uvedeno výše.

33. V druhém žalobním bodu žalobce namítá, že výjimka byla udělena k neplatné projektové dokumentaci s tím, že před vydáním rozhodnutí byla údajně vydána „kompletně nová

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

projektová dokumentace“. Žalobce současně vytýká žalovanému, že toto žalobcovo tvrzení neproověřil. Žalovaný v obsahu napadeného rozhodnutí zdůraznil, že výjimka ze zákazů k ochraně ZCHDŽ je dle výslovného znění § 56 odst. 1 ZoPK udělována pro účely jakéhokoli škodlivého zásahu, kterým je konkrétní činnost konkrétně určené osoby. Je-li podkladem řízení o výjimce projekt činnosti, je odpovědností žadatele, aby tento projekt popísem a specifikací činnosti odpovídal skutečnému záměru. Bude-li odlišně specifikována škodlivá činnost, pro kterou byla výjimka udělena, a činnost, která bude předmětem dalších řízení, pro které bude rozhodnutí o výjimce nezbytným podkladem, pozbude výjimka pro žadatele smyslu. Z úřední činnosti je žalovanému známo, že aktualizace 12/2021, na kterou poukazuje žalobce, představuje pouze doplnění některých součástí dokumentace souvisejících s umístěním kompenzačních opatření pro potřeby řízení o umístění stavby, která byla součástí doplněné přílohy „D3 0304 Václavice – Voračice, Kompenzační opatření (5/2021)“. Ta se stala rovněž součástí rozhodnutí KÚPK. Nelze tedy přisvědčit žalobci v tom, že by se KÚPK zabýval jakkoli neaktuální projektovou dokumentací. Zcela pak lze odmítnout tvrzení žalobce, že aktualizace projektové dokumentace představuje dokumentaci zcela novou – v takovém případě by jistě nebylo možné hovořit o aktualizaci. Žalobce sám neuvedl, v čem by se měla projektová dokumentace ve znění označené aktualizace DUR 12/2021 odlišovat v tomto konkrétním případě od projektu dosavadního. Zbývá zopakovat, že přílohou rozhodnutí KÚPK je část projektové dokumentace, která vedle situace jednotlivých kompenzačních opatření obsahuje jako průvodní informaci rovněž situaci a způsob provedení vlastní stavby. Pokud pak jde o případné změny záměru v uvedeném ohledu relevantní, tedy změny vlastní činnosti, která je předmětem posuzování, pamatuje na tuto možnost podmínka č. 1 výrokové části napadeného rozhodnutí, ustanovení § 56 odst. 6 ZoPK či § 84 téhož právního předpisu. Pokud žalovaný na posléze uvedená ustanovení poukazuje, jedná se o zákonné a zcela legitimní možnosti reagovat po vydání rozhodnutí na změnu prvotních podmínek, nikoli o snahu „chlácholit“ žalobce, jak se tento domnívá. Žalobcova poznámka o souvislostech škodlivé činnosti a projektové dokumentace není s výše řečeným v rozporu. V projektové dokumentaci je nepochybně popisována škodlivá činnost, ke které je výjimka udělována, přičemž tento popis je v případě rozsáhlejších záměrů, jakým záměr žadatele nepochybně je, přirozeně zásadní. Žalovaný rovněž souhlasí s tím, že pro posouzení záměru liniové stavby a možností pro udělení výjimky dle § 56 ZoPK je podstatný rozměr liniové stavby, způsoby jejího vedení krajinou apod. To však nic nemění na tom, že projektová dokumentace je podkladem řízení popisujícím vlastní jeho předmět, nikoli předmětem samostatným. Aktualizace DUR 12/2021 však žádný z parametrů stavby v tomto ohledu nemění. Dle žalovaného tak platí vše výše uvedené.

34. V třetím žalobním bodu se žalobce zabývá otázkami souvisejícími s problematikou (ne)souhlasů vlastníků pozemků s umístěním opatření, která mají perspektivně vyloučit nebo zmírnit negativní vlivy záměru (dále „kompenzační opatření“). Žalovaný se s touto námitkou řádně vypořádal, přičemž si dovoluje odkázat v tomto ohledu soud na strany 5 - 7 napadeného rozhodnutí. Na tomto místě žalovaný toliko uvádí, že se k této námitce žalobce v odvolacím řízení řádně zabýval řešením otázky tvrzeného účastenství vlastníků pozemků, přičemž dospěl k odůvodněnému závěru o tom, že vlastníci pozemků nejsou, s ohledem na materiální chápání účastenství ve správním řízení a pro související absenci hmotněprávního základu jejich účastenství, účastníky správního řízení o výjimce dle § 56 ZoPK. Tento názor byl opakovaně potvrzen v rámci soudní praxe NSS. Žalovaný i KÚPK se rovněž obsáhleji zabývali námitkami žalobce, které se týkaly otázek předpokladu účasti vlastníků pozemků v řízení dle stavebního zákona. Vlastníci dotčených pozemků budou

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

materiálními účastníky dalších řízení o umístění či povolení stavby, a to bez ohledu na to, jaký okruh stanoví příslušný stavební úřad. Žalobce tuto skutečnost zpochybňuje poukazem na blíže neurčený způsob podmíněné účasti těchto vlastníků v územním řízení na základě rozhodnutí stavebního úřadu. Žalobce pomíjí, že způsob vedení správního řízení na straně stavebního úřadu může být tématem procesní obrany opomenutého účastníka v tomto řízení, nemůže však přirozeně založit hmotněprávní základ účastenství v řízení o výjimce dle § 56 ZoPK. V předcházejícím odvolacím řízení žalovaný shledal jako nedostatek absenci stanovisek těchto vlastníků pozemků k návrhu kompenzačních opatření, která byla v předchozím meritorním rozhodnutí ukládána. Stanoviska (nikoli souhlasy) byla shledána jako podstatná z hlediska předmětu řízení v zájmu posouzení vhodnosti umístění opatření a jejich perspektivní účinnosti, nikoli podmínkou, bez které nelze o výjimce případně kladně rozhodnout. V aktuálním odvolacím řízení však byli KÚPK i žalovaný povinni respektovat, že na základě doplněného návrhu v rozsahu přílohy „D3 0304 Václavice – Voračice, Kompenzační opatření (5/2021)“ doznal skutkový základ řízení v tomto ohledu podstatných změn, v jejichž obsahu se stala dosavadní kompenzační opatření ukládaná v předchozím meritorním rozhodnutí orgánem ochrany přírody součástí vlastního stavebního záměru jako samostatné stavební objekty. Z hlediska předmětu řízení o výjimce dle § 56 ZoPK se tedy stala tato kompenzační opatření součástí návrhu. Jelikož KÚPK v rámci prvostupňového rozhodnutí o těchto konkrétních kompenzačních opatřeních nerozhodoval, přičemž pouze upřesnil některé jejich parametry tak, jak jsou nastaveny v projektové dokumentaci záměru, pozbyl požadavek na doložení stanovisek vlastníků z hlediska posouzení umístění opatření a jejich perspektivní účinnosti v tomto řízení na původním významu a potřebnosti. Z tohoto důvodu nepovažuje žalovaný za potřebné zabývat se vysvětlením své argumentace ohledně toho, zda je pro účely řízení potřebné stanovisko či souhlas vlastníka, neboť se jedná o argumentaci poplatnou původnímu rozhodnutí, které není předmětem soudního přezkumu a která z důvodů výše uvedených již nemá v tomto řízení význam. Žalovaný pouze poukazuje na ustanovení § 56 či § 67 odst. 4 ZoPK, která jako nutnou podmínku k umístění kompenzačního opatření souhlas vlastníka pozemku neobsahují, tudíž správní orgán nemůže o vlastní vůli tímto souhlasem udělení výjimky podmiňovat. V rámci kýžených stanovisek vlastníků pozemků bylo očekáváno sdělení podstatných skutečností, které by měly vliv na vhodnost ukládaného opatření, či které by svědčily pro jeho alternativní řešení. Prostý nesouhlas tyto informace samozřejmě neposkytuje, a tudíž by i v předchozím řízení zůstal procesně neupotřebitelný. Smyslem předchozí argumentace žalovaného tedy bylo získat maximum informací pro řádné zhodnocení ukládaných opatření, nikoli vytvářet mimo zákonnou úpravu prostor pro blokování rozhodovací činnosti KÚPK. Není dále pravdivým tvrzení žalobce o absenci sdělení ministerstva ze dne 3. 7. 2019, č. j. MZP/2019/630/1587, mezi podklady řízení. Tento dokument je v předmětném správním spisu založen, a to pod č.j. PK-ŽP/9921/19 (položka 8 spisového přehledu), jak ostatně uvedl žalovaný již v rámci napadeného rozhodnutí. Žalovaný však současně poukazuje v této souvislosti na stranu 24 prvostupňového rozhodnutí KÚPK. Z této části odůvodnění jasně vyplývá, že toto sdělení nebylo podkladem aktuálního rozhodnutí, neboť na něm byla založena „původní správní úvaha stran účastenství v řízení...“. Jedná se pouze o poznámku učiněnou v zájmu kontinuity argumentace, neboť na tuto pasáž navazuje zdůvodnění ohledně změny skutkového základu věci, pokud jde o zařazení kompenzačních opatření do vlastního projektu stavby. Konečně pak, pokud jde o námitku budoucí neúčinnosti kompenzačních opatření, je tato položena toliko v rovině krajně obecného tvrzení bez bližší specifikace jakýchkoli údajně nedostatečných podmínek. Jak bylo uvedeno, kompenzační opatření jsou

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

součástí vlastního záměru. KÚPK se kvalitou těchto opatření v prvostupňovém rozhodnutí zabývá a ukládá některé doplňující podmínky, přičemž žalobce v odvolacím řízení žádné nedostatečné opatření neoznačil a nečiní tak ani v rámci žaloby. Žalovaný se tedy nemá v tomto ohledu k čemu vyjadřovat, neboť žalobce konkrétní kompenzační opatření předmětem soudního přezkumu neučinil.

35. V bodu 4 žaloby se dále žalobce věnuje otázkám spojeným s aplikací podmínek pro udělení výjimky dle § 56 odst. 1 a 2 ZoPK, zejména pak otázce identifikace a převahy dotčených veřejných zájmů. V úvodu této námitky opakuje žalobce obsah předchozího odvolání ohledně podkladů úvah KÚPK o existenci a převaze veřejného zájmu na výstavbě D3. Žalovaný se s těmito odvolacími námitkami dostatečně vypořádal v rámci napadeného rozhodnutí, na jehož obsah v tomto ohledu odkazuje, neboť vzhledem ke shodné formulaci námitky bez zohlednění odůvodnění žalovaného jeví se opakování tohoto odůvodnění nadbytečným. Žalobce dále namítá, že napadené rozhodnutí vlastní vyhodnocení výše řečených podmínek pro udělení výjimky postrádá. Žalobce však zcela pomíjí, že žalovaný je odvolací správní orgán, a nikoli správní orgán nalézací, který výjimku povoluje. Žalovaný se tedy k odvolání žalobce zabýval tím, zda kýžené úvahy učinil KÚPK jako nalézací správní orgán a zabýval se potažmo hodnocením těchto úvah. Žalovaný přirozeně nebyl povinen tyto úvahy opakovat či vytvářet úvahy vlastní a činit na jejich základě vlastní hodnocení věci. Žalovaný v rámci svého posouzení shledal úvahy KÚPK v daném ohledu adekvátními a věcně správnými, přičemž tyto úvahy v rámci napadeného rozhodnutí aproboval. Žalobce rovněž pomíjí, že obě rozhodnutí správních orgánů tvoří jeden celek. V další části tohoto žalobního bodu se žalobce zabývá tím, zda správní orgány měly za povinnost přihlídnout k alternativnímu řešení záměru výstavby vlastní dálnice D3 „východní“ variantou, neboť ta je dle závěrů posudku EIA příznivější z hlediska ochrany přírody a krajiny, na rozdíl od předloženého řešení navazujícího na variantu „západní“, která je hodnocena jako příznivější z hlediska negativních vlivů na veřejné zdraví. Žalovaný se k obdobně formulované odvolací námitce žalobce zabýval souvisejícími otázkami na straně 9 a 10 napadeného rozhodnutí. V souladu s odkazovanou judikaturou (blíže viz obsah napadeného rozhodnutí) zastává žalovaný názor, že orgánu ochrany přírody v řízení o povolení výjimky dle § 56 ZoPK nepřísluší měnit navrhovaný průběh liniové stavby, byla-li tato otázka vyřešena v procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí. Předmětem posuzování byly obě zmíněné varianty, přičemž jako nejvýhodnější byla vyhodnocena právě varianta „západní“. Tato se stala součástí územních plánů dotčených obcí, přičemž tato „západní“ varianta byla aktuálně potvrzena Nejvyšším správním soudem jako součást Zásad územního rozvoje Středočeského kraje. KÚPK za situace, kdy alternativní návrh obsahoval již v rámci EIA hodnocenou „východní“ variantu, nebyl povinen se touto alternativou opakovaně zabývat. K tomu, aby stanovisko EIA představovalo překážku pro zkoumání jiných možných podob záměru v rámci řízení podle § 56 ZoPK, musí být v rámci procesu EIA posouzeny varianty, které reálně připadají v úvahu. To se v daném případě stalo. Ve smyslu řečeného tedy představuje stanovisko EIA v tomto případě překážku tomu, aby byla znovu v řízení o výjimce posuzována „východní“ varianta, neboť již v procesu EIA byly porovnávány obě varianty, přičemž právě „západní“ varianta byla ve výsledku preferována, byť s minimální převahou. Lze si jen obtížně představit, že za této situace by orgán ochrany přírody v řízení o výjimce dle § 56 ZoPK v podstatě znemožnil provedení záměru ve variantě založené na výsledcích procesu EIA, na které navazují veškeré další činnosti žadatele a dalších správních orgánů (například pokud jde o zmíněné územní plánování). Pouze v případě takového alternativního řešení záměru, které nebylo v procesu EIA uvažováno (což není tento případ), je v řízení o výjimce podle § 56 ZoPK pak třeba

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

prokázat, že se jedná o variantu reálnou a uskutečnitelnou a zároveň doložit, že daná varianta může představovat menší zásah do přirozeného vývoje chráněných druhů rostlin a živočichů (bližší viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2018, č.j. 4 As 126/2018-70, obdobně pak rozhodnutí téhož soudu ze dne 30. 9. 2015, č.j. 6 As 73/2015-40). To se však týká pouze variantního řešení, které nebylo v procesu EIA uvažováno. Pokud se žalobce pokouší v tomto ohledu zdůvodnit uvedená kritéria ve vztahu k variantě, která již byla v procesu EIA posouzena, je taková argumentace bez významu. Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, na jejíž opravu poukazuje žalobce, nesvědčí přímý účinek. Závazná pro správní orgány může být v souvislosti s harmonizační rolí směrnice pouze změna národní legislativy. Požadavek žalobce na to, aby byla oprava této směrnice zohledněna v předmětném řízení o výjimce dle § 56 ZoPK, je tak irrelevantní. K žalobním bodům 3 a 4 pak žalovaný dodává, že orgán ochrany přírody udělením výjimky pro konkrétní škodlivou činnost tuto činnost současně nepovoluje. Pokud tedy KÚPK udělil výjimku pro část stavby „západní“ varianty dálnice D3, neznamená to, že by orgán ochrany přírody tuto variantu jakkoli povoloval. Rozhodnutí o výjimce je využitelné pouze pokud, pokud bude výsledkem stavebního řízení povolení těžce škodlivé činnosti, která byla před tím předmětem řízení o této výjimce. Bude-li výsledkem dalšího stavebního řízení jiné řešení záměru, které tak bude jinou škodlivou činností, pak bude taková změna vyžadovat nepochybně nové posouzení. Tato změna přirozeně není do ukončení stavebního řízení vyloučena, přičemž právě materiální účastenství vlastníků stavbou dotčených nemovitostí v územním či stavebním řízení může mít vliv na výslednou podobu záměru. ZoPK pak obsahuje již výše zmíněné procesní mechanismy, jak v takových případech postupovat.

36. V bodu 5 žaloby namítá žalobce, že žádost o výjimku neprokazuje splnění některých podmínek předchozího stanoviska EIA. Je nezbytné podotknout, že námitka v zásadě opět opakuje předchozí důvody odvolání, přičemž žalovaný se tedy jejím obsahem zabýval v rámci napadeného rozhodnutí (str. 10-11). Je tak nepravdivým tvrzení žalobce, že žalovaný ponechal námitku bez vypořádání. Naopak je to žalobce, kdo argumentaci žalovaného zjevně účelově přehlíží, neboť na ni vůbec nereaguje. Žalovaný na tomto místě pouze opakuje, že řízení o výjimce dle § 56 ZoPK není řízením navazujícím na proces EIA. Jakékoli podmínky stanovené v závazném stanovisku EIA nejsou závazné pro obsah rozhodnutí dle § 56 ZoPK, stejně tak toto rozhodnutí není způsobilé podmínky závazného stanoviska činit právně závaznými pro vlastní činnost. Zcela irrelevantní je z těchto důvodů pak požadavek na vydání ověřujícího stanoviska k závaznému stanovisku EIA před vydáním rozhodnutí dle § 56 ZoPK. Není dále pravdivým tvrzení žalobce, že správní orgány obsah stanoviska EIA pomíjí a nezařadily jej mezi podklady rozhodnutí. Závazné stanovisko vzešlé k danému záměru z procesu EIA je součástí správního spisu – bylo přiloženo žadatelem k návrhu na udělení výjimky. KÚPK toto stanovisko při svém rozhodování bere v potaz a výslovně jej zmiňuje na několika místech svého rozhodnutí (s. 10, 12, 13 atd.). Tvrzení žalobce se tedy se skutečným obsahem obou správních orgánů zásadně míjejí.
37. V šestém žalobním bodu namítá žalobce, opět zcela ve shodě s předchozí odvolací námitkou, rozpor napadeného rozhodnutí s § 45 a § 68 odst. 2 správního řádu. Shodně žalobní bod rovněž odůvodňuje. Žalovaný na tento bod v napadeném rozhodnutí reaguje, a to způsobem, který žalobce následně cituje s tím, že vytýká žalovanému, že opakuje argumentaci z předchozího rozhodnutí, které se týkalo jiného úseku těžce dálnice. Byť má žalobce za to, že toto odůvodnění žalovaného „nereaguje na podstatu námitek, vůbec se s

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

nimi nevypořádává“, je žalovaný názoru opačného. Žalobce neuvádí žádné skutečnosti, které by měly být v předchozím odvolacím řízení žalovaným opomenuty či snad nesprávně pochopeny. Pokud jde o tvrzení ohledně opakování předchozí argumentace žalovaného k jiné věci bez provedení potřebné korektury, toto je dle žalovaného zcela nepodstatné. Žalovaný nezastírá, že nejen v citované pasáži, ale na řadě dalších míst svého rozhodnutí opakuje již dříve užitou argumentaci, což je dáno tím, že je v těchto částech reagováno na stejným způsobem opakované pasáže odvolání, které napadají obdobně formulované závěry v příslušném rozhodnutí KÚPK. Žalobcem citovaná věta je však vytržena z kontextu, přičemž v obsahu důvodů napadeného rozhodnutí pouze shrnuje argumentaci předchozí. Vytýkaný nedostatek nabývá tak pouze marginálních rozměrů a rozhodně nečiní napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným či řádně neodůvodněným, jak tvrdí žalobce. Ostatně žalobci není kopírování celých dříve užitých pasáží rovněž cizí a činí tak v řadě dosavadních podání včetně podání současného, což žalovaný doposud vždy akceptoval s výhradou chyb, kterých se žalobce v řadě případů při tomto procesu „kopírování“ rovněž dopustil. Absence „elementární kontroly správnosti a smyslu“, která žalobce tak pohoršuje v případě ponechání jediného nepřipadného slova v citované větě, nabývá však v jeho případě výrazně podstatnějších konotací, pokud v zásadní míře činí nepravdivými celou řadu vlastních odvolacích či dokonce žalobních tvrzení, která žalobce učinil v případě předchozích odvolání a správních žalob ve věcech jednotlivých úseků D3 a činí tak v případě žaloby aktuální (viz příkladem následující tři žalobní body). Žalovaný je přesvědčen o tom, že i žalobce je schopen dohlédnout jím zmiňovaného „smyslu výkonu správní činnosti“ podstatně hlouběji, než jen do roviny formulace použitých slovních spojení, vět a originality úvah. Stejně tak je žalovaný přesvědčen o tom, že ani sebezpraciznější a sebezpůvodnější argumentace by žalobce o řádném naplnění smyslu výkonu správní činnosti ze strany žalovaného nepřesvědčila.

38. V bodu 7 žaloby uvádí žalobce důvody, pro které má za to, že některé podmínky rozhodnutí KÚPK jsou nezákonné. Žalobce předně uvádí, že žalovaný nevypořádal jeho odvolací tvrzení, že podmínka č. 14 (doba platnosti výjimky) má být obsažena ve výroku č. II, a nikoli jako závazná podmínka ve výroku č. III. Shodné tvrzení uvedené v předchozím odvolání nebylo obohaceno o jakoukoli argumentaci, která by měla pro důvodnost takového názoru svědčit. Žalovaný ve vazbě na toto neodůvodněné tvrzení našel v odvolacím řízení podmínku č. 14 ve výroku č. II, přičemž výrok č. III odvoláním napadené rozhodnutí vůbec neobsahovalo. Vzhledem k absenci odůvodnění námitky se tak nebylo čím zabývat, přičemž námitka byla bezpředmětná. Vysvětlení pozice podmínky č. 14 je dostatečně zřejmé z navazující části argumentace žalovaného, která se týká věcné polemiky žalobce s touto podmínkou. Výrok I rozhodnutí přirozeně obsahuje vymezení časové působnosti udělované výjimky (...pro dobu výstavby a následně pro celou dobu životnosti stavby...), zatímco podmínka č. 14 představuje časové omezení platnosti správního aktu, kterým je výjimka udělována. Žalobce má dále za to, že doba platnosti výjimky je neopodstatněně dlouhá, přičemž ohledně doby platnosti výjimky argumentuje žalovaný dle názoru žalobce rozporuplně. Pro podporu svého tvrzení poukazuje žalobce poněkud nekorektně na dvě argumentační pasáže uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí, které se sice týkají téže podmínky, avšak reagují na zcela odlišné námitky. Pokud jde o text na straně 11 a 12 napadeného rozhodnutí, reagoval jím žalovaný na velmi obecnou námitku žalobce ohledně „neopodstatněně dlouhé doby platnosti výjimky“. Podstatou vypořádání této námitky tedy bylo porovnání časové působnosti výjimky a doby její platnosti, pokud jde o odvoláním napadené rozhodnutí KÚPK. Text na straně 3 napadeného rozhodnutí se pak týká žalobcem tvrzeného nesouladu návrhu odvolatele a stanovené doby platnosti. V

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

tomto ohledu se žalovaný podrobněji zabýval vlastním obsahem podmínky č. 14 s tím, že přísněji rozlišoval mezi existencí hmotněprávních oprávnění plynoucích z udělené výjimky (...pro dobu výstavby a následně pro celou dobu životnosti stavby...) a dobou platnosti správního aktu, kterým jsou tato oprávnění založena (obsah podmínky č. 14). Obě argumentace se tedy liší mírou podrobnosti adekvátní obsahu konkrétní odvolací námitky, nejedná se však o argumentaci jinak odlišnou či rozporuplnou. Obecněji formulovaný výraz doba platnosti výjimky se věcně nijak neodlišuje od konkrétněji formulované doby účinnosti rozhodnutí o výjimce. Ostatně žalobce nad rámec obecného tvrzení o dotčení jeho práva na spravedlivý proces v důsledku uvedeného neshledává zjevně v argumentaci žalovaného nic vadného, co by působilo nezákonnost napadeného rozhodnutí. V podrobnostech odkazuje žalovaný na obsah napadeného rozhodnutí.

39. Žalobce dále namítá nezákonnost podmínky č. 12, která obsahuje pravidla ohledně toho, do jaké doby mají být provedena kompenzační opatření funkční, a to nejpozději souběžně s výstavbou úseku stavby, kde jsou tato opatření lokalizována. Žalobce poukazuje na ustanovení § 45i ZoPK, přičemž má za to, že podmínka provedení kompenzačních opatření „souběžně se stavbou“ odporuje zákonu. Žalovaný je toho názoru, že traktovaná podmínka adekvátním způsobem zaručuje funkčnost kompenzačních opatření v době, kdy bude těchto opatření z hlediska zmírnění vlivu na populace ZCHDŽ reálně potřeba. Příkladem lze poukázat na otázku náhradních stanovišť pro umístění transferovaných ZCHDŽ, která již ve smyslu této podmínky musí být v době záchranných transferů schopna poskytnout těmto ZCHDŽ dostatečné životní podmínky. Z tohoto hlediska je porovnávání pojmů prováděné žalobcem pouhou hrou se slovy. Krom toho žalobce nijak neargumentuje ve prospěch jeho názoru ohledně nutnosti postupovat při formulaci podmínek výjimky dle § 56 ZoPK striktně dle pravidel ust. § 45i téhož právního předpisu, které se týkají odlišných procesů posuzování záměrů orgánem ochrany přírody. Podmínky napadeného rozhodnutí jsou dle explicitního odkazu formulovány na základě § 56 a § 67 odst. 4 ZoPK. Žalobce má dále za to, že žalovaný vypořádává „nepatřičně“ jeho námitku ohledně podmínky č. 5 rozhodnutí KÚPK, když dle žalobce bylo podstatou námitky „něco zcela jiného, než žalovaný tvrdí“. Žalobce uvádí, že užití pojmu „bobulovitý“ v této podmínce je nesmyslné a chybí bilogická specifikace na úrovni rodu a čeledi. Žalovaný je touto žalobní námitkou překvapen. Jak je zřejmé z obsahu předchozího odvolání žalobce a napadeného rozhodnutí, žalobce žádné námitky ohledně podmínky č. 5 v odvolání neuvedl. Není tak žalovanému zřejmé, v čem měla být doposud nevyřčená námitka ohledně nesmyslnosti pojmu „bobulovitý“ nesprávně pochopena. Pokud tedy jde o zcela novou námitku uvedenou poprvé v předložené žalobě, je „bobulovitý keř“ zcela běžný pojem, který označuje drobnou dřevinu s plody ve formě bobulí. Podmínka obsahuje obecné vymezení požadavku v podobě bobulovitých keřů bez ohledu na taxonomické zařazení zcela záměrně tak, aby měl povinný z výjimky při splnění této podmínky možnost volby na trhu aktuálně dostupného sadebního materiálu. Na rozdíl od žalobce napadl věcný obsah podmínky č. 5 jiný z odvolatelů, který však výslovně poukázal na údajnou nepřesnost internetového odkazu na složení směsí pro květnaté louky. O použití pojmu „bobulovitý keř“ tento odvolatel žádné pochybnosti nevyslovil. Žalovanému tak není ani v tomto případě zřejmé, co by mělo být z jeho strany eventuálně nesprávně pochopeno.
40. Žalobce v bodu č. 8 žaloby dále namítá rozpor napadeného rozhodnutí s ustanovením § 56 odst. 7 ZoPK s tím, že rozhodnutí KÚPK neobsahuje kontrolní plán pro provádění kontrol plnění udělované výjimky orgánem ochrany přírody. Žalobce v tomto rozsahu poukazuje na obsah své předchozí odvolací námitky, přičemž nesouhlasí s tím, jak ji žalovaný v obsahu

napadeného rozhodnutí vypořádal. Posléze však, a to zcela v rozporu s obsahem napadeného rozhodnutí a svou dosavadní argumentací, žalobce zpochybňuje, že by se žalovaný či KÚPK určení způsobu kontrol ve smyslu § 5b odst. 3 ZoPK vůbec věnoval. Žalovaný má tuto skupinu námitek z části za nedůvodnou, z části za irelevantní, neboť se svým obsahem zjevně míjejí s obsahem napadeného rozhodnutí. Především je nutné odmítnout, že by se žalovaný, resp. KÚPK, vůbec nevěnovali naplnění požadavku určení konkrétního způsobu provádění kontrol plnění výjimky ve smyslu § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 písm. d) ZoPK, jak žalobce tvrdí v části námitek. Je ve vazbě na rozsáhlou argumentaci žalovaného v tomto ohledu zcela nesmyslné konstatování žalobce o významu § 5b odst. 5 ZoPK s tím, že „odkázat na zákon č. 114/1992 Sb. nestačí“ (str. 17 - 18 žaloby), z kterých jasně vyplývá, že žalobcovy námitky směřují ke zcela jinému rozhodnutí, než je napadené rozhodnutí žalovaného, pokud žalovaný žádné obdobné argumenty nevyslovuje. Naopak - žalovaný respektoval pozitivní právní úpravu i judikatorní požadavky na nutnost aplikace uvedených pravidel, která se projevují například v žalobcem uváděném rozsudku KS v Brně ze dne 14. 7. 2020, č. j. 31 A 72/2019-203. Absence naplnění uvedených ustanovení v prvním z meritorních rozhodnutí KÚPK v dané věci byla jedním z důvodů, pro které bylo toto rozhodnutí jako nezákonné zrušeno předchozím rozhodnutím žalovaného. Aktuálním žalobou napadeným rozhodnutím bylo přezkoumáváno druhé rozhodnutí KÚPK ve věci, v jehož obsahu již KÚPK dle názoru žalovaného dostatečným způsobem určil způsob provádění kontrol ve smyslu § 5b odst. 3 písm. d) ZoPK, adekvátně tomu, že zahájení těchto kontrol je spojeno s počátkem faktického využívání výjimky, které je svázáno se zahájením přípravných prací na výstavbě záměru, kdy toto zahájení lze očekávat nejdříve v horizontu vyšších jednotek příštích let. Žalovaný nepovažuje za účelné k takto vágně a nepřesně formulovanému žalobnímu bodu uvádět podrobnější stanovisko, přičemž co do věcného řešení problému určení způsobu kontrol ve vazbě na § 5b odst. 3 ZoPK odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí (s. 13-14), stejně tak co do řešení otázky splnění požadavku na doplnění kvantifikace ZCHDŽ. Tvrzení žalobce, že tento nemá žádné informace, jakým způsobem a kdy bude orgán ochrany přírody provádět, či se nemohl seznámit s plánem kontrol a vyjádřit se k němu, považuje žalovaný za účelové. Pokud jde o časový plán kontrolní činnosti, tento je přirozeně navázán na postup provádění vlastní stavby a bude určen v první řadě konáním kontrolních dnů stavby. Konkrétní termíny nelze v této fázi určit, neboť ty budou dány až ve fázi vlastní realizace záměru. KÚPK si současně vyhradil oprávnění průběžné kontroly. Z obsahu podmínek rozhodnutí KÚPK si tak žalobce nepochybně mohl učinit úsudek o četnosti a způsobu provedení kontrol dostatečně určitý pro to, aby mohl tuto četnost či způsob provedení posoudit a případně navrhnout jiné řešení. Žalobce však žádné věcné námitky ani jiné možnosti řešení kontrol neuvádí. Závěrem tohoto žalobního bodu žalobce uvádí, že Česká republika, patrně prostřednictvím žalovaného, v rámci rozhodování nepodnikla žádné kroky k ochraně netopýrů, ačkoli o jejich výskytu a ohrožení věděla. Žalobce jednak tuto námitku opět chybně směřuje k úseku stavby 0305 I, která však nebyla předmětem napadeného rozhodnutí, jednak činí tuto námitku poprvé až v rámci správní žaloby, tudíž lze tento příspěvek hodnotit jako účelový, neboť žalobce jej činí v situaci, kdy na něj žalobce již nemůže účinně reagovat. Lze nicméně uvést, že povědomí o výskytu netopýrů a jejich možném ohrožení stavbou záměru z podkladů rozhodnutí nevyplývá. Pokud žalobce tvrdí, že žalovaný o výskytu a ohrožení věděl, měl by označit důkazy na podporu tohoto svého tvrzení, což však žalobce nečiní.

41. V bodu 9 žaloby má žalobce za to, že žadatel nesplnil požadavek doplnění kvantifikace ZCHDŽ, přičemž žalovaný se odmítl příslušnou odvolací námitkou zabývat z důvodu její

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

obecnosti s tím, že žalobce odkazuje na podporu svých tvrzení na posudek RNDr. M. V.. Žalovaný odmítá, že by se uvedenou námitkou nezabýval, jak opět nepravdivě tvrdí žalobce. Naopak – žalovaný se jí věnoval podrobně, přičemž související úvahy jsou uvedeny na stranách 15 a 16 napadeného rozhodnutí. V rámci těchto úvah se žalovaný zabýval jak otázkou doplnění požadované kvantifikace, tak způsobem, jakým KÚPK tyto informace procesně zhodnotil, stejně jako relevancí posudku RNDr. V., pokud jde o jeho upotřebitelnost z hlediska skutkového stavu věci. Vzhledem k tomu, že žalobní bod v tomto ohledu nepřináší žádnou věcnou polemiku s argumentací žalovaného, odkazuje žalovaný, pokud jde o jeho stanovisko k traktovanému žalobnímu bodu, na uvedené pasáže napadeného rozhodnutí. Pokud žalobce navrhuje výslech RNDr. V. jako svědka v soudním řízení (v odvolacím řízení takový návrh žalobce nevzněl), neuvádí žalobce nic, co by měl tento výslech objasnit. Jak bylo v obsahu napadeného rozhodnutí opakovaně uvedeno, RNDr. V. se ve svých příspěvcích zabývá výhradně interpretací výzkumů a podkladů poskytnutých doc. Farkačem či obsahem NDOP. RNDr. V. sám žádný terénní průzkum lokality neprováděl, tudíž ani nemůže poskytnout žádná empirická data o početnosti jednotlivých ZCHDŽ. V tomto konkrétním žalobním bodu zpochybňuje znalec dostatečnost provedené kvantifikace a způsob jejího procesního zhodnocení, opět zde tedy není nic z oblasti skutkových okolností věci, co by měl navrhovaný výslech objasnit. Žalovaný má tedy za to, že takový výslech by byl zcela nadbytečným úkonem.

42. V 10. a 11. žalobním bodu namítá žalobce údajnou nedostatečnost a zastaralost průzkumů, které byly podkladem pro biologické hodnocení lokality, a zabývá se podrobněji znaleckým posudkem RNDr. V. a jeho významu. Žalobce v tomto bodu však opět pouze opakuje předchozí odvolací námitky s nepatrným obohacením o exaltovanou kritiku názoru žalovaného, avšak bez věcného obsahu. Jelikož žaloba nepřináší v tomto ohledu žádná nová tvrzení, odkazuje opět žalovaný, pokud jde o vyjádření k tomuto žalobnímu bodu, na příslušné obsáhlé pasáže odůvodnění napadeného rozhodnutí (s. 16-18), kde se zabývá otázkou údajné zastaralosti podkladů, otázkou nesení břemene tvrzení a břemene důkazního a konečně i otázkou již zmíněného striktního přístupu k aplikaci § 56 ZoPK, jejichž řešení žalobce činí spornými. Pokud jde o znalecký posudek RNDr. V., uvedl již výše žalovaný důvody, pro které jej nebylo jak v řízení procesně zhodnotit. Podrobněji se těmto důvodům věnuje v obsahu napadeného rozhodnutí.
43. V obsahu 12. žalobního bodu žalobce opakuje obecnou poznámku ohledně § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu s odkazem na předchozí body žaloby. Obdobně pak činí v žalobním bodu 13., kdy se věnuje tvrzení nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, opět s odkazem na předchozí body žaloby. Výslovně pak žalobce v tomto bodu zmiňuje problematiku údajného nevypořádání námitek uplatněných žalobcem v prvotní fázi řízení před KÚSK v říjnu 2018. Žalovaný v obsahu napadeného rozhodnutí uvedl, že od doby uplatnění těchto námitek byla již vydána tři rozhodnutí ve věci a celý proces byl opakovaně doplňován. Žalobce v řízení poskytl již celou řadu vyjádření a připomínek, v jejichž obsahu však tyto prvotní námitky v žádné další fázi řízení výslovně nezopakoval. Žalovaný v žádné části napadeného rozhodnutí netvrdí, že by bylo povinností žalobce tyto námitky opakovat, avšak právě s ohledem na délku a opakovaná doplnění podkladů řízení je toho názoru, že procesně aktivní účastník řízení, pokud má za to, že tyto prvotní námitky jsou přes dosavadní průběh řízení stále aktuální, měl by na nich výslovně trvat. A to tím spíše, pokud byla věc v průběhu řízení delegována na jiný správní orgán, jak je tomu v tomto případě. Není v této souvislosti bez významu, že žalobce zmínil tyto údajně nevypořádané námitky až v posledním z podaných odvolání, přičemž například v předchozím odvolání, na jehož

základě žalovaný zrušil v pořadí druhé rozhodnutí ve věci samé, na tento údajný nedostatek nepoukázal a neučinil tak ani v průběhu dalšího řízení, které na zrušující rozhodnutí žalovaného navazovalo. Krom toho je řada těchto údajně nevypořádaných námitek evidentně obsažena v pozdějších námitkách žalobce (např. námitka procesních práv účastníků či námitky vůči podkladům řízení), z části byly zjevně vyřešeny v průběhu dalšího řízení (činnost biologického dozoru či otázka projektové dokumentace) z části se věci vůbec netýkají (námitka vlivu budoucích činností, které mohou na stavbu dálnice D3 navazovat). Žalovaný má tak za to, že v uvedeném ohledu napadené rozhodnutí ani rozhodnutí KÚPK nepřezkoumatelností netrpí.

V.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

44. OZNŘ č. 1 (dále jen „Žadatel“) nejprve poukázal na to, že žalobce odvozuje svou aktivní legitimaci na základě § 9d odst. 1 zákona EIA, což podle názoru žadatele nelze, když předmětné řízení o udělení výjimky není tzv. navazujícím řízením ve smyslu § 3 g) zákona EIA, a tudíž ani nelze dovodit postavení žalobce jakožto dotčené veřejnosti a z toho plynoucí oprávnění podat správní žalobu. Rozsah uplatnitelných žalobních námitek je tak dán postavením žalobce jako účastníka řízení podle § 70 odst. 3 ZOPK, ten je však omezený. Ž uvedeného žadatel dovodil, že některé námitky uplatněné žalobcem jsou procesně nepřijatelné.
45. Žalobce v první řadě namítá, že (i) rozsah žádosti neodpovídá rozsahu Prvostupňového rozhodnutí, a to konkrétně v tom smyslu, že žadatel neměl žádat o výjimku po dobu výstavby a užívání stavby a v druhé řadě namítá, že (ii) rozsah žádosti neodpovídá rozsahu dotčených ZCHDŽ dle Prvostupňového rozhodnutí. Pokud jde o vymezení časové působnosti výjimky, byla tato ze strany žadatele dodatečně zpřesněna. Žadatel při tom nesdílí právní výklad žalobce v tom smyslu, že by se mělo jednat o rozšíření žádosti ve smyslu ustanovení § 41 (8) správního řádu. Předmět žádosti je tvořen výčtem dotčených ZCHDŽ – výčet dotčených druhů při tom rozšiřován nebyl, a proto ani k rozšíření předmětu řízení nedošlo. Že se v daném případě jednalo o pouhé upřesnění doby trvání výjimky, plyne ze samotné povahy předmětné stavby - dálnice, jejichž účelem zajisté není toliko tuto stavbu postavit, ale současně a především jí následně provozovat a zajistit její užívání ze strany veřejnosti. Žadatel současně nesdílí výklad o údajné vnitřní rozpornosti mezi časovou působností výjimky a dobou platnosti.
46. Co se pak týče namítaného nesouladu rozsahu dotčených ZCHDŽ, odkazuje žalobce toliko na prvotní podání, aniž by zohledňoval jednotlivý vývoj a doplnění v průběhu správního řízení. Žadatel má za to, že Prvoinstanční rozhodnutí co do vymezení ZCHDŽ odpovídá jím navrhovaným druhům, jak byly tyto průběžně doplněny v rámci správního řízení.
47. Ohledně námitek týkající se tvrzeného nezastavení řízení v rozsahu rorýse obecného a motáka pochopa (na které se tedy výjimka nevztahuje) má žadatel společně s odvolacím orgánem za to, že se nejedná o vadu způsobitou přivodit nezákonnost či věcnou nesprávnost Prvoinstančního rozhodnutí ani Rozhodnutí, když ochrana těchto druhů nebyla negativně dotčena, neboť nejsou ve výjimce zahrnuty.
48. Výše uvedené námitky uplatnil žalobce již ve svém odvolání a žalovaný se s nimi v dostatečném rozsahu a přesvědčivě vypořádal na str. 3 a 4 Rozhodnutí.
49. Žalobce namítá, že krátce před vydáním rozhodnutí byla žadatelem aktualizována předmětná projektová dokumentace, přičemž v důsledku nezohlednění aktualizace

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

projektové dokumentace má být Rozhodnutí věcně nesprávné a nezákonné. Žadatel upozorňuje, že rozhodnutí o výjimce je ve smyslu § 56 ZOPK žádáno žadatelem ve vazbě k „zamýšlenému škodlivému zásahu“ (§ 56 odst. 1) a výjimka se proto vždy povoluje k určité činnosti či aktivitě žadatele, jak potvrzuje i navazující formulace téhož ustanovení ve smyslu „povolované činnosti“. Žadatel má tak za nepochybné, že je zcela irrelevantní, jak bude označen dokument, který uvedenou činnost vymezuje, podstatné z perspektivy ZOPK je pouze to, zda bude žadatelem vykonávána činnost, kterou ve své žádosti popsal, či nikoliv, neboť tato činnost je předmětem povolení v rámci vydané výjimky. Pokud by tedy došlo v rámci souvisejících řízení k aktualizaci projektové dokumentace, která vymezuje předmětné činnosti, může to být pouze relevantní v rozsahu, ve kterém by nově aktualizovaná projektová dokumentace obsahovala činnosti neobsažené v původní projektové dokumentaci ani v žádosti o udělení výjimky dle ZOPK. Ani v tomto případě by se však nejednalo o vadu Prvoinstančního rozhodnutí nebo procesního postupu směřujícího k jeho přijetí, neboť by nic nebránilo vydání Prvoinstančního rozhodnutí s tím, že případné jiné činnosti jdoucí nad rámec původní žádosti obsahující původní projektovou dokumentaci by byly řešeny v rámci samostatného řízení. Při tom nelze přehlédnout, že argumentace žalobce je zcela formální a vedená v obecné rovině, když žalobce, ačkoli je zjevně s případnými aktualizacemi projektové dokumentace seznámen, když se na ně odvolává, neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, v čem by měl být rozsah činností v rozporu s vydaným Prvoinstančním rozhodnutím. Z hlediska případné aktualizace projektové dokumentace při tom platí, že jakékoli změny „mající vliv na ZCHDŽ“ v každém případě podléhají souhlasu orgánu přírody a krajiny dle podmínky č. 1 Prvostupňového rozhodnutí, čímž je současně zachována kontrola orgánů veřejné správy nad zásadními změnami.

50. Žalobce dále namítá, že žadatel má povinnost doložit souhlas vlastníků nemovitostí, na kterých mají být instalována nápravná opatření na ochranu dotčených druhů a že tyto souhlasy nedoložil. Žadatel k tomu uvádí, že se konkrétně jedná o opatření k vyloučení, zmírnění nebo náhradě negativních vlivů zásahu (stavby) ve smyslu ve smyslu § 67 (4) ZOPK (dále pro zjednodušení tzv. „nápravná opatření“). Tato nápravná opatření byla mimo jiné uložena v rámci výroku II. podmínek č. 1 až 13 Prvoinstančního rozhodnutí a stanou se závazným podkladem pro realizaci stavebního záměru v rámci příslušného rozhodnutí dle stavebního zákona. Pro tyto účely žadatel odkazuje na výkladové stanovisko MŽP ze dne 3. července 2019 č. j.: MZP/2019/630/1587. Toto stanovisko MŽP bylo vyhotoveno výslovně na žádost generálního ředitele žadatele podanou v souvislosti s realizací předmětné stavby.
51. K údajnému porušení procesních práv žalobce tím, že toto stanovisko MŽP nebylo součástí spisu, se vyjadřuje žalovaný v Rozhodnutí, kde uvádí konkrétní číslo jednací, pod kterým je ve správním spisu stanovisko založeno. Žadatel se ztotožňuje s výše uvedeným výkladem a uvádí, že předmětem řízení o udělení výjimky dle § 56 ZOPK nemá být posuzování majetkoprávních vztahů ohledně realizace nápravných opatření. Tato otázka se bude posuzovat až v rámci řízení o umístění jednotlivých staveb týkajících se realizace nápravných opatření, v rámci kterých stavební úřad teprve zkoumá titul stavebníka k užití cizích nemovitostí, resp. doložení souhlasu vlastníka ve smyslu § 184a stavebního zákona. Doložení titulu pak bude podmínkou pro vydání územního rozhodnutí, z tohoto hlediska bude zajištěno splnění nápravných opatření uložených na základě Prvoinstančního rozhodnutí. V této souvislosti lze citovat závěry Ústavního soudu (opírajícího se o závěry Nejvyššího správního soudu), který potvrzuje výše uvedený výklad ze strany MŽP, a to že

vlastníci dotčených pozemků mohou svá práva uplatňovat až v rámci navazujícího územního řízení, neboť dříve nelze hovořit o zásahu do jejich vlastnického práva. Žadatel navíc odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu, podle kterých žalobci z povahy věci tato námitka ani svědčit nemůže, když případný nedostatek souhlasu vlastníka pozemku (pakliže by byl vyžadován), může namítat pouze dotčený vlastník, nikoli tedy enviromentální spolek. Jakkoli tyto závěry platí pro řízení o vydání stavebního povolení, tím spíše taková námitka nemůže žadateli náležet v řízení o vydání výjimky. Žalovaný se navíc s touto námitkou náležitě vypořádal, když ve shodě s výše uvedenou argumentací uvedl důvody, pro které nelze stanovení určitého kompenzačního opatření v rámci řízení o výjimce považovat za zásah do vlastnického práva. Opačný postup by ani nedával rozumný smysl, když teprve až poté, co je pravomocně vymezen rozsah nápravných opatření na základě rozhodnutí o výjimce, může žadatel jakožto stavebník přistoupit k zajištění právního titulu pro užití cizích nemovitostí. Před tímto okamžikem nemá stavebník jistotu, zda je rozsah nápravných opatření, a tedy i dotčených pozemků, konečný, a proto by bylo vynaložení nákladů na zajištění soukromoprávních titulů pro užití cizích pozemků předčasné. Teprve v návaznosti na pravomocné vymezení nápravných opatření stavebník vstoupí do jednání s případnými vlastníky pozemků s tím, že za tímto účelem může využít prostředky, které mu poskytují ustanovení § 3 až § 3b Liniového zákona. V případě nesouhlasu dotčeného vlastníka tedy může stavebník využít institutu nuceného zřízení věcného břemene a/nebo odnětí vlastnického práva ve smyslu § 3 Liniového zákona a § 3 a násl. zákona o vyvlastnění. Majetkoprávní řešení této otázky v rámci řízení o výjimce je tedy předčasné a do tohoto řízení nenáleží. Pokud žalobce dále namítá, že s ohledem na dosud neskončené územní řízení není přesně vymezeno umístění stavby, a tedy okruh účastníků, pak přehlíží skutečnost, že řízení o udělení výjimky dle § 56 ZOPK musí předcházet územnímu řízení, což ostatně výslovně potvrzuje výše citovaná judikatura NSS (rozsudek č. j. 1 As 37/2005 – 154 ze dne 14. 2. 2008 nebo rozsudek č.j. 1 As 176/2012 ze dne 23. 9. 2014). Opačný postup možný není. Stejně tak je lichá námitka žalobce v tom ohledu, že dosud neproběhla vyvlastňovací řízení, když přehlíží konstantní judikaturu o tom, že předpokladem pro vydání vyvlastňovacího rozhodnutí je právě rozhodnutí o umístění předmětného záměru. Postup předestřený žalobcem tedy procesně není možný ani z toho důvodu, že vyvlastňovací řízení v této fázi plánování stavby ani proběhnout nemohla.

52. Žalobce v tomto bodě namítá, že nebyly splněny hmotněprávní podmínky pro udělení výjimky. Ustanovení § 56 (1) a (2) ZOPK vymezuje následující podmínky pro udělení výjimky, a to konkrétně (i) převaha jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany dotčených druhů a (ii) naplnění jiného naléhavého důvodu převažujícího veřejného zájmu dle ustanovení § 56 (2) c) ZOPK. Pro druhy chráněné unijním právem se dále kumulativně vyžaduje (iii) neexistence jiného uspokojivého řešení a (iv) neovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Žalobce napadá toliko výše uvedené podmínky ad (i) a (iii), žadatel se tedy vyjadřuje pouze k těmto, a to ke každé zvlášť v návaznosti na argumentaci uplatněnou žalobcem. K požadavku ad (i) (převaha jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany dotčených druhů) žalobce zpochybňuje převahu veřejného zájmu na realizaci dotčené stavby nad veřejným zájmem na ochraně předmětných ZCHDŽ. Žalobce se v této souvislosti dovolává údajné expirace vybraných strategických dokumentů, selektivně vybírá citované pasáže, při tom přehlíží konkrétní územně plánovací dokumenty, které již byly v souvislosti s přípravou dotčené stavby přijaty. Současně žalobce považuje úvahy žalovaného, potažmo KUPK, v tomto ohledu za nedostatečně odůvodněné. Žadatel považuje odůvodnění úvahy KUPK ohledně převahy veřejného zájmu na realizaci

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

předmětné stavby za přesvědčivé a kvalitně vyargumentované. Prvoinstanční rozhodnutí se tímto zabývá na str. 7 až 12, kde konkrétně popisuje jednotlivé zájmy a podkladové zdroje, tj. zjednodušeně řečeno veřejný zájem na realizaci stavby D3 na straně jedné a veřejný zájem na ochraně přírody na straně druhé a tyto zájmy vzájemně váží a porovnává. KUPK současně detailně popisuje, v čem spočívá zájem na realizaci D3, jakož i na realizaci předmětného úseku stavby D3, tj. zejména v odvedení dopravy z potenciálně zatížených obcí a zvýšení bezpečnosti dopravy, jakož i propojení s ČR s Rakouskem, s čímž se žadatel plně ztotožňuje a dále KUPK uvádí důvody, pro které tento veřejný zájem převažuje nad dotčeným zájmem ochrany druhů. KUPK současně dospěl k závěru, že ani zájem na ochranu přírody nebude nenávratně dotčen, neboť byt' dojde k narušení příslušných biotopů, tak současně místo realizace předmětné stavby není pro dotčené druhy z hlediska jejich výskytu a přežití klíčové. Žalovaný toto náležitě zhodnotil a dospěl ke správnému závěru, že posouzení ze strany správního orgánu je řádné a přezkoumatelné. Žadatel nad rámec toho doplňuje, že i právní doktrína (a judikatura) vymezuje výstavbu dálnic jako stavby, které „zpravidla“ odpovídají převažujícímu veřejnému zájmu: „Mezi zájmy, které se dostávají do střetu se zvláštní ochranou přírody, je však možné vyčlenit kategorii záměrů, jejichž realizace spíše odpovídá hlediskům převažujícího veřejného zájmu, kategorii záměrů, která zahrnuje činnosti, o jejichž přínosu z hlediska veřejného zájmu je možné pochybovat a kategorii záměrů, které zjevně nesměřují k zajištění veřejného zájmu. Do první kategorie budou často spadat záměry výstavby dopravní infrastruktury, především té dálniční. K požadavku ad (iii) (neexistence jiného uspokojivého řešení) žalobce opakovaně namítá, že je dána existence jiného řešení, kterým má být tzv. východní varianta D3, která má být současně vhodnější z hlediska ochrany dotčených druhů. Za tímto účelem žalobce toliko cituje z kontextu vytrženou pasáž z posudku EIA, ve které se obecně uvádí, že tzv. východní varianta je vhodnější z hlediska ochrany přírody a krajiny. Žádný jiný konkrétní argument a/nebo důkaz, na základě čehož by však žalobce dovozoval reálnou a proveditelnou variantu z hlediska ochrany v tomto řízení vymezených druhů, tj. konkrétních druhů, které mají být kryté výjimkou, žalobce neuvádí. Žadatel uvádí, že argumentace žalobce je nesprávná ze čtyř následujících důvodů, z nichž každý je způsobilý samostatně vyvrátit argumentaci žalobce. Předně žadatel uvádí, že tzv. západní varianta D3 již byla s konečnou platností vymezena v příslušných územně plánovacích dokumentů na úrovni dotčených obcí a na úrovni Středočeského kraje, a zejména posledních z uvedených obstál v plném soudním přezkumu. Konkrétně ve vztahu k zásadám územního rozvoje Středočeského kraje (dále „ZÚRSK“), které jsou nadřizené obecním územním plánům, považuje žadatel za nezbytné poukázat na nedávný rozsudek Nejvyššího správního soudu, který zamítl kasační stížnost žalobce v postavení stěžovatele proti ZÚRSK, ve které se žalobce neúspěšně pokoušel zpochybnit volbu západní varianty D3. Nejvyšší správní soud při tom volbu západní varianty D3 posvětil, a to jak z hlediska jejího umístění, tak její potřebnosti. Ústavní stížnost žalobce proti tomuto rozsudku byla odmítnuta jako zjevně neopodstatněná s tím, že Ústavní soud shledal odůvodnění správních soudů z ústavního hlediska za uspokojivé. Ačkoli tedy vlastní dokumentace EIA původně předpokládala dvě varianty (s tím, že západní variantu vyhodnotila jako vhodnější, jak je dále uvedeno níže), ZÚRSK, jakož i územní plány dotčených obcí již počítají toliko s variantou západní. Tato skutečnost tedy současně činí variantu východní v této fázi přípravy v zásadě nerealizovatelnou, když případná k tomu potřebná změna územně plánovací dokumentace by představovala zásadní zpoždění v rozsahu mnoho let, a to navíc za předpokladu politické průchodnosti takové změny poté, kdy již územně samosprávné celky přistoupily na variantu západní. Žadatel má tudíž za to, že volba západní varianty D3 byla s ohledem na výše uvedené s konečnou

platnosti vyřešena. Za druhé žadatel uvádí, že samotný posudek EIA se vyjadřuje k obecnému hledisku ochrany přírody a krajiny jako celku, což je založeno na skutečnosti, že západní varianta má více zasahovat do posázavské oblasti, předmětem posudku EIA však není a ani nemůže být ochrana a podrobné posouzení případného zásahu do konkrétních živočišných druhů v rámci posuzovaných variant, tj. do konkrétních složek ochrany přírody a krajiny. K této skutečnosti se posudek EIA nevyjadřoval. Posudek EIA toliko v obecné rovině hodnotí potenciální dopady vedení jednotlivých dálničních koridorů jako celku, neřeší však zásahy do ochrany konkrétních zvláště chráněných druhů živočichů, které tvoří dílčí složku ochrany přírody a krajiny – ostatně tak činit ani nemůže, neboť to je předmětem právě řízení o udělení výjimky. Při tom právě toto konkrétní hledisko, tj. jakým způsobem bude zasaženo do konkrétních živočišných druhů a zda neexistuje jiná vhodná varianta, je podstatné při aplikaci kritéria neexistence jiného řešení dle § 56 (1) ZOPK. V tomto ohledu je tedy argumentace žalobce záměrně zavádějící. Za třetí žadatel považuje za podstatnou tu skutečnost, že posudek EIA se vyjadřoval k rámcovému posouzení variant D3 jako celku, nikoli předmětné stavby. V daném případě má však být kritérium neexistence jiného řešení dle § 56 (1) ZOPK posuzováno ve vazbě na předmětný úsek D3. I v tomto ohledu je proto argumentace žalobce zavádějící, když zaměňuje jednotlivé předměty posouzení. Za čtvrté je žalobcem citovaná pasáž účelově vytržena z posudku EIA. Žadatel proto dále cituje závěr posudku v jeho celém kontextu. Z posudku EIA tedy vyplývá přesně opačný závěr, než který uvádí žalobce. Posudek EIA naopak připouští, že (i) obě varianty jsou v zásadě rovnocenné (západní varianta získala z hlediska vlivu na životní prostředí 73,77 bodů a východní 73,38 bodů¹¹), (ii) případné rozdílné dopady jsou řešitelné, (iii) uzavírá, že i z hlediska životního prostředí je zvolená západní varianta D3 mírně vhodnější a (iv) současně uvádí, že bude nutné provést další šetření a posouzení, tedy připouští neúplnost, resp. obecnost zde obsažených závěrů. Žalobce pak zcela přehlíží, že vlastní schvalující stanovisko EIA pak uvádí podrobnou úpravu podmínek za účelem zajištění ochrany přírody a krajiny, zejména konkrétní opatření v čl. 44 až 71 týkající se ochrany fauny a flóry. Žadatel se při tom zcela ztotožňuje s argumentací KUPK, který na str. 13 Prvoinstančního rozhodnutí přesvědčivě vysvětluje neexistenci jiného optimálního řešení a z jakého důvodu, je nutno považovat zvolenou západní variantu koridoru D3 za jedinou přípustnou, a to zejména s ohledem na vydání stanoviska EIA a zanesení západní varianty do ZÚRSK a územně plánovací dokumentace dotčených obcí. Právní doktrína při tom potvrzuje závěr KUPK, že správnímu orgánu v rámci řízení o výjimce nepřísluší hledat a zvažovat jiné potenciální varianty, pokud nemá doloženou jejich reálnost a současně menší vliv na ochranu zvláště chráněných druhů. Úkol správního orgánu v takovém případě: „směřuje především ke zvažování konkrétních opatření k minimalizaci dotčení zvláště chráněných druhů (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2014, č. j. 5 As 10/2013-38). V opačném případě by podle NSS orgán ochrany přírody překročil meze své působnosti, pokud by posuzoval možnosti udělení výjimky zcela bez ohledu na obsah žádosti a závěry předchozích fází. Tomuto úkolu KUPK současně dostal v důsledku uložení nápravných opatření, jejichž cílem je ochrana dotčených druhů a minimalizace zásahů. Tento výklad potvrzuje též ustálená judikatura NSS. Co se týče výše uvedeného akcentu judikatury NSS na zvážení konkrétních opatření k minimalizaci zásahu, žadatel odkazuje na robustní nápravná opatření uložená v rámci Prvoinstančního rozhodnutí. Žadatel má za to, že uložená nápravná opatření ve více než dostatečném rozsahu minimalizují a kompenzují případné zásahy do přirozeného vývoje chráněných druhů. Ve spisu založené stanovisko Agentury přírody a krajiny ČR č. j. SR/1994/SC/2018-2 ze dne 3. 10. 2019. Žalobce při tom ani v tomto bodě nepřináší žádné nové důkazy týkající se reálné

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

proveditelnosti jiné varianty a současně nižší škodlivosti takové varianty do přirozeného vývoje chráněných druhů rostlin a živočichů (ve světle výše uvedené judikatury musí být při tom oba znaky splněny kumulativně). Žalobce se v zásadě domáhá, aby správní orgány ignorovaly dosavadní výsledky územního plánování projektu a s tím související přípravy stavby, nota bene tak komplexního projektu, jakým je výstavba dálnice a samostatně zvažovaly jiné varianty vedení připravované dálnice. Takový požadavek je však absurdní, KUPK ani žalovaný na takovou činnost nemá kapacitu a jak vyplývá z výše uvedené judikatury, není to ani jejich úkolem. KUPK i žalovaný proto postupovali správně, pokud vycházeli ze západní varianty.

53. Žalobce dále namítá, že se žalovaný nevypořádal s jeho námitkou týkající se splnění podmínek stanoviska EIA a že mělo být vydáno tzv. ověřovací stanovisko. Žalobce nijak nekonkretizuje, v čem má tvrzené nedodržení a jakých konkrétních podmínek spočívat, ani z čeho má jím tvrzená povinnost vydání ověřovacího stanoviska vyplývat. Žadatel předně uvádí, že úkolem správního soudu ani správního orgánu není a ani nemůže být domýšlení se konkrétních důvodů, které měl žalobce na mysli při formulaci žalobního důvodu. V tomto ohledu nese odpovědnost za dostatečnou konkretizaci žalobního důvodu žalobce. V daném případě žalobní důvod dostatečně konkrétní není. Žadatel považuje odůvodnění Rozhodnutí v tomto ohledu za dostačující. Žalovaný se stanoviskem EIA zabývá na str. 10 Rozhodnutí, přičemž předně vytýká žalobci neurčitost, resp. obecnost jeho námítky (žalobce sám neuvádí argumenty, pro které má být dáno nenaplnění stanoviska EIA) a dále uvádí, že stanovisko EIA se stává závazným v rámci příslušného rozhodnutí vydaného v navazujícím řízení. Stejně tak uvedl důvody, pro které nelze v této fázi ani požadovat vydání tzv. ověřovacího stanoviska dle zákona o posuzování vlivů, neboť i ta se týká toliko navazujících řízení ve smyslu tohoto zákona. Z textace ustanovení § 9a (6) zákona o posuzování vlivů plyne, že povinnost obstarat ověřovací stanovisko pro případ podstatných změn záměru je založena pouze pro zahájení navazujícího řízení, což řízení o výjimce skutečně není – k tomu viz definice navazujícího řízení v ustanovení § 3 g) téhož zákona. Z obsahu Prvoinstančního rozhodnutí při tom plyne, že KUPK ze stanoviska EIA vycházel, na řadě místech jej uvádí a současně je tato skutečnost promítnuta ve formulaci jednotlivých podmínek (nápravných opatření) uvedených v Prvoinstančním rozhodnutí.
54. Žalobce dále namítá (i) nezákonnost podmínky pod č. 14 Prvoinstančního rozhodnutí týkající se doby platnosti výjimky s tím, že tato má být zejména nepřiměřeně dlouhá a (ii) nezákonnost podmínky pod č. 12 Prvoinstančního rozhodnutí týkající se realizace nápravných opatření ve vztahu k následujícím ZCHDŽ: kuňky obecné, rosničky zelené, ještěrky obecné, lejska šedého, koroptve polní a tuňhýka obecného. Doba platnosti znamená dobu využitelnosti této výjimky v souvisejících řízeních dle stavebních předpisů a tato je vymezena jako samostatná podmínka ve výroku II. bod 14 Prvoinstančního rozhodnutí. Správní orgán při tom není vázán návrhem účastníka řízení v tom, jakými podmínkami opatří své rozhodnutí. V tomto ohledu KUPK rozhodl o době platnosti výjimky 10 let od právní moci rozhodnutí s tím, že se tato doba prodlužuje o dobu platnosti územního rozhodnutí či stavebního povolení. S ohledem na průměrnou dobu vyřízení pravomocných oprávnění k zahájení výstavby, považuje žadatel takto stanovenou dobu platnosti za přiměřenou, a to zejména s ohledem na význam stavby, průměrnou dobu pro umístění a povolení stavby podle českého práva, jakož i s ohledem na ustálený odpor ze strany žalobce, který napadá každý procesní krok přípravy stavby, v důsledku čehož nebylo dosud možné pokračovat v územním řízení. Společně s tím pak KUPK rozhodl o časové působnosti výjimky tak, že na základě výjimky lze stavbu realizovat a následně i užívat (pokud by

stavbu bylo možné pouze realizovat a nikoli užívat, pak by takový postup postrádal logický smysl jak z hlediska návrhu žadatele, tak z hlediska ochrany životního prostředí – dálnice se staví za účelem jejího provozu). Účel doby platnosti výjimky je tudíž odlišný od časové působnosti výjimky, z čehož plyne, že mezi oběma instituty není vnitřní rozpor. Co se pak týče žalobcem namítaného požadavku na zařazení této podmínky do vlastního výroku, jedná se o argument čistě formální povahy bez jakékoli způsobilosti ovlivnit správnost Prvoinstančního rozhodnutí. Žadatel nesdílí výklad žalobce v tom ohledu, že by argumentace žalovaného obsažená v tomto ohledu v Rozhodnutí měla být vnitřně rozporná, ostatně mu ani není zřejmé, v čem má tvrzená rozpornost spočívat. Žalovaný přesvědčivě vysvětlil rozdíl mezi časovou působností a dobou platnosti rozhodnutí o výjimce z hlediska dalších navazujících správních aktů a oba tyto instituty uvedl do kontextu. Žalobce na druhé straně opakovaně směšuje oba instituty s účelem navodit dojem vadnosti odůvodnění. Co se pak týče námítky do podmínky č. 12 Prvoinstančního rozhodnutí, tak zde žalobce uvádí, že předmětné kompenzační opatření by mělo být realizované před vlastním záměrem. Žalobce v této souvislosti současně cituje pasáže z dokumentu „Posouzení Rozhodnutí k udělení výjimek pro stavbu dálnice D3 v úseku 0304 Václavice - Voračice“ (dále jen „V. 2022“). K vadám a nepřípustnosti dokumentu V. 2022 se žadatel vyjadřuje separátně níže. Žalovaný se s touto námitkou vypořádal na str. 12 Rozhodnutí, kde uvedl, že kompenzační opatření musí být funkční nejpozději s výstavbou konkrétního úseku, tj. před jejím zahájením již musí být toto opatření provedené, což je totéž, čehož se domáhá žalobce. Žadatel se s tímto výkladem ztotožňuje a na rozdíl od žalobce nespatřuje rozdíl mezi „zahájením záměru“ a „zahájením výstavby konkrétního úseku.“ Z uvedeného je zjevné, že opatření bude realizované před vlastním záměrem.

55. Žalobce dále napadá, že Prvoinstanční rozhodnutí neobsahuje způsob provádění kontrolní činnosti ve smyslu § 56 (7) a § 5b (3) d) ZOPK a že se žalovaný s předmětnou námitkou řádně nevypořádal. Žadatel má za to, že požadavek na „způsob kontrol, které bude orgán ochrany přírody stanovující odchýlný postup provádět“ ve smyslu ustanovení § 5b (3) d) ZOPK je výslovně obsažen v podmínkách v rámci výroku II Prvoinstančního rozhodnutí ve vazbě na různá opatření a fázi výstavby (např. podmínka č. 2 – stanovení biologického dozoru po dobu stavby a sdělení kontaktu na něj orgánu ochrany přírody, podmínka č. 3 – kontrola nádob pro odchyt obojživelníků a předložení deníku orgánu ochrany přírody, podmínka č. 4 – kontrola objektů sloužících k realizaci kompenzačních opatření, podmínka č. 5 – kontrola opatření související s hmyzem). Jedná se tedy o konkrétní povinnosti k realizaci průběžných a soustavných kontrol při plnění výjimky (založenou na bázi oznamovacích povinností stavebníka, jakož i oprávnění orgánu ochrany přírody osobně se účastnit kontrolních dnů). Dle žadatele je takto stanovený způsob provádění kontrol dostačující a ostatně ani žalobce nekonkretizuje, v čem má být nedostatečný. Žadatel pro úplnost upozorňuje, že ustanovení § 5b odst. 3 ZOPK je určeno především pro stanovení odchýlného postupu oproti obecným pravidlům a zákazům aplikovaným při ochraně ptactva podle § 5a ZOPK. Povolení výjimky podle § 56 ZOPK pro výstavbu pozemní komunikace je v tomto smyslu specifitější a adresnější než rozhodnutí vydávané podle § 5b ZOPK a obsahuje přímé povinnosti žadatele ve vazbě na předpokládané činnosti, resp. zásahy a jejich provádění určeným biologickým dozorem. V případě použití povinného biologického dozoru by provádění dalších pravidelných kontrol ze strany orgánu ochrany přírody (tj. nad rámec kontrol nahodilých vykonávaných v rámci jeho obecné kontrolní činnosti) představovalo neúčelné zdvojení činností již upravených v rámci Prvoinstančního rozhodnutí a uložených jako povinnosti přímo žadateli a žadatel je přesvědčen, že takový výklad ustanovení § 56 ZOPK by šel proti smyslu tohoto ustanovení. Stejně tak má žadatel

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

za to, že vypořádání této námitky na str. 12 Rozhodnutí je přesvědčivé a netrpí žádnými vadami.

56. Žalobce opakovaně uvádí, že nebyla doplněna kvantifikace druhů, jak toto požadoval žalovaný v předcházející fázi řízení. Tuto námitku žalobce nijak nespecifikuje, neuvádí konkrétní důvody, na základě kterých má za to, že by doložená kvantifikace neměla být dostatečná. Žalobce v souvislosti s touto námitkou rozsáhle cituje z dokumentu V. 2022. K vadám a nepřípustnosti dokumentu V. 2022 se žadatel vyjadřuje separátně. Kvantifikace druhů byla doplněna na základě podání ze dne 5. 2. 2021 v rámci „Doplnění početnosti a vztahu chráněných druhů k hodnocenému území“ (F. 01/2021). Žalovaný se s touto námitkou již náležitě vypořádal na str. 15 Rozhodnutí, kde uvedl rovněž důvody pro tento závěr. Žadatel má současně za to, že „obdobné“ použití ustanovení § 5b (3) ZOPK ve spojení s § 56 (7) ZOPK je ve vztahu k informaci o množství dotčených druhů nutno vykládat primárně tak, že přesná informace o množství by byla nutná pouze v případě, kdy se výjimka má týkat konkrétní kvantifikovatelné části populace dotčených ZCHDŽ (viz textace § 5b ZOPK, která se týká ochrany ptáků a v odstavci (2) stanoví možnost stanovit odchylný postup pro odchyt, držení a jiné využívání ptáků – v takovém případě je logické, aby rozhodnutí vymezovalo maximální množství ptáků, které lze chytit, držet či jinak využívat s tím, že je žádoucí zachovat určité nedotčené množství). V daném případě je však situace skutkově odlišná, když realizace předmětného úseku D3 bude z povahy stavební činnosti zasahovat do populace ZCHDŽ jako takové nacházející se v dotčeném území, aniž by bylo možné zásah selektovat toliko pro vybrané množství – z tohoto důvodu by ani nebylo prakticky proveditelné, aby výjimka byla kvantitativně omezena, když jejím účelem je povolení realizace předmětného stavebního záměru, nikoli limitovat povoleny záměr předem stanoveným množstvím ZCHDŽ. Žalobce v této souvislosti rovněž namítá, že v Rozhodnutí absentuje jakákoliv ochrana netopýrů v rozporu s mezinárodní dohodou o ochraně netopýrů. Vzhledem k obecnosti této námitky žadatel pouze uvádí, že z podkladů k Rozhodnutí nevyplývá, že by stavba měla ohrozit netopýry. Žalobce v tomto ohledu žádné důkazy ani nepřináší. S ohledem na povahu Prvoinstančního rozhodnutí jakožto výjimky ze zákonného zákazu současně platí, že z této zákonné ochrany nebyla žádná výjimka pro případný zásah do ochrany netopýrů udělena, v takovém případě pak z povahy Prvoinstančního rozhodnutí ani nemohlo být negativně zasaženo do jejich ochrany (jejich zákonná úroveň ochrany, včetně ochrany vyplývající ze žalobcem uvedené mezinárodní dohody, tedy nebyla prolomena žádnou výjimkou). Tato námitka je navíc činěna poprvé až v rámci správní žaloby – žalovaný se tedy v rámci Rozhodnutí nemohl s námitkou vypořádat.
57. Předně žalobce opakuje v rámci tohoto bodu argument týkající se oprávnění doc. F., který předmětný průzkum zpracovával. Současně žalobce namítá zastaralost tohoto průzkumu ve vazbě na potenciálně dotčené ZCHDŽ. Žalobce při tom neuvádí konkrétní obsahové nedostatky, které má dokumentace zpracovaná doc. F. dle jeho názoru obsahovat a neobsahuje, konkrétně tedy tzv. hodnocení (dříve biologickému hodnocení) dle § 67 (1) ZOPK. Námitka žalobce je v tomto ohledu ryze formální. Žadatel se ztotožňuje s tím, že případná dodatečná doplnění ze strany pana F. nelze zpochybnit toliko odkazem na obecné nesplnění nijak nespecifikovaných požadavků vyhlášky 142/2018 Sb., a to zejména s ohledem na přechodné ustanovení § 8 této vyhlášky, podle které se zde obsažené náležitosti uplatní na posuzování, jejichž zpracování bylo zahájeno až po nabytí účinnosti (1. 8. 2018). V daném případě tedy bylo biologické hodnocení zpracováno dle platných právních předpisů (hodnocení bylo zpracováno v květnu 2018). Totéž by mělo platit pro dodatečná

doplnění, resp. aktualizace ze strany doc. F., když by nedávalo rozumný smysl, aby se hlavní dokument řídil jedním právním režimem a jeho případné aktualizace jiným právním režimem. Žalovaný současně v reakci na tuto námitku uvedl, že nemá žádných výhrad ohledně vlastního obsahu dokumentace doc. F., kterou považuje po obsahové stránce za dostatečnou. Konkrétní výhrady ostatně nespecifikuje ani sám žalobce. S ohledem na poslední aktualizaci z roku 2021 nelze dle žalovaného zpracovanou dokumentaci považovat za zastaralou. Žadatel má za to, že rozsah udělené výjimky v každém případě odpovídá rozsahu ZCHDŽ potenciálně dotčených stavebním záměrem. Pro tyto účely žadatel odkazuje též na ve spisu založené stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny ČR č. j. SR/1994/SC/2018-2 ze dne 3. 10. 2019, které výslovně potvrdilo úplnost vymezeného okruhu dotčených druhů. Pokud žalobce v této části současně polemizuje s rozložením důkazního břemene v rámci řízení o výjimce, pak pomíjí tu skutečnost, že správní orgán a žalovaný argumentovali mimo jiné tím, že pokud žalobce sám přichází s určitým tvrzením (např. v rozsahu dotčených druhů apod.), pak toto tvrzení musí doložit konkrétními důkazy. To však žalobce nečiní, neboť jeho námitky jsou vedeny v rovině obecných tvrzení, případně se bez další konkretizace se odvolávají na dokument V. 2022, který je nepřipustný z důvodů uvedených v bodě (88) a násl. tohoto podání. Žalovaný dále v reakci na námitku týkající se důkazního břemene správně uvedl, že správní orgán je v řízení o udělení výjimky vázán rozsahem předloženého návrhu. Vlastní úplnost rozsahu výjimky ve vazbě na dotčené ZCHDŽ pak v konečném důsledku posuzuje příslušný orgán v řízení o umístění stavby, neboť doložení výjimky je předpokladem pro vydání územního rozhodnutí. Na případně dodatečně zjištěné dotčené ZCHDŽ pak umožňuje reagovat mechanismus stanovený v ustanovení § 56 (6) ZOPK, kdy může být zásah povolen v rámci územního řízení na základě stanoviska dotčeného orgánu ochrany přírody – účelem tohoto ustanovení je tedy překlenout případné mezidobí mezi vydáním výjimky a umístěním stavby s cílem zajistit maximální ochranu dotčených ZCHDŽ. Současně není zřejmé, jakým způsobem by v této souvislosti mohlo být zasaženo do žalobcových práv, resp. do ochrany přírody a krajiny jako takové, pokud by se v mezidobí v dotčeném území vyskytli nové ZCHDŽ. Právní ochrana těchto nových druhů není negativně dotčena, neboť prolomení zákonné ochrany dle vydané výjimky se na tyto druhy nevztahuje – jinými slovy platí veškeré zákazy dle ZOPK, což je v zájmu žalobce. Na tyto případy pak pamatuje výše uvedené ustanovení § 56 (6) ZOPK, když vlastní podmínkou vydání územního rozhodnutí bude posouzení, zda jsou všechny dotčené ZCHDŽ pokryty vydanou výjimkou anebo je nutno rozhodnout o jejím rozšíření v rámci územního řízení.

58. Žalobce se dále paušálně a opakovaně odvolává na doplněný dokument V. 2022, aniž by dále specifikoval argumenty, které považuje za zásadní pro účely podané žaloby a které by měly z tohoto posudku vyplývat. Dokument V. 2022 byl žalobcem předložen až společně s odvoláním, a proto je ve smyslu ustanovení § 82 (4) správního řádu nepřipustný. Žalobci nic nebránilo, aby případný znalecký posudek ohledně rozsahu dotčených ZCHDŽ či zajištění jejich ochrany předložil v prvoinstančním řízení. Nad rámec obecnosti a nepřipustnosti žalobního důvodu žadatel dále uvádí, že dokument V. 2022, jakožto znalecký posudek může řešit výhradně otázky skutkové. Již z názvu dokumentu V. 2022 („Posouzení Rozhodnutí k udělení výjimek pro stavbu dálnice D3 v úseku 0304 Václavice – Voračice“) je patrné, že se jedná o dokument, který provádí právní posouzení, které přísluší pouze správnímu orgánu a z tohoto důvodu k němu správní orgán ani nemohl přihlídnout. Dokument V. 2022 v obecné rovině polemizuje se závěry o tom, že z výjimky vyloučené konkrétní druhy nebudou stavbou dotčeny a je koncipován toliko jako polemika s interpretací ze strany odborných dokumentů a posudků zpracovaných doc. F., jakož i

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

právního hodnocení Prvoinstančního rozhodnutí jako takového. Pan V. neprováděl žádný vlastní terénní průzkum, ani v tomto dokumentu neuvádí žádné zdroje ani důkazy (viz odkaz na „vlastní zjištění a terénní pozorování“ nebo „na základě údajů, které mám jako znalec k dispozici“), ze kterých by bylo možné objektivně ověřit tam uvedené závěry. Dokument je navíc co do struktury a obsahu nepřehledný a neobsahuje dostatečnou vlastní argumentaci. Lze tak uzavřít, že v případě dokumentu V. 2022 se nejedná o znalecký posudek, ale o důkazy nepodložená tvrzení učiněná RNDr. V., který ovšem není účastníkem předmětného správního řízení ani zástupcem žádného z účastníků. Ani z tohoto důvodu nelze k těmto tvrzením přihlížet.

59. Žalobce dále neurčitě namítá nesprávně zjištěný skutkový stav, aniž by tuto argumentaci dále rozvedl. Žadatel se k takto ryze obecné argumentaci nemůže vyjádřit, a proto odkazuje přiměřeně na výše uvedené pasáže týkající se zejména doplnění kvantifikace druhů, provedeného biologického hodnocení, jakož i jeho aktualizace a souhlasné stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny.
60. V rámci posledního žalobního důvodu žalobce napadá nepřezkoumatelnost odůvodnění. S ohledem na obdobné znění žaloby jako odvolání, nelze s jistotou dovodit, zda žalobce napadá nepřezkoumatelnost Prvoinstančního rozhodnutí či Rozhodnutí napadeného žalobou, případně zda v textu obě směřuje. Žaloba v této části trpí nedostatečností ve specifikaci důvodů, resp. konkrétních námitek, na základě kterých žalobce tvrzenou nepřezkoumatelnost dovozuje. Žalobce současně namítá, že se správní orgán měl vypořádat se všemi námitkami vznesenými v předcházejících fázích řízení (rozhodnutí KUPK je v pořadí již druhým rozhodnutím v první instanci a před tím žalobce vznesl též námitky před krajským úřadem Středočeského kraje, jehož systémovou podjatost namítl – žalobce se tedy dovolává všech těchto námitek). Žalobce přehlíží kasační důsledky rozhodnutí odvolacího orgánu o zrušení prvoinstančního rozhodnutí, která má za následek opakování prvoinstančního řízení. Pokud by tedy žalobce nějaké konkrétní námitky v obnoveném prvoinstančním řízení neuvedl, pak se jedná o jeho vlastní procesní pochybení. Žadatel v tomto ohledu argumentaci žalobce ani věcně nesdílí. Žadatel naopak považuje vypořádání se s námitkami jak ze strany KUPK, tak ze strany žalovaného za přesvědčivé a dostatečně odůvodněné. KUPK i žalovaný se při tom vypořádává s podstatou vznesených námitek a jejich nevyhovění dostatečně odůvodňuje na podkladě zjištěného skutkového stavu, při tom současně přihlíží k tomu, že řada námitek ze strany žalobce trpí značnými vadami v jejich nedostatečné konkretizaci. Žadatel v této souvislosti poukazuje na skutečnost, že správní orgány nemají povinnost jmenovitě vypořádat se s každou vznesenou námitkou, podstatné je pro tyto účely vypořádat se s vlastní podstatou vznesených námitek, což bylo v daném případě splněno. Opačný postup by byl nevhodný, formální a správní akt by činil v konečném důsledku nepřehledným.

VI.

Replika žalobce

61. Žalobce v replice setrval na své dosavadní argumentaci a na důvodnosti uplatněných žalobních bodů.

VII.

Další vyjádření OZNŘ

62. Žadatel vyjevil přesvědčení o tom, že v převažující většině opakovány již dříve vznesené argumenty. Odkázal na svá předchozí tvrzení.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

VIII.

Posouzení věci soudem

63. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. soud vycházel při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (srov. § 76 s. ř. s.), přičemž žádné takové vady neshledal.
64. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
65. V projednávané věci bylo podstatou sporu právní posouzení (i) přezkoumatelnosti a (ii) zákonnosti napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný potvrdil rozhodnutí orgánu ochrany přírody vydané ve správním řízení o povolení výjimky ze zákonných zákazů směřujících k ochraně zvláště chráněných druhů živočichů (ZCHDŽ) dle § 56 ZOPK. Žalobce je spolky, jehož základním cílem je ochrana přírody a krajiny, přičemž namítal, že napadeným rozhodnutím žalovaného, resp. pochybením správních orgánů se cítí být zkrácen na právu na příznivé životní prostředí a právu na spravedlivý proces.
66. Jelikož žalobce na několika místech žaloby namítal nepřezkoumatelnost napadeného i prvostupňového rozhodnutí, a to jak pro vnitřní rozpornost, tak i pro nedostatek důvodů rozhodnutí, soud se nejprve zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí (a potažmo i rozhodnutí prvostupňového), neboť meritorně lze posoudit pouze takové rozhodnutí, které je přezkoumatelné.
67. Soud předně poukazuje na ustálenou judikaturu správních soudů, dle které zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů (či pro nesrozumitelnost) skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 7. 2022, č. j. 7 As 342/2020 – 30 zdůraznil, že „[...] nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, publikované pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat.“ (srov. bod [10] cit. rozsudku). Podobně se Nejvyšší správní soud vyjádřil i v rozsudku ze dne 27. 9. 2022, č. j. 6 As 17/2020 – 74, bod [35], kde se uvádí následující: „Nepřezkoumatelnost správního či soudního rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí s ohledem na nemožnost zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, č. 1566/2008 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tak vyhrazeno nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména v těch případech, kdy správní orgán nebo soud opomene na

námítku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 - 45 či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 - 64). Platí, že správní orgány ani soudy nejsou povinny explicitně reagovat na každou dílčí námitku, postaví-li proti těmto výhradám vlastní ucelenou argumentaci. Podstatné je, aby se ve svém rozhodnutí vypořádaly se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19, či ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33).“

68. Dále je třeba uvést, že podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu z hlediska soudního přezkumu činí rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2021, č. j. 7 As 447/2019 - 60, bod [22]). Zároveň nutno zdůraznit, že nesouhlas žalobce s výkladem učiněným správními orgány nelze zaměňovat za nepřezkoumatelnost jejich rozhodnutí, neboť nepřezkoumatelnost rozhodnutí je objektivní překážkou znemožňující soudu dané rozhodnutí přezkoumat (přiměřeně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2019, č. j. 10 As 102/2018 - 45, bod [15]).
69. Poté, co se soud seznámil s obsahem prvostupňového i napadeného rozhodnutí, konstatuje, že obě tato správní rozhodnutí, a to ve vzájemné souvislosti, přezkoumatelná jsou. Ani výroky, ani odůvodnění netrpí takovými zásadními nedostatky, které by znemožnily jejich meritorní přezkum. Je třeba zdůraznit, že správní orgány nemusejí reagovat na každou dílčí námitku (zvláště pak na takovou, která je formálního charakteru a bez podstatného vlivu na správnost meritorního posouzení dané věci), když postačuje, pokud správní orgány vypořádají podstatu ve správním řízení uplatněných námitek. Tato kritéria podle názoru soudu oba správní orgány v posuzovaném případě dodržely.
70. Pokud jde o přezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí, tak soud hodnotí výroky i odůvodnění prvostupňového rozhodnutí jako dostatečně určité, srozumitelné a vycházející z podkladů získaných v průběhu správního řízení. Výroky jsou formulovány dostatečně určité, a to včetně výroku stanovujícího podmínky pro výkon povolených činností, když z hlediska míry detailu těchto podmínek bylo nutno zohlednit, že rozhodnutí o výjimce musí také splnit svůj praktický účel, tedy pro žadatele musí být splnitelné a v budoucnu aplikovatelné pro účely realizace předmětného stavebního záměru, u něhož v době rozhodnutí o výjimce ještě ani nebylo rozhodnuto o jeho umístění, resp. povolení. Pokud jde o odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, tak jistě si lze představit odůvodnění podrobnější, které by např. shrnovalo veškerou argumentaci a průběh řízení, které předcházely vydání prvostupňového rozhodnutí (tj. včetně fáze řízení, kdy věc projednával ještě Krajský úřad Středočeského kraje, než žalobce uplatnil námitku systémové podjatosti). Ovšem soud považuje za plně dostačující, pokud se prvostupňový orgán v zájmu věcnosti a přehlednosti svého rozhodnutí v odůvodnění zaměřil na ty skutečnosti a okolnosti, které byly podstatné pro rozhodnutí o předmětné žádosti o udělení výjimky, přičemž bylo reagováno i na stěžejní námitky uplatněné žalobci ve správním řízení. Zde je třeba vidět, že u řady námitek uplatněných žalobcem ve správním řízení se jednalo o námitky ryze formálního charakteru, bez přímé souvislosti s ochranou konkrétních ZCHDŽ, jichž se předmětná žádost o výjimku ze zákazů dle ZOPK týkala.
71. Pokud jde o napadené rozhodnutí, tak jeho odůvodnění koresponduje s tím, že odvolací námitky byly formulovány značně obecně a v mnohém nereagovaly na obsah

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

prvostupňového rozhodnutí, resp. na průběh řízení, kdy původní rozhodnutí prvostupňového orgánu bylo žalovaným zrušeno a vráceno, přičemž prvostupňový orgán v dalším pokračování správního řízení jemu vytýkané vady odstranil, resp. v požadovaném rozsahu doplnil správní spis. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný reagoval na všechny podstatné odvolací námitky odvolatele, přičemž je seznatelné, proč žalovaný rozhodl způsobem, jakým rozhodl (otázka správnosti, resp. zákonnosti rozhodnutí je otázkou odlišnou od přezkoumatelnosti rozhodnutí).

72. K okruhu žalobních námitek o nepřezkoumatelnosti napadeného a potažmo i prvostupňového rozhodnutí soud uzavírá, že tyto nejsou důvodné, když obě správní rozhodnutí jsou ve vzájemné souvislosti dostatečně srozumitelná, určitá a odůvodněná. Soud tak mohl přistoupit k meritornímu přezkoumání napadeného, resp. prvostupňového rozhodnutí. Soud přitom vyšel zejména z následující právní úpravy obsažené v ZOPK (ve znění účinném od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2023) a relevantní judikatury týkající se řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK.
73. V § 50 ZOPK jsou upraveny základní podmínky ochrany zvláště chráněných živočichů. Podle odst. 2 platí, že *je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.* Podle odst. 7 platí, že *opatření přijímaná na základě tohoto zákona musí brát v úvahu hospodářské, sociální a kulturní požadavky, regionální a místní zvláštnosti.*
74. Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů jsou upraveny v § 56 ZOPK. Podle odst. 1 platí následující: *Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje na žádost toho, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. V pochybnostech o škodlivosti zamýšleného zásahu lze požádat o poskytnutí předběžné informace podle správního řádu. Podle odst. 2 výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze povolit [...] c) v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí. Podle odst. 3 orgán ochrany přírody v rozhodnutí o výjimce může stanovit povinnost označení živočicha zvláště chráněného druhu nezaměnitelnou a trvalou značkou a rovněž podmínky pro výkon povolované činnosti.*
75. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 7 As 292/2018 – 95, bod [27], kasační soud konstatoval následující: „[...] k povaze rozhodnutí o povolení výjimky se několikrát vyjadřoval i Nejvyšší správní soud (srov. rozsudek ze dne 27. 3. 2008, č. j. 6 As 48/2006 - 118, a rozsudek ze dne 1. 8. 2012, č. j. 1 As 47/2012 - 38), který rozhodnutí o udělení či neudělení výjimky charakterizoval jako samostatné správní rozhodnutí o žádosti adresáta, které má samostatný předmět řízení. Tímto rozhodnutím se závazně určuje, zda konkrétní záměr, který hodlá žadatel učinit, je nebo není možno z hlediska zvýšené ochrany přírody na daném území připustit. Ve stavu k tomuto předmětu řízení jde o rozhodnutí konečné, avšak k vlastní realizaci záměru je třeba dalších rozhodnutí. Jde o příklad typického řetězení

jinak samostatných správních rozhodnutí, kdy zamyšlený zásah lze realizovat výlučně v případě pozitivní podoby všech. Toto rozhodnutí (v kladném případě), samostatně stanoví podmínky, které je povinen žadatel respektovat, a to nezávisle na podmínkách vymezených v dalších souběžně vydaných či navazujících rozhodnutích. Z výše uvedeného lze dovodit, že proces posuzování vlivů na životní prostředí EIA je nezávislý na řízení o povolení výjimky. Řízení o udělení výjimky není navazujícím řízením ve smyslu § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Podle § 9a zákona o posuzování vlivů na životní prostředí s účinností od 1. 4. 2015 je stanovisko EIA podkladem pro vydání rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, přičemž stanovisko předkládá oznamovatel v žádosti jako jeden z podkladů pouze pro navazující řízení. Řízení o výjimce podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny a řízení o stanovisku EIA jsou na sobě nezávislá, řízení o výjimce není navazujícím řízením.“

76. Dále pak v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2022, č. j. 1 As 347/2021 – 91, bod [60], se ve vztahu k řízení o udělení výjimky dle § 56 ZOPK uvádí následující: „[...] Jak bylo řečeno již výše, udělení nebo neudělení výjimky je věcí správního uvážení orgánu ochrany přírody. V případech, kdy užije správní orgán správní uvážení, „musí být jeho postup a rozhodnutí přezkoumatelné a musí být zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení nevybočil“ (viz rozsudek ze dne 30. 11. 2004, č. j. 3 As 24/2004 - 79, č. 739/2006 Sb. NSS). V řízeních o žádosti o výjimku dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny je nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na určitých skutkových okolnostech (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2015, č. j. 8 As 91/2014 - 37, bod 14). Stěžovatelovy odkazy na jiné případy, kdy různé orgány výjimku podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny udělily, nejsou tedy v dané věci příhodné.“
77. Dříve než soud přistoupí k vypořádání jednotlivých (obsáhle formulovaných) žalobních námitek, považuje za potřebné uvést několik obecných východisek svého posouzení.
78. V prvé řadě je třeba souhlasit s žalovaným v tom, že v případě žaloby jsou žalobní námitky v zásadě opakováním námitek odvolacích, když u některých svých námitek žalobce sice doplnil citace z odůvodnění napadeného rozhodnutí, se kterým vyslovil nesouhlas, případně označil jím citované odůvodnění napadeného rozhodnutí za nepřezkoumatelné, ovšem v mnoha ohledech na odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádávajícího se s odvolacími námitkami po věcné stránce žalobce vůbec nereagoval, resp. nepředložil k nim věcnou polemiku. U několika žalobních bodů jedná o doslovné přepísování příslušných částí odvolání, přičemž se žalobce ani neobtěžoval změnit terminologii a i v žalobě ponechal v odvolání použité označení sebe jako „účastníka řízení“ nebo „odvolatele“ a u prvostupňového rozhodnutí orgánu ochrany přírody ponechal označení „napadené rozhodnutí“. Soud v tomto směru poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2023, č. j. 1 Afs 111/2022 – 30, bod [14], v němž kasační soud připomněl judikaturu správních soudů, podle které platí: [...] pouhé zopakování odvolacích námitek ve správní žalobě podstatně snižuje žalobcovy šance na úspěch. Takto se vyjádřil Nejvyšší správní soud např. v bodě 16 rozsudku z 23. 4. 2020, č. j. 7 Afs 440/2018 - 63, dle kterého „žalobní body mají primárně směřovat proti napadenému rozhodnutí (tj. rozhodnutí o odvolání) a jeho důvodům. Pokud odvolací orgán uplatněné námitky dostatečně vypořádá a žalobce je v žalobě pouze zopakuje, aniž by na důvody rozhodnutí o odvolání reagoval, podstatně tím snižuje své šance na úspěch, neboť soud za něj nemůže domýšlet další argumenty“. S tím souvisí i další ustálená judikatura kasačního soudu, dle níž „je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

časově úsporně zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou“ (rozsudek NSS z 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, 1350/2007 Sb. NSS.).“ Z uvedených důvodů soud na tomto místě předesílá, že u těch žalobních námitek, kde absentovala konkrétní věcná a právní argumentace reagující na vypořádání odvolacích námitek v odůvodnění napadeného rozhodnutí, se zaměřil na přezkoumání, zda žalovaný odvolací námitky posoudil řádně a zda je v dostatečném rozsahu vypořádal, a tam, kde tomu tak bylo a současně soud nedospěl k jinému závěru, tak správné závěry žalovaného aproboval.

79. Druhým obecným východiskem soudu byl aspekt aktivní legitimace žalobců, kterou soud u žalobce shledal ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., což znamená, že žalobce byl oprávněn uplatnit, vedle námitek procesněprávního charakteru, i námitky hmotněprávní. Zároveň platí, že rozsah aktivní věcné legitimace žalobce se odvíjel od potenciálního dotčení na jeho veřejných subjektivních právech, tj. jím tvrzeném právu na příznivé životní prostředí a právu na spravedlivý proces. Ve svém rozsudku ze dne 31. 1. 2019, č. j. 2 As 250/2018 – 68, bod [27] Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „[...] je primárně na samotném žalobci, aby v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 s. ř. s. tvrdil, jakým způsobem byl napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech, respektive jak se napadené rozhodnutí dotýká jeho právní sféry. Spolek tak není legitimován k uplatnění jakýchkoliv žalobních námitek, ale pouze námitek relevantních z hlediska zájmů hájených tímto spolkem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 9. 2009, č. j. 1 As 40/2009 – 251).“.
80. Rovněž bylo třeba vycházet z charakteru správního řízení, z něhož vzešlo napadené rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu v nyní projednávané věci. Tím bylo pouze řízení vedené o výjimce dle § 56 ZOPK ze zákonných zákazů škodlivých zásahů u konkrétních ZCHDŽ, ohledně kterých žadatel o předmětnou výjimku žádal v souvislosti s realizací předmětné stavby. Žalobce tak nebyl žadatelem o výjimku, tedy tím, kdo inicioval předmětné správní řízení a kdo vymezil rozsah řízení výčtem ZCHDŽ, u nichž bylo o předmětnou výjimku žádáno. Dále pak obecně platí, že řízení o výjimce dle § 56 ZOPK je zpravidla předstupněm řízení o umístění stavby, resp. řízení o povolení stavby. Rovněž platí, že řízení o výjimce dle § 56 ZOPK není ani řízením vedeným podle zákona o EIA ani navazujícím řízením ve smyslu § 3 písm. g) zákona EIA.
81. V návaznosti na výše uvedené soud rovněž předesílá, že žalobce (jakožto environmentální spolek) mohl být dotčen na svých veřejných subjektivních právech pouze tou částí prvostupňového rozhodnutí (aprobovaného napadeným rozhodnutím), kterou byla předmětná výjimka povolena (včetně stanovených podmínek pro výjimku), a tedy pouze ve vztahu k ZCHDŽ, u nichž orgán ochrany přírody výjimku povolil. Naopak v té části správního rozhodnutí orgánu ochrany přírody, kde žádosti žadatele vyhověno nebylo, platí nadále zákonné zákazy škodlivého zásahu, a proto žalobce, jehož legitimace se odvíjí od ochrany přírody, nemohl být na svých veřejných subjektivních právech jakkoli dotčen. V tomto kontextu byly některé žalobní námitky bez dalšího nedůvodné již pro absenci skutečného dotčení veřejných subjektivních práv žalobce (tedy nedostatek aktivní věcné legitimace), a to zejména námitky o nesrovnalostech ve výčtu živočichů, ohledně nichž bylo rozhodováno předmětným rozhodnutím orgánu ochrany přírody o povolení výjimky.
82. Nutno zdůraznit, že z žádné žalobní námitky neplyne, v čem konkrétně by se jednotlivé v žalobách vytýkané nedostatky měly negativně projevit na ty ZCHDŽ, u nichž byla povolena výjimka, resp. v jakém konkrétním parametru by měla být navrhovaná kompenzační opatření nedostatečná a proč by neměla plnit sledovaný účel. Soud souhlasí

s názorem žalovaného, že smyslem účasti environmentálních spolků na správních řízeních vedených dle ZOPK je snaha poskytnout v řízeních ve věcech ochrany přírody prostor těmto spolkům pro uplatnění odborných příspěvků k řešení konkrétní problematiky a tím obohatit množství podkladů pro meritorní posouzení dané věci, ovšem přístupem žalobce v průběhu předmětného správního řízení byl tento smysl poněkud vyprázdněn.

83. Veden právě uvedenými východisky, soud se zabýval jednotlivými námitkami žalobce, přičemž je třeba předeslat, že všechny jeho žalobní námitky vyhodnotil jako nedůvodné, a to z dále popsanych důvodů.

(i) Námitka nesouladu rozsahu žádosti a napadeného rozhodnutí

84. Žalobce namítal nesoulad rozsahu žádosti žadatele a posléze vydaného rozhodnutí orgánu ochrany přírody o udělení výjimky, a to zejména v otázkách doby platnosti výjimky a výčtu ZCHDŽ. Zjednodušeně řečeno, žalobce tvrdil, že orgán ochrany přírody rozhodl o něčem, o co žadatel nežádal, přičemž namítal porušení dispoziční zásady a zásah do práva žalobce na spravedlivý proces.
85. Předně měl soud za to, že tvrzené porušení dispoziční zásady by teoreticky mohlo být způsobilé zasáhnout do práv žadatele, ovšem nikoli žalobce, coby environmentálního spolku odvozujícího své účastenství ve správním řízení z § 70 odst. 3 ZOPK. Řízení o povolení výjimky je ryze návrhovým řízením, když je to pouze žadatel, kdo disponuje předmětem řízení. Z žalobních tvrzení přitom nevyplynulo nic, z čeho by bylo možné usuzovat na dotčení práv žalobce tvrzeným porušením dispoziční zásady. Z těchto důvodů se podle názoru soudu v případě této žalobní námitky nejednalo o námitku relevantní z hlediska zájmů hájených žalobcem, tudíž žalobce nebyl legitimován tuto námitku uplatnit.
86. Beztak by ale nebyla daná námitka ani důvodnou, neboť soud žádné porušení dispoziční zásady neshledal. Nutno upozornit, že co do podstaty jde o opakování odvolací námitky, se kterou se žalovaný náležitě vypořádal v napadeném rozhodnutí. Žalobce ve své žalobě nepředložil žádnou přesvědčivou argumentaci, na základě které by žalovaného posouzení této námitky neobstálo.
87. Pokud jde o otázku doby platnosti výjimky, pak je třeba souhlasit s žalovaným, že tento ve svém prvním rozhodnutí, jímž zrušil původní prvostupňové rozhodnutí, uložil prvostupňovému orgánu, aby otázku časové působnosti povolené výjimky v dalším řízení vyjasnil. To posléze prvostupňový orgán učinil, když výzvou vyzval žadatele k doplnění předmětné žádosti, přičemž žadatel svou žádost doplnil podáním, kde žádal o časovou působnost po celou dobu realizace stavby a její životnosti. Pokud jde o výčet ZCHDŽ, pak v průběhu řízení došlo k upřesnění početnosti ZCHDŽ, ohledně kterých bylo žádáno o výjimku, a to podáním žadatele. V tomto doplnění jsou uvedeny konkrétní ZCHDŽ, ohledně kterých bylo orgánem ochrany přírody rozhodováno. Žalovaný v napadeném rozhodnutí upozornil, že odvolatelé neuvedli konkrétní ZCHDŽ, o kterých by prvostupňový orgán rozhodl nad rámec žádosti žadatele. Na to ovšem žalobce ve svých žalobních tvrzeních nereagoval a ani soudu neoznačil konkrétní ZCHDŽ, ohledně kterého by bylo rozhodnuto nad rámec žádosti žadatele. Přitom není úkolem soudu, aby v rámci soudního přezkumu za žalobce vyhledával případné konkrétní nesrovnalosti v napadeném správním rozhodnutí.
88. Lze proto souhlasit s žalovaným v tom, že prvostupňovým orgánem bylo postupováno v režimu odstranění vad žádosti, nikoli v režimu změny žádosti či jejího rozšíření ve smyslu

§ 41 odst. 8 správního řádu, jak nesprávně namítal žalobce.

89. Námitka neudělení souhlasů vlastníků pozemků s umístěním náhradních opatření

(ii) *Námitka udělení výjimky k neplatné projektové dokumentaci*

90. Žalobce tvrdí, že před vydáním napadeného rozhodnutí byla vydána „kompletně nová projektová dokumentace“, přičemž dovozuje, že bez posouzení aktuální projektové dokumentace je napadené rozhodnutí nezákonné. Soud má za to, že tato námitka nemůže být ani v potenciální rovině důvodná. Je třeba si uvědomit, že výjimka ze zákazů k ochraně ZCHDŽ je dle výslovného znění § 56 odst. 1 ZoPK udělována pro účely jakéhokoli škodlivého zásahu, kterým je konkrétní činnost konkrétně určené osoby. Jak správně dovedl žalovaný, platí, že je-li podkladem řízení o výjimce projekt činnosti, je odpovědností žadatele, aby tento projekt popisem a specifikací činnosti odpovídal skutečnému záměru. Bude-li odlišně specifikována škodlivá činnost, pro kterou byla výjimka udělena, a činnost, která bude předmětem dalších řízení, pro které bude rozhodnutí o výjimce nezbytným podkladem, pozbude výjimka pro žadatele smyslu. Lze proto uzavřít, že i pokud by bylo tvrzení žalobce pravdivé a vskutku došlo k vydání „kompletně nové projektové dokumentace“, která by svým obsahem nebyla kompatibilní s dokumentací dosavadní, v navazujícím územním a stavebním řízení by tato skutečnost zabránila realizaci záměru a tím i dotčení žalobcem chráněné hodnoty.

(iii) *Námitka neudělení souhlasů vlastníků pozemků s umístěním náhradních opatření*

91. V tomto žalobním bodu žalobce namítal nezákonnost, kterou spatřoval v neudělení souhlasů s umístěním kompenzačních opatření od vlastníků pozemků, na kterých mají být opatření umístěna. Žalobce tvrdil, že napadené rozhodnutí nezaručuje splnění a realizaci stanovených podmínek pro udělení výjimky dle § 56 ZOPK, resp. daných kompenzačních opatření.
92. Soud souhlasí s žalovaným v tom, že v případě tohoto žalobního bodu jde o téměř doslovný přepis odvolací námítky, se kterou se žalovaný vypořádal v napadeného rozhodnutí. Tam žalovaný zejména vysvětlil, že vlastníci pozemků dotčených kompenzačními opatřeními nejsou účastníky správního řízení o výjimce dle § 56 ZOPK, což bylo potvrzeno soudní praxí. Rovněž vyjasnil, že v předcházejícím odvolacím řízení žalovaný označil za nedostatek původního prvostupňového rozhodnutí absenci stanovisek (nikoli souhlasů) vlastníků pozemků k návrhu kompenzačních opatření, přičemž po doplnění řízení doznal skutkový základ podstatných změn, když se dosavadní kompenzační opatření stala součástí vlastního stavebního záměru jako samostatné stavební objekty a jako taková budou muset být posouzena v územním a následně i stavebním řízení. Soud rovněž souhlasí s žalovaným v tom, že ZOPK nestanovuje jako nutnou podmínku k umístění kompenzačních opatření souhlas vlastníků dotčených pozemků, tudíž správní orgán nemůže o vlastní vůli tímto souhlasem udělení výjimky podmiňovat.
93. Uvedené vypořádání dané námítky soud shledal dostatečným a navíc majícím oporu ve správním spisu. Ze správního spisu vyplývá, že prvostupňový orgán poté, co bylo zrušeno jeho první rozhodnutí, v dalším pokračování řízení postupně rozhodl o tom, že jednotliví vlastníci nejsou účastníky správního řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK, přičemž svůj postup odůvodnil právním názorem vyslovených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2019, č. j. 6 As 375/2018 – 31, následně potvrzeným usnesením Ústavního soudu ze dne 27. 2. 2020, sp. zn. IV. ÚS 2636/19. Prvostupňový orgán rovněž vyzval žadatele k doložení stanovisek dotčených vlastníků pozemků, jak mu bylo uloženo

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

odvolacím orgánem, což žadatel splnil.

94. Dále je třeba zdůraznit, že žalobce ve své žalobě nevyjasnil, jak by absencí souhlasů vlastníků dotčených pozemků mohl být zkrácen na svých právech ve vztahu k zájmům, které mu příslušelo v řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK hájit. Soud má za to, že žalobce, který odvíjel své námitky od tvrzeného zásahu do práva na příznivé životní prostředí, nemohl být na tomto veřejném subjektivním právu jakkoli zkrácen neudělením souhlasu od některých vlastníků pozemků v budoucnu dotčených částí předmětné stavby zahrnujících kompenzační opatření (k tomu srov. přiměřené žadatelem odkazovaný bod [39] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2018, č. j. 2 As 328/2016 – 96). Stejně tak soudu není zřejmé, jak by žalobce mohl být v dané souvislosti dotčen na svém právu na spravedlivý proces.
95. Žalobce pouze v dané souvislosti tvrdil, že bez souhlasu vlastníků dotčených pozemků nelze stavbu kompenzačních opatření realizovat, aniž by zohlednil tu správními orgány akcentovanou skutečnost, že poté, co se kompenzační opatření stala součástí předmětné stavby, která je realizována ve zvláštním režimu liniových staveb, bude možné případné nesouhlasy v krajním případě řešit institutem vyvlastnění. To vše ovšem bude namísto řešit až v pozdějších fázích realizace předmětné stavby, zejména v územním řízení. Jak přilehavě uvedl prvostupňový orgán, prokáže-li se např. v územním řízení, že náhradní opatření nebude možné z jakéhokoli důvodu realizovat dle stávající projektové dokumentace, pak bude na žadateli, aby našel, navrhl a projednal adekvátní řešení (srov. prvostupňové rozhodnutí). K tomu soud doplňuje, že takovým náhradním řešením by mohl být buď návrh náhradního kompenzačního opatření, které by ale musel orgán ochrany přírody, nebo by bylo možné případný nesouhlas vlastníka dotčeného pozemku vyřešit instituty nuceného zřízení věcného břemene či případně vyvlastnění dle zákona č. 416/2009 Sb., liniový zákon, v platném znění. Námitky stran případných nesouhlasů vlastníků dotčených pozemků s realizací některých kompenzačních opatření jsou v řízení o udělení výjimky dle § 56 ZOPK předčasné, neboť tam je třeba řešit otázku dostatečnosti a účinnosti navržených kompenzačních opatření, což prvostupňový orgán náležitě učinil, když navržená kompenzační opatření posoudil jako dostatečná k tomu, aby u dotčených ZCHDŽ nedošlo ke zhoršení oproti době před realizací předmětné stavby, přičemž za tímto účelem stanovil podmínky pro účely udělené výjimky. Nutno zdůraznit, že žalobce ve své žalobě konkrétním způsobem neoznačil konkrétní kompenzační opatření, u něhož by uvedl konkrétní důvody, pro které by bylo třeba takové opatření hodnotit jako nedostatečné.

(iv) Námitka neprokázání splnění podmínek dle § 56 odst. 1 a 2 ZOPK

96. V tomto žalobním bodu žalobce tvrdil neprokázání splnění podmínek dle § 56 odst. 1 a 2 ZOPK, přičemž se jednalo o stejné námitky, jaké uplatnil v čl. III. bodě 5. odvolání. Žalobce pouze v závěru tohoto žalobního bodu připojil komentář, že v řízení prokázal existenci jiného uspokojivého řešení a že klíčová úvaha o otázce převažujícího veřejného zájmu má být bez věcného odůvodnění.
97. Soud v této souvislosti předně uvádí, že se žalovaný uvedenými námitkami o neprokázání podmínek dle § 56 odst. 1 a 2 ZOPK podrobně zabýval na str. 9 až 11 napadeného rozhodnutí. Žalovaný po přezkoumání prvostupňového rozhodnutí konstatoval, že orgán ochrany přírody opřel svůj závěr o veřejné prospěšnosti stavby D3 o celou řadu dokumentů vydaných na úrovni vládní, mezinárodní, celostátní politické či regionální, na jejichž základě lze dovodit váhu veřejného zájmu na vybudování dálnice D3, jejíž nedílnou součástí je i předmětný dálniční úsek. Žalovaný ve shodě s orgánem ochrany přírody považoval dané

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

podklady za stále aktuální. Stavby dálnic jsou v platné legislativě vymezeny jako stavby veřejně prospěšné, když navíc v případě dálnice D3 se jedná o dálnici již z části vybudovanou a v provozu, tudíž je dán veřejný zájem na jejím dokončení. Takto deklarovaný zájem na dostavbě nemůže vymizet spolu s koncem platnosti některých dokumentů, zvláště když v současnosti nelze z ničeho usuzovat, že by zájem na vybudování dálnice D3 oslabil. Žalovaný odkázal na obsáhlou argumentaci orgánu ochrany přírody obsaženou v prvostupňovém rozhodnutí, když se s ním ztotožnil v závěru o existenci veřejného zájmu na výstavbě daného úseku dálnice D3.

98. Žalovaný rovněž poukázal na to, že se orgán ochrany přírody podrobně zabýval vahou veřejného zájmu na ochraně přírody a dotčených ZCHDŽ, což byly úvahy, které jeho předchozí rozhodnutí ve věci postrádalo. Orgán ochrany přírody zahrnul do svých úvah zejména podklady svědčící o výskytu a početnosti populací jednotlivých ZCHDŽ v dané lokalitě a využil vlastní znalosti ekologie těchto ZCHDŽ, přičemž vzal v úvahu v zásadě vše, co v řízení v tomto ohledu vyšlo najevo. Rovněž uvedl zjištění, že předmětnou stavbou nebude zasažen žádný z přírodovědného hlediska jedinečný biotop a že vliv na dotčené ZCHDŽ bude ve všech případech nízký až zanedbatelný, přičemž u žádného ze ZCHDŽ nebude mít záměr vliv na udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany. Žádný ze ZCHDŽ není druhem pro danou lokalitu jedinečným, neboť se jedná o druhy běžné nejen v širším okolí stavby. Stavbou je pak dotčeno pouze šest ZCHDŽ z kategorie silně ohrožených, ostatní ZCHDŽ spadají do kategorie ohrožených. Stavbou nebude dotčen žádný ze ZCHDŽ kriticky ohrožených. Žalovaný rovněž přitakal orgánu ochrany přírody v tom, že zohlednil skutečnost, že těžiště škodlivosti záměru bude v období jeho realizace, přičemž po dobu jeho provozu již budou fungující objekty a opatření ke kompenzaci vlivu zajišťovat dostatek biotopů pro další existenci dotčených ZCHDŽ a budou rovněž eliminovat negativní vlivy provozu stavby. Orgán ochrany přírody se rovněž věnoval posouzení vlivu na jednotlivé ZCHDŽ.
99. Žalovaný se též zabýval odvolateli namítaným kritériem jiného uspokojivého řešení souvisejícího s návrhy alternativních řešení záměru, přičemž vyslovil názor, že orgánu ochrany přírody v řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK nepřísluší měnit navrhovaný průběh liniové stavby, byla-li tato otázka vyřešena v procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA). K namítané alternativní variantě „východního“ vedení dálnice D3 žalovaný zdůraznil, že v předcházejícím procesu EIA byly předmětem posuzování jak varianta „západní“, tak i „východní“, přičemž jako nejvýhodnější byla vyhodnocena právě varianta „západní“. Za této situace orgán ochrany přírody nebyl povinen se touto alternativou opakovaně zabývat. Rovněž zdůraznil, že „západní“ varianta je součástí územních plánů dotčených obcí a navíc „západní“ varianta byla potvrzena i Nejvyšším správním soudem jako součást Zásad územního rozvoje Středočeského kraje. K odvolateli uvažované alternativě zkapacitnění stávající silnice I/3 či dokončení dálnice D4 žalovaný uvedl, že orgán ochrany přírody nebyl povinen o nich uvažovat, když jiné uspokojivé řešení je třeba hledat v dílčích činnostech daného záměru, nikoli ve zcela jiném záměru, který nepředstavuje plnohodnotnou a uspokojivou variantu záměru (který sleduje navázání na již dokončené části jediné liniové stavby a zamezení pokračující agregaci dopravního zatížení obcí v trase navazující na doposud dokončené úseky stavby).
100. K tomu je třeba odkázat na podrobné a srozumitelné odůvodnění obsažené v prvostupňovém rozhodnutí, kde se orgán ochrany přírody naplněním podmínek pro povolení výjimky dle § 56 ZOPK řádně zabýval. Nejprve vymezil čtyři podmínky, které vyplývají z § 56 ZOPK, tj. (i) převaha jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

(ii) existující důvod dle § 56 odst. 2 ZOPK, (iii) neexistence jiného uspokojivého řešení a (iv) neovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany, a poté se naplněním těchto podmínek v dané věci zabýval (srov. str. 7 až 14 prvostupňového rozhodnutí). Poté následovalo podrobné posouzení vlivů na jednotlivé předmětnou stavbou v budoucnu dotčené.

101. Soud hodnotí správní uvážení orgánu ochrany přírody stran naplnění podmínek pro udělení výjimky dle § 56 odst. 1 a 2 ZOPK jako přezkoumatelné a mající oporu v konkrétních skutkových okolnostech daného případu. Soud naopak neshledal, že by orgán ochrany přírody jakkoli vybočil z mezí správního uvážení, které mu zákon svěřuje v dané oblasti rozhodování o povolení výjimek ze zákazů směřujících k ochraně ZCHDŽ. Podle názoru soudu z rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je patrné, že v posuzovaném případě byl veřejný zájem na realizaci předmětné stavby prokázán, přičemž tento veřejný zájem převážil nad zájmem na ochranu přírody, když v daném případě vliv na dotčené ZCHDŽ bude ve všech případech nízký a u žádného ze ZCHDŽ nedojde k ohrožení udržitelnosti jeho příznivého stavu. Posouzení orgánu ochrany přírody zohlednilo všechny relevantní podklady, které soud hodnotil jaké aktuální, neboť ze správního spisu nevyplývalo nic, co by nasvědčovalo, že se v mezidobí něco zásadního změnilo. Ostatně ani žalobce netvrdil konkrétní podklady či dokumenty, ze kterých by byl patrný odklon od dosavadních podkladů, ze kterých orgán ochrany přírody vycházel. Správní orgány rovněž vysvětlily a odůvodnily svůj závěr, že veřejný zájem na realizaci předmětné stavby převažuje nad ochranou dotčených ZCHDŽ, jakož se i vyjádřily ke kritériu jiného uspokojivého řešení. Z uvedených důvodů soud posouzení správním orgánů o naplnění podmínek pro udělení výjimky dle § 56 odst. 1 a 2 ZOPK ve vztahu k ZCHDŽ uvedeným ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí aproboval jako správné a řádně odůvodněné.
102. Ve vztahu k dílčí námitce o existenci jiného uspokojivého řešení, které podle názoru žalobce měl orgán ochrany přírody zohlednit, soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2022, č. j. 6 As 17/2020 – 74, kde kasační soud uvedl: *„Obecně platí, že po orgánu ochrany přírody rozhodujícím o výjimce podle § 56 ZOPK obecně nelze požadovat, aby fakticky zpracovával alternativní stanoviska k již existujícímu stanovisku EIA s cílem vyloučit existenci jiné vhodné varianty. Takový požadavek totiž neodpovídá povaze a smyslu řízení o výjimce.“* (viz bod [49] cit. rozsudku a dále tam odkazované rozsudky ze dne 19. 12. 2014, č. j. 5 As 10/2013-38, a ze dne 16. 5. 2017, č. j. 5 As 180/2015-51). Je tudíž zřejmé, že správní orgány ani v tomto ohledu nepochybily.
(v) *Námitka, že žádost neprokazuje splnění podmínek závazného stanoviska EIA*
103. V tomto žalobním bodu žalobce tvrdil, že již na počátku správního řízení namítal, že žádost žadatele neprokazuje splnění podmínek závazného stanoviska EIA z roku 2012 (zejména podmínek č. 27 až 43), ovšem že správní orgán na tuto námitku nereagoval a rovněž že žalovaný měl tuto námitku nechat bez povšimnutí.
104. K této námitce soud nejprve uvádí, že jde v zásadě o okopírování odvolací námítky, kterou žalobce předtím převzal z předchozího odvolání proti prvému prvostupňovému rozhodnutí (které žalovaný zrušil v odvolacím řízení rozhodnutím ze dne 10. 9. 2020). Ačkoli se žalovaný s touto námitkou opakovaně vypořádal (srov. rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 9. 2020), když mj. upozorňoval na nesrozumitelnost a značnou obecnost uvedené námítky, žalobce tuto svou námitku nadále uplatňuje v nezměněné podobě, když v rozporu s obsahem napadeného rozhodnutí dokonce nepravdivě tvrdí, že žalovaný nechal tuto

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

odvolací námitku bez povšimnutí. Skutečnost je taková, že žalovaný opakovaně upozornil na to, že předmětné stanovisko EIA bylo v podkladech pro rozhodnutí orgánu ochrany přírody a dále že podmínky ze stanoviska EIA nejsou závazné pro řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK, neboť toto řízení není navazujícím řízením ve smyslu zákona EIA. Navíc žalovaný upozornil na to, že bližší vypořádání tvrzeného rozporu s některými podmínkami stanoviska EIA naráží na obecnost odvolání, když odvolatelé blíže neupřesnili, o jaký konkrétní rozpor se má jednat, resp. s jakou konkrétní podmínkou se má posouzení orgánu ochrany přírody ocitat v rozporu.

105. Navíc žalobce v žalobě nijak nevyjasňuje, jak by se tvrzené porušení některých podmínek z posudku EIA mělo konkrétně promítnout do předmětného řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK ve vztahu k dotčeným ZCHDŽ, ohledně kterých byla předmětná výjimka povolena. Soud odkazuje na následující závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2015, č. j. 5 As 59/2013 – 57, které potvrzují omezený rozsah možného použití stanoviska EIA v řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK: *„Je tedy nepochybné, že stanovisko EIA je v rozsahu podmínek týkajících se ochrany zvláště chráněných druhů živočichů podkladem pro rozhodnutí o povolení výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Možnosti jeho přezkumu v rámci žaloby proti rozhodnutí o výjimce podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny (prostřednictvím § 75 odst. 2 s. ř. s.) jsou však výrazně omezeny. Je tomu tak proto, že předmět řízení o výjimce podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny je ve srovnání s širokou škálou složek životního prostředí, které jsou předmětem posuzování v procesu EIA (jsou posuzovány vlivy nejen na živočichy a rostliny, ale též na ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky), příliš úzký. Přezkum stanoviska EIA v rámci daného řízení by se tudíž mohl týkat pouze podmínek stanoviska EIA majících bezprostřední vztah k rozhodnutí o výjimce podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, případně procesního postupu vedoucího k vydání stanoviska EIA, v jehož důsledku byly takové podmínky dle žalobních tvrzení vadně formulovány.“*

106. Je třeba v této souvislosti uzavřít, že správní orgány ani v tomto směru nepochybily.

(vi) *Námitka rozporu s § 45 a § 68 odst. 2 správního řádu*

107. V šestém žalobním bodu žalobce namítal rozpor s § 45 správního řádu a § 68 odst. 2 správního řádu, který měl spočívat v nedostatečném vypořádání odvolacích námitek o tom, že žádost žadatele o výjimku neobsahovala konkrétní výčet ZCHDŽ a že projektová dokumentace měla být nesprávně označena.

108. Tato velmi obecně formulovaná námitka, která po obsahové stránce odpovídá odvolací námitce č. 7, byla žalovaným vypořádána na str. 14 napadeného rozhodnutí. Soud shledal toto vypořádání, vzhledem k obecné formulaci námitek, jako dostačující. Soud souhlasí s žalovaným v tom, že výčet ZCHDŽ byl v průběhu správního řízení vyjasněn, přičemž z prvostupňového rozhodnutí je jasné patrné, u kterých ZCHDŽ byla předmětná výjimka povolena a ohledně kterých byla žádost o výjimku zamítnuta. Rovněž označení projektové dokumentace rokem vyhotovení, názvem a jejím zpracovatelem je dostatečně individualizované. Soud navíc v této žalobní námitce postrádá tvrzení o tom, jak konkrétně by se mohly namítané nedostatky promítnout do práva žalobce na příznivé životní prostředí ve vztahu k ZCHDŽ, u nichž byla povolena výjimka, resp. jak by tvrzenými nedostatky mohl být žalobce zkrácen na právu na spravedlivý proces.

(vii) *Námitka nezákonnosti některých závazných podmínek*

109. V sedmém žalobním bodu žalobce namítal nezákonnost dvou podmínek obsažených ve

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

výroku II. prvostupňového rozhodnutí (žalobce tento výrok označoval jako výrok č. III, platí však, že takový výrok napadené rozhodnutí neobsahuje), a to konkrétně podmínky č. 14 (doba platnosti výjimky) a podmínky č. 12 (vymezení doby pro splnění povinnosti zajistit náhradní opatření). I v tomto případě se jedná o námitky, které již byly žalobcem uplatněny v odvolání (konkrétně se jednalo o odvolací námitku č. 8) a kterými se žalovaný zabýval v napadeném rozhodnutí, kde je vypořádal. Soud pro úplnost poznamenává, že odvolatelé, včetně žalobce, ve svých odvoláních proti prvostupňovému rozhodnutí namítali nezákonnost i dalších podmínek stanovených ve výroku II., ovšem tyto své námitky, které žalovaný rovněž v napadeném rozhodnutí vypořádal, žalobce neučinil součástí svých žalobních tvrzení, tudíž se jimi soud již nezabýval.

110. Pokud jde o podmínku č. 14, soud tam obsažené vymezení doby platnosti, ve spojení s odůvodněním stanovené doby platnosti výjimky obsaženým v prvostupňovém i napadeném rozhodnutí, neshledal nezákonným a věcně nesprávným, jak namítal žalobce. Soud rozumí odůvodnění správních orgánů, proč doba platnosti povolení byla stanovena zvoleným způsobem. Orgán ochrany přírody v prvostupňovém rozhodnutí zřetelně vyjádřil svůj úmysl vytvořit žadateli dostatečný časový prostor pro získání všech navazujících povolení pro realizaci předmětné stavby, přičemž bylo zajištěno, aby povolená výjimka neskončila dříve, než skončí navazující územní anebo stavební řízení, aby nevznikla potřeba v průběhu těchto navazujících řízení opětovně žádat o výjimku. Pokud jde o tvrzený rozpor podmínky č. 14 s výrokem I., kde se uvádí, že výjimka opravňuje jejího držitele k vyjmenovaným škodlivým zásahům „*v rámci realizace předmětné stavby a po dobu jejího užívání*“, pak soud žádný takový rozpor nespatřuje. Zatímco v podmínce č. 14 je stanovena doba trvání povolení výjimky, tedy časová působnost rozhodnutí o povolení výjimky, tak ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí je vymezena věcná působnost výjimky, tedy je zde uveden účel, pro který byla výjimka k provádění škodlivých zásahů povolena. Pokud jde o namítanou nepřiměřenost stanovené doby 10 let, pak žalobce ani tuto námitku blíže neodůvodnil, přičemž soud v obecné rovině danou dobu jako nepřiměřenou nevnímá, vezmeme-li v úvahu, že povolovací proces předmětné stavby je na samém počátku a že i následná realizace předmětné stavby zcela jistě bude časově náročná.
111. Ani v případě podmínky č. 12 soud neshledal žalobcem namítanou nezákonnost, kterou v tomto případě žalobce spatřuje v rozporu s § 45i ZOPK stanovujícím požadavek, že kompenzační opatření musí být zajištěna před realizací záměru. Žalobce totiž nevykládá podmínku č. 12 v celém kontextu, když zdůrazňuje pouze text „*souběžně se stavbou*“, ovšem pomíjí, že podmínka vyžaduje, aby držitel výjimky zajistil provedení náhradních opatření tak, „*aby byla funkční nejpozději souběžně s výstavbou konkrétního úseku stavby*“. Kompenzační opatření tak musejí být funkční již souběžně se stavbou (tj. musejí být již dokončena), nikoli že by měla být realizována až souběžně se stavbou, jak argumentoval žalobce. Odkazované ustanovení § 45i odst. 11 ZOPK obsahuje ve vztahu k ZCHDŽ, které jsou chráněné evropskými směrnici, požadavek na to, aby *uložená kompenzační opatření byla zajištěna před realizací záměru*, přičemž *kompenzační opatření jsou zajištěna, pokud jsou funkční*. Tomuto požadavku podle názoru soudu podmínka č. 12 neodporuje.
112. Pokud se jedná o zcela obecnou námitku, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nepatřičně vypořádává odvolací námitku týkající se užití pojmu „bobulovitý“, pak soud zdůrazňuje, že žalobce žádnou obdobnou námitku v průběhu odvolacího řízení nevzněsl, není tedy zřejmé, jak mohl žalovaný při jejím vypořádání pochybit. Navíc platí, že žalobce ani v podané žalobě nijak nespecifikuje, v čem je pojem „bobulovitý“ „*nesmyslný*“.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

(viii) *Námítky rozporu s § 56 odst. 7 zákona*

113. K tvrzenému rozporu s § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 písm. a) ZOPK z důvodu, že rozhodnutí o povolení výjimky neuvádí u většiny ZCHDŽ žádný počet jedinců, soud odkazuje na své posouzení stejné námítky uplatněné žalobcem, které je uvedeno níže (viz námitka č. 9). Pokud žalobce v dané souvislosti namítal rozpor prvostupňového rozhodnutí o povolení výjimky se směrnicemi a mezinárodní úmluvou na ochranu netopýrů, pak je třeba upozornit, že přítomnost netopýrů v dotčeném území nebyla v průběhu správního řízení zjištěna, resp. nebylo zjištěno, že by netopýři mohli být realizací předmětné stavby jakkoli negativně dotčeni. Žalobce s touto velmi obecně formulovanou námitkou přichází až ve správní žalobě, a to bez opory ve správním spisu.
114. Pokud jde o tvrzený rozpor s § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK z důvodu nedostatečného určení způsobu kontrol ze strany orgánu ochrany přírody, pak soud uvádí, že tento rozpor neshledal. Podle § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK *rozhodnutí musí obsahovat způsob kontrol, které bude orgán ochrany přírody [...] provádět*. Tento zákonný požadavek podle názoru soudu byl v projednávané věci dodržen, a to v rámci podmínek č. 9 až 11 stanovených ve výroku II. prvostupňového rozhodnutí. Soud souhlasí s žalovaným, že orgán ochrany přírody stanovil způsob provádění kontrol dostatečně určitě. Je třeba zohlednit, že o podmínkách kontrolní činnosti bylo rozhodováno v situaci, kdy zahájení kontrol bylo lze očekávat nejdříve v horizontu několika let od okamžiku, kdy bylo o předmětné výjimce rozhodováno, neboť nejprve ještě musí proběhnout územní řízení a řízení o stavebním povolení, než bude možné přistoupit k případné realizaci stavby. Přitom až zahájením realizace stavby mohou být ZCHDŽ negativně zasaženi. Budoucí faktický výkon kontrol tedy bude zásadně ovlivněn budoucím rozhodnutím o povolení stavby a navazujícím harmonogramem výstavby. Soud souhlasil s žalovaným, že v podmínce č. 12 je žadateli uložena povinnost oznamovat orgánu ochrany přírody po celou dobu stavby požadované údaje, které plynou z podmínek výjimky, a to průběžně, jde-li o specifikovaná opatření, nebo v určených lhůtách, jde-li o obecné informace o využívání výjimky. Tyto údaje od žadatele musejí být ve smyslu podmínky č. 10 dostatečně podrobné a konkrétní tak, aby mohly být prověřeny buď dle písemných záznamů a fotodokumentace, nebo kontrolou na místě. Orgán ochrany přírody tak bude předem seznámen s plánem kontrolních dnů stavby, který bude určující pro termíny provádění pravidelných kontrol, a to za součinnosti žadatele. Navíc orgán ochrany přírody má dle podmínky č. 9 rovněž oprávnění provádět kontroly nahodile kdykoli po dobu platnosti výjimky. Je logické, že časový plán kontrolní činnosti je navázán na postup provádění předmětné stavby a bude se odvíjet od konání kontrolních dnů stavby. Je pak pochopitelné, že konkrétní termíny budou dány až ve fázi vlastní realizace záměru.
115. Pokud byl žalobcem činen odkaz na „rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 7. 2020, č. j. 31 A 72/2019-203“, tak žádný takový rozsudek nelze v databázi rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dohledat, tudíž se k tomuto odkazu nemůže soud blíže vyjádřit. Nicméně v obecné rovině lze říci, že každý případ řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK je specifický hned v několika podstatných faktorech, jakými jsou zejména (i) charakter, místo a časový plán realizace stavebního záměru, (ii) konkrétní ZCHDŽ a jejich početnost v dané lokalitě, (iii) navržená kompenzační opatření a stanovené podmínky pro výjimku, včetně plánu kontrol orgánu ochrany přírody. Tudíž je třeba každý případ hodnotit individuálně a jakékoli paralely s jiným případem mohou být velmi zavádějící a nepřiléhavé. Soud proto spatřoval odlišnost nyní posuzovaného případu od případu posuzovaného v žalobcem b) odkazovaném rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2022, č. j. 51 A 108/2020 –

53, kde Krajský soud v Praze konstatoval, že konkrétní způsob kontrol absentoval (v čemž spatřoval rozpor s § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK). To ale není případ srovnatelný s případem řešeným soudem v nyní projednávané věci, kde způsob kontrol orgánem ochrany přírody stanoven byl. Z důvodu popsanych výše soud hodnotil způsob kontrol stanovený v prvostupňovém rozhodnutí jako dostatečně určitý z hlediska naplnění účelu předmětného zákonného požadavku na stanovení „způsobu kontrol, které bude orgán ochrany přírody provádět“. Nic jiného dané zákonné ustanovení nepožaduje, přičemž tento zákonný požadavek nelze vykládat přespřílišně extenzivně. Soud rovněž souhlasil s žalovaným v tom, že žalobce si zcela nepochybně mohl učinit úsudek o četnosti a způsobu provádění kontrol a tyto mohl v průběhu správního řízení případně podrobit věcné kritice tak, aby bylo možné se zabývat konkrétními argumenty, proč by způsob stanovených kontrol neměl být dostatečný. To však žalobce neučinil a namísto toho pouze opakuje pasáž svého odvolání a poté cituje z rozsudků krajských soudů, které dle jím uváděné citace zjevně řešily skutkově odlišné případy, v nichž správnímu rozhodnutí byla vytýkána absence způsobu určení kontrol orgánu ochrany přírody. V nyní posuzovaném případě tak z žaloby žalobce ani není zřejmé, jak by se stanovený způsob kontrol mohl negativně dotknout práva žalobce na příznivé životní prostředí, kterého se v žalobě dovolával.

116. Pokud byl žalobcem činěn odkaz na „rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 7. 2020, č. j. 31 A 72/2019-203“, tak žádný takový rozsudek nelze v databázi rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dohledat, tudíž se k tomuto odkazu nemůže soud blíže vyjádřit. Nicméně v obecné rovině lze říci, že každý případ řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK je specifický hned v několika podstatných faktorech, jakými jsou zejména (i) charakter, místo a časový plán realizace stavebního záměru, (ii) konkrétní ZCHDŽ a jejich početnost v dané lokalitě, (iii) navržená kompenzační opatření a stanovené podmínky pro výjimku, včetně plánu kontrol orgánu ochrany přírody. Tudíž je třeba každý případ hodnotit individuálně a jakékoli paralely s jiným případem mohou být velmi zavádějící a nepřiléhavé. Soud proto spatřoval odlišnost nyní posuzovaného případu od případu posuzovaného v žalobcem odkazovaném rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2022, č. j. 51 A 108/2020 – 53, kde Krajský soud v Praze konstatoval, že konkrétní způsob kontrol absentoval (v čemž spatřoval rozpor s § 57 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK). To ale není případ srovnatelný s případem řešeným soudem v nyní projednávané věci, kde způsob kontrol orgánem ochrany přírody stanoven byl. Z důvodu popsanych výše soud hodnotil způsob kontrol stanovený v prvostupňovém rozhodnutí jako dostatečně určitý z hlediska naplnění účelu předmětného zákonného požadavku na stanovení „způsobu kontrol, které bude orgán ochrany přírody provádět“. Nic jiného dané zákonné ustanovení nepožaduje, přičemž tento zákonný požadavek nelze vykládat přespřílišně extenzivně. Soud rovněž souhlasil s žalovaným v tom, že žalobce si zcela nepochybně mohl učinit úsudek o četnosti a způsobu provádění kontrol a tyto mohl v průběhu správního řízení případně podrobit věcné kritice tak, aby bylo možné se zabývat konkrétními argumenty, proč by způsob stanovených kontrol neměl být dostatečný. To však žalobce neučinil a namísto toho pouze opakuje pasáž svého odvolání a poté cituje z rozsudků krajských soudů, které dle jím uváděné citace zjevně řešily skutkově odlišné případy, v nichž správnímu rozhodnutí byla vytýkána absence způsobu určení kontrol orgánu ochrany přírody. V nyní posuzovaném případě tak z žaloby žalobce ani není zřejmé, jak by se stanovený způsob kontrol mohl negativně dotknout práva žalobce na příznivé životní prostředí, kterého se žalobce v žalobě dovolával.

(ix) *Námítka, že žadatel nesplnil požadavek odvolacího orgánu na kvantifikaci druhů*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

117. V devátém žalobním bodu žalobce namítal, že se žalovaný odmítl zabývat jeho odvolací námitkou o nesplnění požadavku na žadatele o doplnění kvantifikace dotčených ZCHDŽ.
118. Předně je třeba uvést, že se žalovaný touto odvolací námitkou neodmítl zabývat, když se jejím vypořádání věnoval na str. 15 a 16 napadeného rozhodnutí. Tam poukázal zejména na to, že žadatel k výzvě prvostupňového orgánu (který postupoval dle závazného pokynu odvolacího orgánu) doplnil údaje týkající se početnosti dotčených ZCHDŽ v rámci podání ze dne 5. 2. 2021, a to na základě doloženého „Doplnění početnosti a vztahu chráněných druhů v hodnoceném území“ od doc. F., a že tyto doplněné údaje následně prvostupňový orgán ve vztahu k jednotlivým dotčeným ZCHDŽ procesně zhodnotil ve svých úvahách o vlivu záměru na populace těchto ZCHDŽ, a to jak v pasážích věnovaných váze zájmu na ochraně přírody, tak v částech týkajících se konkrétních ZCHDŽ. Žalovaný rovněž upozornil, že odvolatelé ponechali toto posouzení prvostupňového orgánu zcela bez povšimnutí a pouze s odkazem na posudek RNDr. V. opakovali argument o absenci uvedených údajů či jejich nepravdivosti. Žalovaný navíc, nad rámec úvah prvostupňového orgánu, doplnil, že při hodnocení informací o početnosti výskytu konkrétních ZCHDŽ je nutné vzít v potaz charakter řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK, kdy je dán předpoklad dlouhé doby mezi udělením výjimky a jejím faktickým využitím (v důsledku předpokládané délky dalších řízení o umístění a povolení předmětné stavby). Žalovaný uvedl, že prvostupňový orgán zohlednil údaje o početnosti ZCHDŽ v rámci úvah o významu zájmu na ochraně přírody i při hodnocení navrhovaných kompenzačních opatření. V tomto ohledu není dán klíčový význam aktuální početnosti výskytu konkrétního ZCHDŽ, přičemž stanovené podmínky pro výkon dozoru ze strany orgánu ochrany přírody dávají prostor pro případnou úpravu kompenzačních opatření, pokud by došlo k podstatné změně podmínek oproti stavu v době poslední aktualizace podkladů z ledna 2021. Soud hodnotí právě uvedené vypořádání předmětné námítky týkající se údajů o početnosti jako dostatečné a po věcné stránce vůči němu nemá výhrad.
119. Pokud bylo žalobcem odkazováno na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2020, č.j. 10 A 71/2018 – 244, pak se jednalo o odkaz nepřiléhavý, neboť Městský soud v Praze žalobcem a) citované závěry vyslovil na podkladě značně odlišných skutkových okolností jím posuzovaného případu. V tam posuzovaném případě bylo přezkoumáváno rozhodnutí o umístění stavby, přičemž Městský soud v Praze hlavní důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí spařoval v tom, že nebylo vypracováno biologické hodnocení dle § 67 odst. 1 ZOPK.
120. Ačkoli nic dalšího již žalobce v rámci této žalobní námítky nenamítal, soud se v zájmu komplexnosti posouzení věci (a s přihlédnutím k tomu, že obdobné námitky uplatnil žalobce v předchozím žalobním bodu) zabýval i tím, zda by tvrzená nedostatečná kvantifikace ZCHDŽ mohla v nyní posuzovaném případě představovat porušení § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 písm. a) ZOPK.
121. Podle § 56 odst. 7 ZOPK *v případě povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů platí [mimo jiné] pro obsah rozhodnutí podle odstavce obdobně § 5b odst. 3. Podle § 5b odst. 3 písm. a) ZOPK rozhodnutí musí obsahovat označení druhů a množství ptáků, na které se má odchylný postup vztahovat.* Soud zastává názor, že tento požadavek je třeba v každém jednotlivém případě řešícím povolení výjimky dle § 56 ZOPK vykládat s přihlédnutím ke skutkovým okolnostem daného případu, zejména pak s ohledem na zjištění orgánu ochrany přírody ohledně konkrétních ZCHDŽ a četnosti jejich výskytu na řešeném území. V případech, kdy se jedná o druhy, které nejsou kriticky ohrožené a které

se běžně vyskytují i v jiných lokalitách, než je řešená lokalita (nejde tedy o endemickou lokalitu), přičemž četnost takových druhů není v dotčeném území velká anebo se jedná o těžce kvantifikovatelné druhy (např. mravenci či čmeláci, jako tomu bylo v posuzovaném případě), pak nelze požadavek na uvedení množství živočichů vykládat jako požadavek na konkrétní numerické vyjádření. Je třeba vždy přihlídnout ke smyslu daného zákonného požadavku, který soud spatřuje v dostatečné specifikaci konkrétního ZCHDŽ a jeho rozšíření na dotčeném území, aby bylo možné vyhodnotit účinnost navrhovaných kompenzačních opatření. V nyní projednávané věci má soud za to, že tento smysl naplněn byl, když z obsahu prvostupňového rozhodnutí si lze u každého z ZCHDŽ, u kterého byla povolena výjimka, učinit představu o jeho rozšíření na dotčeném území. Žalobce konkrétně neoznačil žádný z předmětných ZCHDŽ, u kterého by neuvedení konkrétní kvantifikace vedlo k neúčinnosti kompenzačních opatření. Pouze bez dalšího odkazuje na pasáž z posudku RNDr. V., který hodnotil prvostupňové rozhodnutí a který vznesl výhrady vůči skupině obojživelníků (čolek, skokan, ropucha) a ptáků (bramborníček, koroptev a křepelka). V případě obojživelníků se na str. 15 prvostupňového rozhodnutí mj. uvádí, že byla zjištěna jejich nízká početnost, přičemž se rovněž uvádí, že stavbou zabírané území není jedinečným a lokalizací zásadním biotopem. V případě ptáků se na str. 17 prvostupňového rozhodnutí mj. uvádí, že jejich výskyt sice byl v dotčeném území zjištěn v několika úsecích, ovšem hnízdění nebylo prokázáno, přičemž u těchto ptačích druhů je jejich ohrožení reálné pouze v době hnízdění, resp. koroptev se případné přímé kolizi se stavební technikou vyhne. Soud proto dospěl k závěru, že zákonný požadavek na určení množství jednotlivých dotčených ZCHDŽ byl v prvostupňovém rozhodnutí dodržen, a tudíž že se prvostupňové rozhodnutí neocitlo v rozporu s § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 písm. a) ZOPK

(x) *Námítka nedostatečnosti a zastaralosti podkladových průzkumů*

122. V desátém žalobním bodu žalobce namítal, že podkladové průzkumy byly nedostatečné a zastaralé. V případě této námítky jde o téměř doslovný přepis odvolací námítky č. 10, přičemž žalobce ve své žalobě vůbec argumentačně nereagoval na vypořádání této jeho odvolací námítky, které lze nalézt na str. 16 až 18 napadeného rozhodnutí.
123. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odůvodnil, proč nebyl dán namítaný rozpor s vyhláškou č. 142/2018 Sb., když k zahájení posuzování předmětného záměru došlo ještě před účinností dané vyhlášky (tj. před 1. 8. 2018), tudíž se dle přechodných ustanovení tato vyhláška na daný případ neaplikovala. Původní biologické hodnocení provedené doc. F. a doložené žadatelem v předmětném správním řízení bylo provedeno v listopadu 2015, následně byla provedena aktualizace v červenci 2018 a poté ještě došlo k další aktualizaci v květnu 2019. Žalovaný ve shodě s orgánem ochrany přírody neshledal jako potřebné provádět v dalším pokračování správního řízení ještě novější aktualizace. Z hlediska dostatečnosti podkladů žalovaný ozřejmil, že vyšel z dlouhodobého průzkumu doc. F., který v dané době byl autorizovanou osobou a o jehož odborných kvalitách neměly správní orgány důvodu pochybovat. Žalovaný poukázal na to, že odvolatelé v průběhu správního řízení neuvedli žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné usoudit, že se v dotčené lokalitě nacházejí i další ZCHDŽ, které by mohly být realizací předmětné stavby negativně dotčeny. Při případném budoucím zjištění výskytu dalšího ZCHDŽ lze podle žalovaného využít oprávnění orgánu ochrany přírody dle § 84 ZOPK. Žalovaný rovněž vysvětlil, že povolení výjimky dle § 56 ZOPK není povolením škodlivé činnosti, tím je až navazující územní a stavební řízení, ve kterém bude možné namítat případné zjištění výskytu dalšího ZCHDŽ, který by mohl být dotčen předmětnou stavbou a u kterého by nebyla povolena

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

výjimka, neboť jinak by byla dána překážka pro vydání příslušného povolení k realizaci předmětné stavby, ledaže by došlo k dodatečnému posouzení dle § 56 odst. 6 ZOPK. Žalovaný se rovněž vypořádal s otázkou důkazního břemene a procesní povinností účastníků řízení označit důkazy ke svým tvrzením ve smyslu § 52 správního řádu. Uvedl, že zpochybňovali-li odvolatelé rozsah doposud zjištěných ZCHDŽ potencionálně negativně ovlivněných předmětnou stavbou, bylo na nich, aby jednak unesli břemeno tvrzení stran výskytu konkrétních ZCHDŽ, jednak přinejmenším označili důkazy stran tohoto výskytu a možností negativního ovlivnění, což však odvolatelé neučinili.

124. Soud hodnotí vypořádání této skupiny námitek žalobce jako plně dostačující a správné, a proto s ním souhlasí a pro stručnost na něj odkazuje. Bylo na žalobci, aby konkrétním způsobem tvrdil takové skutečnosti, které by byly způsobily zpochybnit aktuálnost a dostatečnost podkladových materiálů stran průzkumu dotčeného území z hlediska výskytu ZCHDŽ, a na podporu svých tvrzení pak označil důkazy.

(xi) *Námitka nezákonnosti pro nepřihlédnutí žalovaného k posudku RNDr. V.*

125. V jedenáctém žalobním bodu žalobce namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí v důsledku nepřihlédnutí žalovaného k posudku RNDr. V. z roku 2022 předloženého společně s odvoláním proti prvostupňovému rozhodnutí, kterýžto posudek žalobce, dle svých slov, učinil nedílnou součástí svých odvolacích námitek.
126. Předně je třeba uvést, že žalobce i v případě této žalobní námitky téměř doslovně opakuje to, co uvedl v odvolání. Z žaloby je tak patrné, že žalobce v souvislosti s posudkem RNDr. V. pouze velmi obecně a vágně tvrdil, že daný posudek prokazuje „řadu nezákonností“ prvostupňového rozhodnutí, že prvostupňové rozhodnutí „nezakotvuje žádná zmírňující opatření pro některé ZCHDŽ“, dále že „v území se vyskytují další ZCHDŽ“ a také že posudek prokazuje „nezákonnosti některých závazných podmínek rozhodnutí“. Takto vágně formulované námitky žalovaný vypořádal na str. 18 a 19 napadeného rozhodnutí zejména tím, že odmítl přihlížet k posudku RNDr. V. jako ke znaleckému posudku, neboť RNDr. V. hodnotil prvostupňové rozhodnutí orgánu ochrany přírody, což znalci nepřísluší. Vzhledem k tomu, že RNDr. V. sám účastníkem řízení nebyl a že žalobce do odvolání žádné konkrétní námitky uvedené v posudku RNDr. V. nepřevzal, žalovaný se odmítl obsahem posudku RNDr. V. blíže zabývat. Soud v tomto postupu žalovaného neshledal nezákonnost.
127. Soud souhlasí s žalovaným v tom, že RNDr. V. v předmětném posudku právně hodnotil prvostupňové rozhodnutí (daný posudek například prokazuje „řadu nezákonností“ prvostupňového rozhodnutí), což znalci nepřísluší. Navíc z posudku je patrné, že RNDr. V. neprováděl žádné terénní průzkumy dotčené lokality. Žalovaný proto k posudku RNDr. V. správně nepřihlížel, neboť tento nebyl způsobilý přispět k tomu, aby z něj mohly být učiněny relevantní skutková zjištění.
128. Soud pro úplnost doplňuje, že ve správním spisu se objevují i další odborná vyjádření a posudky RNDr. V., ovšem tím žalobce v žalobě neargumentuje. Tudíž soud pouze ve stručnosti uvádí, že i tyto podklady založené účastníky řízení orgán ochrany přírody nepominul, když se s nimi v odůvodnění svého prvostupňového rozhodnutí vypořádal. Jednalo se zejména o vyjádření RNDr. V. hodnotící podklady, ze kterých vycházel doc. F., a poté způsob doplnění hodnocení o početnosti ZCHDŽ vypracované doc. F.. Orgán ochrany přírody vyhodnotil odborná vyjádření RNDr. V. tak, že nebyly způsobily zpochybnit závěry doc. F., když RNDr. V. (na rozdíl od doc. F.) nedělal žádný terénní

průzkum v dané lokalitě, pouze se kriticky vyjadřoval k postupu doc. F.. Lze souhlasit s orgánem ochrany přírody v tom, že biologické hodnocení doc. F. vycházelo z několikaletého terénního průzkumu v dané lokalitě, přičemž v rozhodné době doc. F. (na rozdíl od RNDr. V.) byl autorizovanou osobou k provádění biologického hodnocení dle ZOPK a jeho odborné závěry byly logické a odůvodněné. Takovéto hodnocení orgánu ochrany přírody nevybočuje z mezí jeho odborného správního uvážení, a proto soud nemá důvod v tomto postupu spatřovat pochybení správního orgánu. Ostatně žalobce ani v žalobě nepřišel s konkrétními tvrzeními ve vztahu k zjištěním ohledně konkrétních ZCHDŽ, na základě kterých by mohly být závěry doc. F. důvodně zpochybněny.

(xii) *Námítka rozporu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu z důvodu nedostatečně zjištěného stavu*

129. V tomto žalobním bodu žalobce namítal rozpor s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu z důvodu nedostatečně zjištěného stavu. Jednalo se přitom o téměř doslovně shodnou námitku s odvolací námitkou č. 13, aniž by žalobce jakkoli reagoval na vypořádání této námítky na str. 19 napadeného odvolání, kde žalovaný upozornil na obecnost formulace této námítky, což bránilo jejímu vypořádání. Jelikož žalobce tuto svou námitku ani v žalobě více neupřesnil, tak ani soudu nezbyvá, než v obecné rovině uvést, že orgán ochrany přírody zjistil skutkový stav dostatečně a jeho posouzení má dostatečnou oporu v obsahu správního spisu.

(xiii) *Námítka rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu*

130. V posledním žalobním bodu žalobce namítal rozpor s § 68 odst. 3 správního řádu, který spatřoval v nevypořádání odvolací námítky o nepřezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí. Z hlediska obsahu této námítky se jednalo o odvolací námitku č. 14, na kterou žalovaný reagoval zejména na str. 19 a 20 napadeného rozhodnutí.
131. Soud předně odkazuje na svůj závěr o přezkoumatelnosti napadeného i prvostupňového rozhodnutí, k němuž dospěl z důvodů popsaných výše v tomto rozsudku. Nad rámec již uvedeného soud doplňuje, že souhlasí s žalovaným v tom, že prvostupňový orgán nezatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti tím, že explicitně nevypořádával některé z námitek uplatněných žalobcem v úvodních fázích předmětného správního řízení (které již v pozdějším průběhu řízení neopakoval), neboť to nemělo vliv na meritorní posouzení věci. Žalobce zcela pomíjí, že od doby uplatnění uvedených námitek (které byly v převážné míře ryze procesního či formálního charakteru) byla vydána tři rozhodnutí ve věci a předmětné řízení bylo opakovaně doplňováno, čímž některé námitky byly vypořádány či konzumovány, jak na to poukázal žalovaný ve svém vyjádření k žalobě žalobce. Navíc žalobce v žalobě pouze uvádí výčet v úvodních fázích řízení vznesených námitek, aniž by objasnil, jak konkrétně by se namítané nedostatky mohly projevit v otázce zákonnosti meritorního posouzení předmětné věci. Soud na tomto místě opakuje, že dle ustálené judikatury správní orgány (a rovněž i správní soud) nejsou povinny explicitně reagovat na každou dílčí námitku, postaví-li proti těmto námitkám vlastní ucelenou argumentaci; podstatné je, aby se ve svém rozhodnutí vypořádaly se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek. Tak tomu podle názoru soudu bylo i v nyní posuzovaném případě.

IX.

Rozhodnutí soudu

132. Soud uzavírá, že žádnou z žalobních námitek uplatněných žalobcem neshledal důvodnou, přičemž v projednávané věci rovněž neshledal v postupu správních orgánů žádné závažné

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

procesní pochybení, které by mělo za následek nezákonnost napadeného, resp. prvostupňového rozhodnutí.

133. Soud proto žalobu rozsudku zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

X.

Náklady řízení

134. Výrokem II. tohoto rozsudku soud rozhodl o nákladech řízení mezi účastníky řízení. Ve vztahu mezi žalobcem a žalovaným by podle § 60 odst. 1 s. ř. s. měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, když měl ve věci plný úspěch. Žalovanému nicméně žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.
135. Osoby zúčastněné na řízení nemají ve smyslu § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soudem nebyla uložena žádná povinnost, a soud taktéž neshledal žádný zvláštního zřetele hodný důvod, pro nějž by bylo namístě náhradu nákladů řízení přiznat. Proto soud výrokem III. tohoto rozsudku rozhodl tak, že osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 10. října 2023

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu